สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การออกแบบหนังสือ เรื่อง " ภาษาไทยวิบัติหรืออุบัติ "

BOOK DESIGN OF " THAI LANGUAGE DELELOPMENT "

นางสาวอนรรคนงค์ จันทร์พาหิรกิจ

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 105912
วัน เดือน ปี - 8 S.A. 2552
.b.....
.i.....

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศศิลป์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2551

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบอนุมัติศิลปนิพนธ์

การออกแบบหนังสือ เรื่อง " ภาษาไทยวิบัติหรืออุบัติ "

BOOK DESIGN OF " THAI LANGUAGE DEVELOPMENT "

นางสาวอนรรคนงค์ จันทร์พาหิรกิจ

Miss. ANAKANONG JANPAHIRAKIT

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศศิลป์

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์.....วันที่ 8 เมษายน 2552

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสริมสุข เธียรสุนทร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	การออกแบบหนังสือ เรื่อง “ภาษาไทยวิบัติหรืออุบัติ”
	BOOK DESIGN OF “THAI LANGUAGE DEVELOPMENT”
ชื่อ	อนรรคนงค์ จันทร์พาหิรกิจ
สาขาวิชา	นิเทศศิลป์
ภาควิชา	นิเทศศิลป์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2551
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสริมสุข เธียรสุนทร

บทคัดย่อ

หนังสือเล่มนี้ชื่อ “ภาษาไทยวิบัติหรืออุบัติ” ซึ่งมีที่มาจากการใช้ภาษาไทยของคนในยุคปัจจุบัน ที่วิปลาสไปจากสมัยก่อนอยู่มาก และมีการใช้ภาษาไทยผิดๆ กันอย่างแพร่หลายในโลกอินเตอร์เนต ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ภาษาไทยวิบัติ อีกทั้งความไม่รู้ และใช้ผิดก็เป็นสาเหตุทำให้ภาษาไทยเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน

หากมองอีกมุมหนุ่งคนรุ่นใหม่ที่นิยมใช้ภาษาวิบัติกลับมองเห็นว่าเป็นการดีเนื่องการคำที่ใช้นั้นเป็นการเพิ่มพูนคลังคำของไทย และพัฒนาหน่วยคำให้ตรงใจกับกลุ่มผู้ใช้ แสดงอารมณ์ได้อย่างชัดเจนและตอบสนองความต้องการความรวดเร็วในการสื่อสารได้ด้วยอีกทั้งยังเสนอว่าภาษาวิบัติที่ผู้ใหญ่เรียกกันนั้น แท้จริงเป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งของวิวัฒนาการของภาษาไทย ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปได้อีกเรื่อยๆ หากสิ่งใดดีและเหมาะสมสิ่งนั้นก็จะคงอยู่ต่อ แต่หากไม่เหมาะสมก็จะเลือนหายไปเองตามกาลเวลา

โครงการนี้นำเสนอเรื่องราวของการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ใหญ่ๆ คือ ส่วนที่เป็นข้อดีของการเปลี่ยนแปลง (ภาษาอุบัติ) และส่วนที่เป็นข้อเสียของการเปลี่ยนแปลง โดยแสดงการเปรียบเทียบด้วยหัวข้อเดียวกันเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น เนื้อหาในแต่ละส่วนจะประกอบด้วย 3 บท ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเกิดมาจากการเขียน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความไม่รู้ และสุดท้ายการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเองตามกาลเวลาที่เปลี่ยนไปหรือวิวัฒนาการนั่นเอง โดยการออกแบบมุ่งเน้นเพื่อสร้างความเข้าใจ และทำให้อ่านง่ายไม่ยุ่งยาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีการเน้นคำและเน้นข้อความที่เป็นตัวแปรสำคัญเพื่อให้ผู้อ่านจับจุดและเรียงลำดับความคิดได้ถูกต้อง เพื่อให้ได้ผลดีที่สุดควรอ่านทีละส่วนและทำความเข้าใจไปเรื่อยๆ ภาษาไทยจะวิบัติหรืออุบัตินั้นมีคำตอบไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับทัศนคติของผู้อ่านโดยตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การทำศิลปะนิพนธ์ในครั้งนี้ คงประสบความสำเร็จด้วยดีไม่ได้ หากปราศจากสิ่งดีๆ จากบุคคลต่อไปนี้

- ขอขอบพระคุณบิดา – มารดา และครอบครัวของข้าพเจ้าที่ให้การสนับสนุนทั้งกำลังใจและกำลังทรัพย์
- ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ในภาควิชานิเทศศิลป์ทุกท่านสำหรับโอกาสและคำแนะนำที่ดี
- ขอขอบคุณเพื่อนๆ นิเทศศิลป์ที่ร่วมทุกข์ ร่วมสุขและช่วยเหลือกันตลอดระยะเวลา 4 ปี
- ขอขอบคุณ เพื่อนเก่า สำหรับกำลังใจ
- ขอบคุณทุกแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อศิลปะนิพนธ์เล่มนี้

อนรรคนงค์ จันทร์พาหิรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ..... ก

กิตติกรรมประกาศ ..... ข

สารบัญ ..... ค

สารบัญภาพประกอบ ..... จ

สารบัญตาราง ..... ฉ

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญของโครงการ 1

วัตถุประสงค์ของโครงการ 1

ขอบเขตของโครงการ 2

แหล่งข้อมูล 2

แนวทางการบรรลุเป้าหมาย 2

ขั้นตอนการทำงาน 3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 3

บทที่ 2 การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย

การปฏิวัติอักษรไทย 4

- การปฏิวัติอักษรไทยครั้งที่ 1 9

- การปฏิวัติอักษรไทยครั้งที่ 2 12

- การปฏิวัติอักษรไทยครั้งที่ 3 14

- การปฏิวัติอักษรไทยครั้งที่ 4 16

- การปฏิวัติอักษรไทยครั้งที่ 5 24

การเปลี่ยนแปลงและปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 28

ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางภาษา 31

- การเปลี่ยนแปลงภายใน 31

- การเปลี่ยนแปลงภายนอก 46

คำยืมและการเปลี่ยนแปลงด้านไวยากรณ์ 47

สาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในภาษาไทย 49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3 การออกแบบหนังสือ

บทบาทและความสำคัญของหนังสือ 52
โครงสร้างทั้งหมดของหนังสือ 52
ส่วนประกอบของหนังสือ 53
การออกแบบหนังสือ 57
หลักการจัดหนังสือ 59

บทที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเบื้องต้น

การวางแนวทางของหนังสือ 64
แนวความคิดย่อยในแต่ละส่วน 65
- ส่วนที่ 1 ภาษาวิบัติ 66
- ส่วนที่ 1 ภาษาวิบัติ 67

บทที่ 5 การออกแบบ

แบบร่างครั้งที่ 1 69
แบบร่างครั้งที่ 2 75

บทที่ 6 ผลงานสำเร็จ 81

บรรณานุกรม 100

ประวัติผู้เขียน 101

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพพยัญชนะไทยสมัยต่างๆ	8
2	รูปสัณฐานพยัญชนะสมัยพระเจ้าลิไท	9
3	รูปสัณฐานพยัญชนะและสระ พ.ศ. 1900	10
4	สระเกิน 2 ตัว คือ ฤ และ ฦ	10
5	ตัวอย่างอักษรสมัยพระเจ้าลิไท จารึกหลักที่ 3 ด้านที่ 1 พ.ศ. 1900	11
6	เปรียบเทียบสัณฐานพยัญชนะในสมัยพระเจ้าลิไทและอยุธยาตอนต้น	12
7	หนังสือนันทโทปรัรทสูตรคำหลวง (พ.ศ. 2279)	13
8	ตัวอย่างอักษรอริยกะ	15
9	สระ พ.ศ. 2460	17
10	ตัวอย่างการใช้อักขรวิธีแบบใหม่	23
11	พยัญชนะ พ.ศ. 2485	24
12	สระ พ.ศ. 2485	25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของโครงการ

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ที่ถือว่าเป็นวัฒนธรรมที่แสดงความเป็นไทย ภาษาไทยได้ถูกสร้างขึ้นในสมัยพ่อขุนรามคำแหงและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ภาษาไทยมีการวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอดตามกาลเวลา แต่ปัจจุบันกระแสของโลกเป็นตัวการทำให้ภาษาไทยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่แย่ลง จนนักวิชาการใช้คำพูดว่า "ภาษาวิบัติ" อย่างไรก็ตาม คนส่วนหนึ่งกลับเห็นว่า นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของวิวัฒนาการของภาษาเท่านั้น โดยอ้างคำกล่าว "ภาษาไทยเป็นภาษาที่ไม่ตาย จึงมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา"

โครงการนี้จึงจัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอให้เห็นถึงส่วนหนึ่งของวิวัฒนาการของภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

จุดประสงค์ของโครงการ

ปัจจุบันวัยรุ่นไทยมีแนวโน้มที่จะเขียนภาษาไทยผิดหลักมากขึ้น โดยส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นที่ใช้อินเตอร์เนตในการสื่อสารกับกลุ่มเพื่อนและได้สร้างภาษาเฉพาะกลุ่มขึ้น ทำให้กระทรวงวัฒนธรรมออกมาประกาศว่าภาษาดังกล่าวเป็น "ภาษาวิบัติ" ในทางกลับกัน เหล่าวัยรุ่นกลับคิดว่าตนได้คิดค้นและสร้างสรรค์คำศัพท์ใหม่ๆ ขึ้นมา ดังนั้นข้าพเจ้าจึงได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงความหมาย และที่มาของภาษาวิบัติในลักษณะต่างๆ รวมทั้งชี้แจงการเขียนให้ถูกต้องด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตของโครงการ

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน แสดงการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย

1. ภาษาไทยวิบัติ
2. ภาษาไทยอุบัติ ในส่วนนี้จะเสนอสาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยไปในทางที่ดีขึ้นหรืออุบัติ

แหล่งข้อมูล

1. web board ใน internet ที่มีวัยรุ่นมาออกความเห็นเกี่ยวกับภาษาวิบัติ
2. wikipedia
3. ฉลวย มงคล. เอกสารประกอบการสอน วิชา 208432 วิวัฒนาการภาษาไทย . ม.บูรพา
4. ธวัช ปุณโณทก.วิวัฒนาการภาษาไทย
5. วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์. ภาษาเชิงประวัติ : วิวัฒนาการภาษาไทยและอังกฤษ

แนวทางในการบรรลุเป้าหมาย

1. รวบรวมข้อมูล ศึกษาวิวัฒนาการของภาษาไทย การใช้ภาษาไทย โครงสร้างของคำ การใช้คำจากต่างประเทศ คำศัพท์ที่มักใช้ผิด สอบถามความเห็นของกลุ่มเป้าหมาย
2. วิเคราะห์ข้อมูล สรุปประเด็น เลือกรูปแบบ
3. สรุปขอบเขตของโครงการและลักษณะของงานโดยรวม
4. ออกแบบตามแนวทางที่วางไว้
5. ปรับปรุงข้อบกพร่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงาน

1. เสนอหัวข้อที่พิจารณา อธิบายแนวความคิดและความเป็นไปได้ในงานออกแบบ
2. เสนอข้อมูล สรุปแนวทางการออกแบบเบื้องต้นโดยรวม / จัดเลือกข้อมูลที่จะนำเสนอ
3. เสนอแบบร่างครบทุกส่วน / สรุปเนื้อหา
4. เสนองานออกแบบเป็นชิ้นสำเร็จ พร้อมเอกสารข้อมูลทั้งหมด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เนื่องด้วยหนังสือเล่มนี้มีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยสอดแทรกอยู่ด้วย ข้าพเจ้าจึงหวังว่าผู้อ่านจะได้ไขข้อข้องใจบางประการเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ได้ เพื่อภาษาไทยของเราจะได้อยู่คู่กับประเทศไทยและคนไทยไปอีกนานแสนนาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย

การปฏิวัติอักษรไทย

อักษรไทย เป็นหัวข้อหนึ่งในการศึกษาเรื่องพัฒนาการของภาษาไทย แต่นักภาษาศาสตร์จะไม่ให้ความสำคัญเหมือนตัวอักษรเหมือนกับภาษาพูด เพราะเห็นว่าตัวอักษรของชาติต่างๆ นั้น บันทึกเสียงได้ไม่ตรงกับเสียงพูด จึงคิดสัญลักษณ์แทนเสียงพูดขึ้นมาใหม่เรียกว่า "สัทอักษร" และเห็นว่ามีประสิทธิภาพในการจดบันทึกเสียงพูดได้ดีที่สุด

การศึกษาเพื่อให้ทราบถึงกำเนิดและวิวัฒนาการของรูปอักษรใดก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะส่วนเส้นอันเป็นองค์ประกอบของรูปอักษรแต่ละตัวโดยละเอียด เริ่มต้นตั้งแต่เส้นที่ลากขึ้นลง วนโค้ง หรือหยักไปมา รวมทั้งจุดเริ่มต้นของรูปอักษร เส้นที่ลากสืบต่อและปลายเส้นของรูปอักษรทุกๆ ตัว ทั้งนี้เพราะอักษรแต่ละตัวประกอบด้วยเส้นอักษรที่ลากไปตามรูปลักษณะ มีเส้นโค้งบ้าง เส้นตรงบ้าง ทำให้เกิดเป็นรูปเหลี่ยมบ้าง รูปกลมบ้าง เส้นต่างๆ เหล่านี้นับเป็นองค์หนึ่งของศิลปะการเขียนได้เช่นกัน

ความสำคัญของการเขียนตัวอักษร มิใช่อยู่เฉพาะการรู้จักตัวอักษรเท่านั้นๆ แต่เพียงประการเดียว องค์ประกอบที่สำคัญซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปลักษณะแห่งลายเส้นอักษร คือ อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการเขียนหรือจดจารอักษรนั้นๆ ประกอบกับความรู้ความสามารถ ลายมือ และ อารมณ์ของผู้เขียนหรือจดจารอักษรนั้นๆ ด้วยการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะแห่งลายเส้นอักษรนั้นมีทางเป็นไปได้ 2 วิธีคือ

1. เปลี่ยนแปลงไปอย่างกะทันหันในทันทีทันใด
2. เปลี่ยนแปลงไปอย่างช้าๆ ค่อยๆ เป็นค่อยไป

การเปลี่ยนแปลงทั้ง 2 วิธีดังหากล่าวข้างต้นนี้ มิได้ดำเนินไปพร้อมๆกันทุกตัวอักษรในช่วงเวลาเดียวกัน บางครั้งจะเห็นว่ามีลักษณะปะปนกันไป คือมีทั้งแบบดั้งเดิมและแบบใหม่ที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปลี่ยนและแปลกไป ลักษณะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ จะดำรงอยู่ชั่วระยะเวลาหนึ่ง แล้วจากนั้นจึงจะปรากฏลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ให้เห็นเด่นชัด และได้รับความนิยมสืบไป

ลักษณะของลายเส้นอักษรที่สามารถวิวัฒน์ตัวเองจากรูปหนึ่งไปอีกรูปหนึ่งได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีต้นแบบซึ่งเป็นลักษณะประจำของรูปอักษรแต่ละชนิด ต้นแบบดังกล่าวนี้ได้แก่ แบบฉบับที่มีลักษณะสามัญ ประกอบด้วยลักษณะพิเศษที่สร้างสรรค์ขึ้น เพื่อแสดงลักษณะที่เป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นตัวของตัวเอง ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่จำเป็นจะต้องเป็นไปเฉพาะรูปอักษรชนิดใดชนิดหนึ่งเท่านั้นแต่เป็นลักษณะสามัญของทุกรูปแบบอักษรที่กำเนิดขึ้น ทั้งที่เป็นแบบใหม่และที่สืบเนื่องมาจากของเดิม

นอกจากที่กล่าวมาแล้วนี้ ภาษาที่ใช้เขียนรูปอักษรนั้นเป็นองค์ประกอบอีกอย่างหนึ่งที่มีส่วนทำให้เกิดการกลายรูปของเส้นอักษรได้เช่นกัน ภายในกลุ่มของอักษรรูปแบบหนึ่ง ถ้ามีอักษรตัวหนึ่งตัวใดผิดแผกไปจากเดิมเพียงตัวเดียวหรือหลายตัวก็ตาม ให้พึงยึดถือเป็นข้อสังเกตได้ว่าอักษรรูปแบบนั้น ได้กลายรูปและมีวิวัฒน์ตัวเองแล้วและต้องจัดเป็นรูปแบบอักษรใหม่ได้ทันที

การวิเคราะห์เพื่อให้เกิดผลสรุปทางด้านวิวัฒนาการของรูปอักษร จำเป็นต้องอาศัยหลักฐานซึ่งได้แก่เอกสารโบราณ หมายถึงเอกสารที่มีตัวอักษรปรากฏ ในที่นี้จะกล่าวถึง รูปอักษรไทย และรูปอักษรแบบต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำเนิดของอักษรไทยและวิวัฒนาการของอักษรไทยโดยเฉพาะ

ถึงอย่างไรก็ตาม การศึกษาเรื่องพัฒนาการภาษาของไทยตามทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษาดังกล่าวข้างต้นนั้นหาได้ครอบคลุมถึงวิวัฒนาการของภาษาไทยโดยรวมไม่ หากไม่ได้กล่าวถึงเรื่องวิวัฒนาการของอักษรไทย เพราะเหตุว่าภาษาพูดและภาษาเขียน (ตัวอักษร) ของไทยนั้นได้มีการพัฒนาควบคู่กันเสมอมาทุกยุคทุกสมัย อีกประการหนึ่ง ตัวอักษรคือลายเส้นขีดเขียนเป็นรูปสัญลักษณ์ใช้สื่อความหมายแทนเสียงพูด ซึ่งคนในสังคมนั้นยอมรับและเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ตรงกัน ฉะนั้นภาษาพูดและภาษาเขียนของไทยจึงมีวิวัฒนาการเกี่ยวเนื่องกันและกันเสมอมา

ชนชาติที่มีตัวอักษรใช้บันทึกเสียงพูดนั้น แสดงว่าเป็นชนชาติที่มีอารยะธรรมเจริญรุ่งเรืองมากเพราะตัวอักษรนั้นเป็นการพัฒนาอันยิ่งใหญ่ทางด้านภาษาของมนุษย์ ซึ่งใช้ระยะเวลาอัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยาวนานที่จะพัฒนาความคิด ประดิษฐ์สัญลักษณ์มาใช้แทนภาษาพูดได้และสามารถจดบันทึกความรู้ความคิดเห็น และเหตุการณ์ในสังคมสืบต่อมา

อักษรไทยได้ประดิษฐ์ขึ้นมาใช้ในสมัยสุโขทัยเมื่อ พ.ศ. 1826 สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชซึ่งมีอายุประมาณ 700 ปีเศษ แต่รูปสัณฐานของอักษรไทยปัจจุบันก็ได้พัฒนาต่างไปจากอักษรต้นแบบคือ ลายสือไทย มากจนอ่านกันไม่ได้ หากผู้อ่านไม่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านอักขรวิทยาหรือนักอักษรศาสตร์

นอกจากนี้ยังพบว่าโบราณจารย์ของไทยใช้ อักษรขอม เขียนพระธรรมคัมภีร์และตำราวิชาการควบคู่กับลายสือไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 ฉะนั้นอักษรขอมที่ใช้เขียนภาษาไทยนั้น จึงเป็นหัวข้อสำคัญอีกเรื่องหนึ่งในการอธิบายเรื่องพัฒนาการของภาษาไทย

แม้ว่าคนไทยในภาคเหนือและภาคอีสานที่เคยเป็นอาณาจักรอิสระนอกขอบเขตการปกครองของอาณาจักรไทย (สุโขทัย และอยุธยา) แต่ชนชาติไทยทั้งสองกลุ่มนั้นได้มีอักขระใช้ประจำกลุ่มชนของตนเองเช่นเดียวกัน นั่นคือชาวไทยภาคเหนือที่เคยรวมตัวเป็นอาณาจักรล้านนาไทย (สมันสุโขทัย และอยุธยา) ก็ได้มีอักษรของกลุ่มล้านนา 2 แบบคือ อักษรตัวเมือง (หรืออักษรยวน หรืออักษรล้านนา) ซึ่งได้พัฒนามาจากอักษรมอญโบราณแบบหนึ่งและอักษรไทยฝักขามคืออักษรที่พัฒนาไปจากอักษรไทยสมัยสุโขทัยอีกแบบหนึ่ง

ส่วนชาวไทยภาคอีสานเคยเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรล้านช้าง (ลาว) ได้มีอักษรของตนใช้ 2 แบบเช่นเดียวกันคือ อักษรตัวธรรม ซึ่งได้พัฒนามาจากอักษรมอญโบราณแบบหนึ่งและอักษรไทยน้อยซึ่งได้พัฒนามาจากอักษรไทยสมัยสุโขทัยอีกแบบหนึ่ง อักษรไทยนี้ภายหลังได้พัฒนามาเป็นอักษรลาวปัจจุบัน

ตามประวัติศาสตร์กล่าวว่า เมื่อคนไทยอพยพมาจากถิ่นฐานเดิมก็มาตั้งภูมิลำเนาอยู่ติดกับอาณาเขตของมอญ เป็นเวลาที่มอญมีความเจริญรุ่งเรืองอยู่ในฝ่ายตะวันตกของสยามประเทศพวกไทยจึงได้รับอารยธรรมจากมอญหลายอย่าง มีความรู้ทางพุทธศาสนาและอักษรศาสตร์ เป็นต้น ไทยได้เอาแบบอักษรมาจากมอญ เพราะเหตุที่สระและพยัญชนะของอักษรที่ไทยเอาแนบมาจากมอญมาใช้แต่เดิมผิดกับสระและพยัญชนะของมอญและเพราะเหตุที่ไทยในสมัยนั้นไม่สู้ชำนาญในการเขียนอักษรแบบนี้นัก การเขียนจึงเขียนกันแบบบกพร่อง แม้ทุกวันนี้การเขียนและการอ่านหนังสือไทยเหนือ ซึ่งแบบมาจากอักษรที่พวกไทยใช้นั้นเดิมก็ยังไม่เป็นการสะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อราว พ.ศ. 1500 ขอมได้แผ่อำนาจมาถึงไทย เป็นธรรมดาที่ผู้อยู่ใต้อำนาจมักตะรับเอาขนบธรรมเนียมชาตินั้นมาใช้ด้วย ภายหลัง ตั้งแต่พระศรีอินทราทิตย์ประกาศตั้งกรุงสุโขทัยเป็นอิสระเมื่อราว พ.ศ. 1800 อำนาจขอมก็อ่อนแอลง พระเจ้ากรุงสุโขทัยมีพระราชประสงค์ให้ราษฎรเลิกประพฤติตามธรรมเนียมขอม ครั้นเมื่อถึงสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ทรงพระราชดำริว่าอักษรไทยที่ใช้อย่างแบบมอญไม่สะดวกแก่การเขียน การที่จะใช้อักษรขอมล้วนๆ ก็ไม่สมควร พ่อขุนรามคำแหงมหาราชจึงได้ประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นในปี พ.ศ. 1826 แต่ยังมีพื้นฐานจากอักษรขอมอยู่มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
๑	ก	ก	ก	ก	ก	ก	ก	ก	ก	ก	ก	ก
๒	ข	ข	ข	ข	ข	ข	ข	ข	ข	ข	ข	ข
๓	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค	ค
๔	ง	ง	ง	ง	ง	ง	ง	ง	ง	ง	ง	ง
๕	จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ
๖	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ
๗	ช	ช	ช	ช	ช	ช	ช	ช	ช	ช	ช	ช
๘	ซ	ซ	ซ	ซ	ซ	ซ	ซ	ซ	ซ	ซ	ซ	ซ
๙	ฌ	ฌ	ฌ	ฌ	ฌ	ฌ	ฌ	ฌ	ฌ	ฌ	ฌ	ฌ
๑๐	ญ	ญ	ญ	ญ	ญ	ญ	ญ	ญ	ญ	ญ	ญ	ญ
๑๑	ฎ	ฎ	ฎ	ฎ	ฎ	ฎ	ฎ	ฎ	ฎ	ฎ	ฎ	ฎ
๑๒	ฏ	ฏ	ฏ	ฏ	ฏ	ฏ	ฏ	ฏ	ฏ	ฏ	ฏ	ฏ
๑๓	ฐ	ฐ	ฐ	ฐ	ฐ	ฐ	ฐ	ฐ	ฐ	ฐ	ฐ	ฐ
๑๔	ฑ	ฑ	ฑ	ฑ	ฑ	ฑ	ฑ	ฑ	ฑ	ฑ	ฑ	ฑ
๑๕	ฒ	ฒ	ฒ	ฒ	ฒ	ฒ	ฒ	ฒ	ฒ	ฒ	ฒ	ฒ
๑๖	ณ	ณ	ณ	ณ	ณ	ณ	ณ	ณ	ณ	ณ	ณ	ณ
๑๗	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด
๑๘	ต	ต	ต	ต	ต	ต	ต	ต	ต	ต	ต	ต
๑๙	ถ	ถ	ถ	ถ	ถ	ถ	ถ	ถ	ถ	ถ	ถ	ถ
๒๐	ท	ท	ท	ท	ท	ท	ท	ท	ท	ท	ท	ท
๒๑	ธ	ธ	ธ	ธ	ธ	ธ	ธ	ธ	ธ	ธ	ธ	ธ
๒๒	น	น	น	น	น	น	น	น	น	น	น	น
๒๓	บ	บ	บ	บ	บ	บ	บ	บ	บ	บ	บ	บ
๒๔	ป	ป	ป	ป	ป	ป	ป	ป	ป	ป	ป	ป
๒๕	ผ	ผ	ผ	ผ	ผ	ผ	ผ	ผ	ผ	ผ	ผ	ผ
๒๖	ฝ	ฝ	ฝ	ฝ	ฝ	ฝ	ฝ	ฝ	ฝ	ฝ	ฝ	ฝ
๒๗	พ	พ	พ	พ	พ	พ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
๒๘	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ
๒๙	ภ	ภ	ภ	ภ	ภ	ภ	ภ	ภ	ภ	ภ	ภ	ภ
๓๐	ม	ม	ม	ม	ม	ม	ม	ม	ม	ม	ม	ม
๓๑	ย	ย	ย	ย	ย	ย	ย	ย	ย	ย	ย	ย
๓๒	ร	ร	ร	ร	ร	ร	ร	ร	ร	ร	ร	ร
๓๓	ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล
๓๔	ว	ว	ว	ว	ว	ว	ว	ว	ว	ว	ว	ว
๓๕	ศ	ศ	ศ	ศ	ศ	ศ	ศ	ศ	ศ	ศ	ศ	ศ
๓๖	ษ	ษ	ษ	ษ	ษ	ษ	ษ	ษ	ษ	ษ	ษ	ษ
๓๗	ส	ส	ส	ส	ส	ส	ส	ส	ส	ส	ส	ส
๓๘	ห	ห	ห	ห	ห	ห	ห	ห	ห	ห	ห	ห
๓๙	ฬ	ฬ	ฬ	ฬ	ฬ	ฬ	ฬ	ฬ	ฬ	ฬ	ฬ	ฬ
๔๐	อ	อ	อ	อ	อ	อ	อ	อ	อ	อ	อ	อ
๔๑	ฮ	ฮ	ฮ	ฮ	ฮ	ฮ	ฮ	ฮ	ฮ	ฮ	ฮ	ฮ

ชุนรามฯ	พระเจ้าลิไท ๑	พระเจ้าลิไท ๒	นารายณ์	กรุงเทพฯ
๑	-	-	-	-
๒	-	-ว	-ว	-ว
๓	-	-	-	-
๔	-	-ย	-ย	-ย
๕	-	-	-	-
๖	-	-ย	-ย	-ย
๗	-	-	-	-
๘	-	-ย	-ย	-ย
๙	-	-	-	-
๑๐	-	-ว	-ว	-ว
๑๑	-	-	-	-
๑๒	-	-ย	-ย	-ย
๑๓	-	-	-	-
๑๔	-	-ย	-ย	-ย
๑๕	-	-	-	-
๑๖	-	-ว	-ว	-ว
๑๗	-	-	-	-
๑๘	-	-ย	-ย	-ย
๑๙	-	-	-	-
๒๐	-	-ย	-ย	-ย
๒๑	-	-	-	-
๒๒	-	-ว	-ว	-ว
๒๓	-	-	-	-
๒๔	-	-ย	-ย	-ย
๒๕	-	-	-	-
๒๖	-	-ย	-ย	-ย
๒๗	-	-	-	-
๒๘	-	-ว	-ว	-ว
๒๙	-	-	-	-
๓๐	-	-ย	-ย	-ย
๓๑	-	-	-	-
๓๒	-	-ย	-ย	-ย
๓๓	-	-	-	-
๓๔	-	-ว	-ว	-ว
๓๕	-	-	-	-
๓๖	-	-ย	-ย	-ย
๓๗	-	-	-	-
๓๘	-	-ว	-ว	-ว
๓๙	-	-	-	-
๔๐	-	-ย	-ย	-ย
๔๑	-	-	-	-

๑ หมายถึงรูปสระที่อยู่หน้าพยัญชนะต้นบนบรรทัด (สระลอย)

1. การปฏิวัติอักษรไทยครั้งที่ 1

ในสมัยพระเจ้าลิไท ได้ทรงแก้ไขรูปสระ พยัญชนะ และแก้ไขการวางรูปสระเสียใหม่ดังนี้

1.1 การเรียงสระ อิ อี เขียนไว้ข้างบนเหมือนแบบขอมตามเดิม

1.2 การเรียงสระ อุ อู เขียนไว้ข้างบนตามแบบขอมตามเดิม

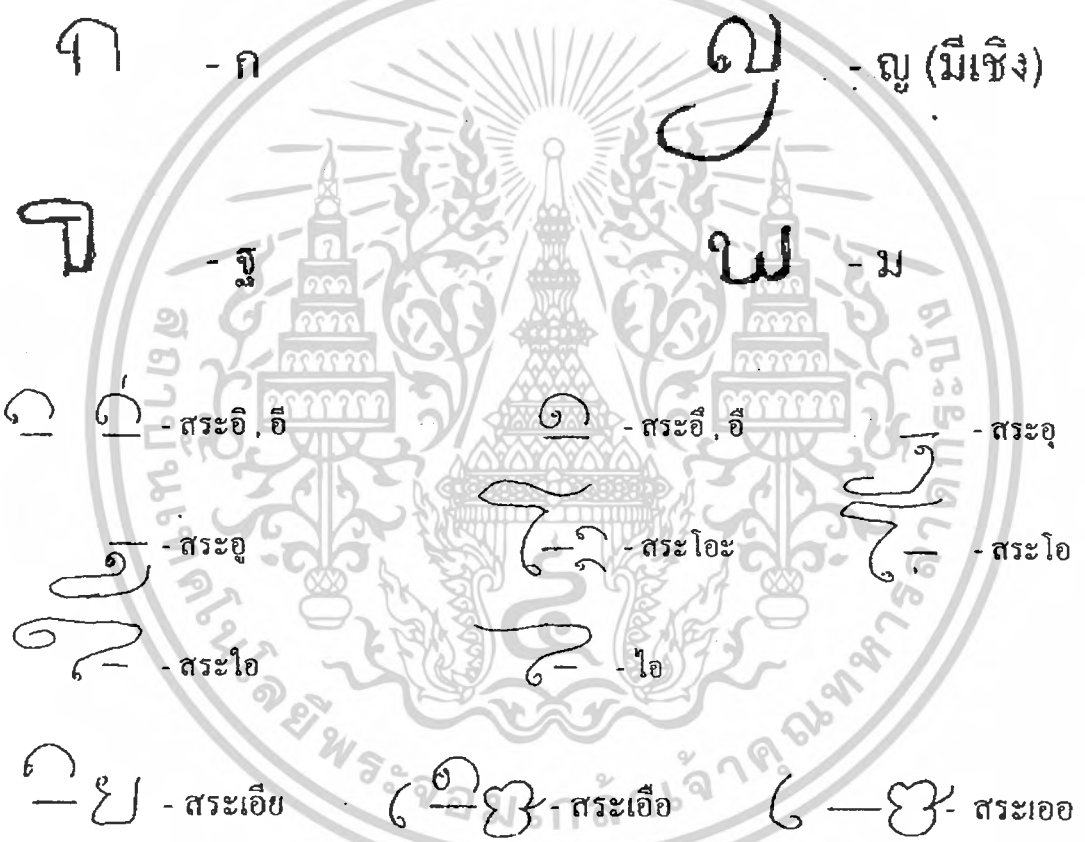

รูปสัณฐานของพยัญชนะสมัยพระเจ้าลิไท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พยัญชนะ พ.ศ. ๑๙๐๐

สระ พ.ศ. ๑๙๐๐

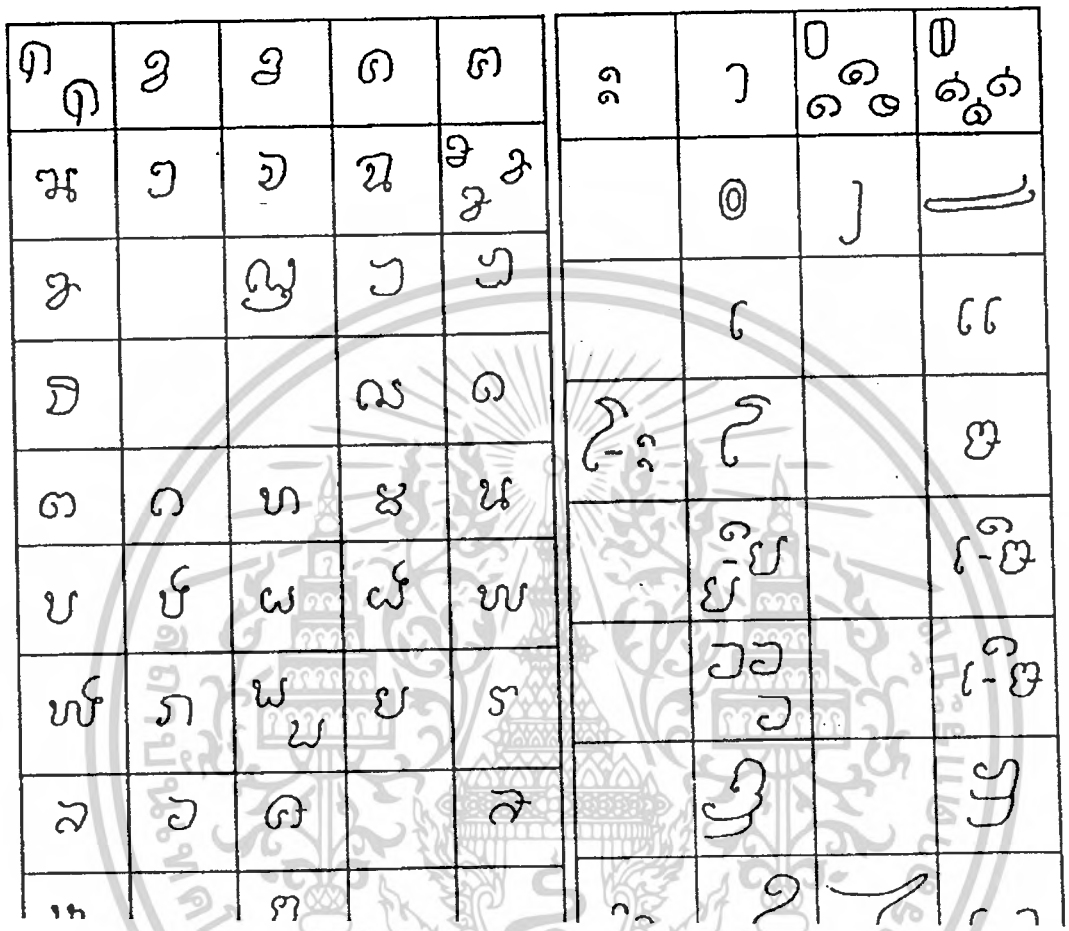

รูปสัณฐานพยัญชนะและสระ พ.ศ. 1900

สระเกิน 2 ตัว คือ ฤ และ ฦ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

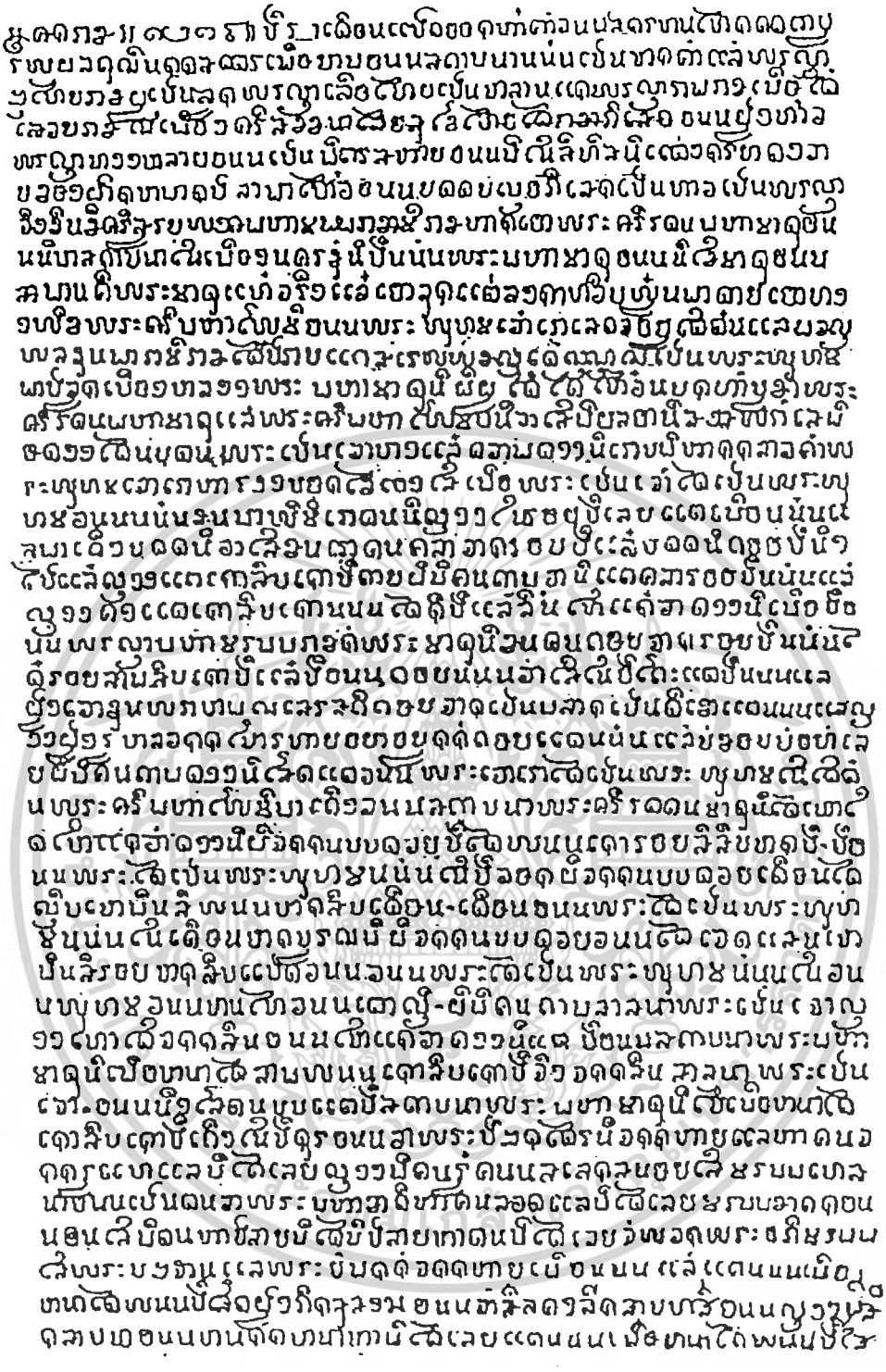

(ภาพ : วิวัฒนาการอักษร และอักขรวิธีไทย หน้า ๓๑)

อิงอร สุพันธุ์วณิช. วิวัฒนาการอักษรและอักขรวิธีไทย. (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, จัดพิมพ์โดยโครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย, ๒๕๒๗)

ตัวอย่างอักษรสมัยพระเจ้าลิไท จากรึกหลักที่ 3 ด้านที่ 1 พ.ศ. 1900

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การปฏิวัติอักษรไทยครั้งที่ 2

เมื่อราวปี พ.ศ. 1893 พระเจ้าอู่ทองได้ตั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีและประกาศอิสรภาพไม่ขึ้นตรงต่อสุโขทัย แต่ชาวอยุธยายังใช้อักษรไทยสมัยพระยาลิไทสืบมา จากการศึกษารูปสัณฐานของตัวอักษรในศิลจารึกและเอกสารอื่นๆ ในสมัยกรุงศรีอยุธยาแล้ว เห็นว่าระบบอักขรวิธียังใช้ระบบเดียวกับสมัยพระยาลิไท ส่วนรูปอักษรได้พัฒนาไปทีละน้อย จนกระทั่งรูปอักษรเป็นทรงเหลี่ยมเส้นตรงและหักมุมเหลี่ยม ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และรูปสัณฐานของตัวอักษรไทยสมัยสมเด็จพระนารายณ์ได้ใช้เป็นอักษรทางราชการสืบมาจนถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้น คือก่อนมีการตีพิมพ์

เปรียบเทียบสัณฐานพยัญชนะในสมัยพระเจ้าลิไทและอยุธยาตอนต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 อักษรไทยสมัยอยุธยาตอนปลาย

สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชถือว่าเป็นสมัยปฏิวัติตัวอักษรไทยครั้งที่ 2 อักษรไทยสมัยสมเด็จพระนารายณ์หรือก่อนหน้านี้เล็กน้อย รูปสัณฐานตัวอักษรไทยได้ปรับเข้าสู่ปัจจุบันมากขึ้น(ก่อนการพิมพ์) รูปพยัญชนะทุกตัว รูปสระทุกตัวตรงกับปัจจุบัน ส่วนวรรณยุกต์ยังแรกฎ 2 รูปคือ เอก และ โท แต่รูปสัณฐานมีลักษณะเหมือนปัจจุบันและอักขรวิธีตรงกับปัจจุบันทุกประการ

อนึ่งในสมัยสมเด็จพระนารายณ์นี้ เราพบเอกสารลายมือที่เขียนลงในกระดาษจำนวนหนึ่ง เช่น สนธิสัญญาระหว่างไทยกับฝรั่งเศส พ.ศ. 2231 มีรูปอักษรประดิษฐ์สวยงามเหมือนกับลายมือในจดหมายราชทูต (โกษาธิบดี(ปาน) พ.ศ. 2231 ส่วนจดหมายเหตุราชทูต (โกษาธิบดี(ปาน) ฉบับที่ 2 เป็นลายมือหวัด ลายมือหวัดนี้ไม่ได้ตกแต่งลายเส้นประดิษฐ์และเล่นหางยาวมากนัก

สัณฐานของพยัญชนะ รูปพยัญชนะที่พบในสมัยนี้มีทั้งลายมือบรรจงและลายมือหวัด ลายมือบรรจงจะเป็นอักษรที่ใช้ทางราชการ ดังหนังสือสนธิสัญญาระหว่างไทยกับฝรั่งเศส ส่วนลายมือหวัดจะเป็นบันทึกส่วนตัว หรือเอกสารของเอกชนที่ไม่ใช่หนังสือทางราชการ ในที่นี้จะให้ความสำคัญกับอักษรลายมือบรรจง

สัณฐานของตัวพยัญชนะเป็นทรงเหลี่ยม เส้นตรง หักเหลี่ยมหักมุมเพื่อความประณีตสวยงามดูผิวเผินมีรูปร่างกระเดียดไปทางอักษรขอมนั่นคือ มีการย่อมุมหยักปลายเส้นอักษรเพื่อความงามเหมือนอักษรขอมบรรจงหรือขอมจารึก อักษรไทยสมัยสมเด็จพระนารายณ์นี้ศาสตราจารย์ยอร์ชเซเดส์ เรียกว่า “อักษรไทยย่อ” (คือย่อมุมหักเหลี่ยม) ดังนี้ “ตัวอักษรไทยเสมียนอาลักษณ์เป็นผู้ชำนาญในการเขียนหนังสือเขียนได้หลายอย่าง นอกจากตัวธรรมดาที่เป็นต้นเค้าตัวพิมพ์ และตัวอักษรหวัดซึ่งใช้เขียนสำเนา และความบันทึกต่างๆ ยังมีอีกชนิดหนึ่งที่เป็นสำคัญคือ “อักษรไทยย่อ” อักษรไทยย่อนี้มีตัวอย่างตั้งแต่แผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และครั้งนั้นดูเหมือนจะใช้ในทางราชการ มีหลักฐานคือหนังสือสัญญาระหว่างสยามประเทศกับฝรั่งเศส เมื่อพ.ศ. 2231 แต่ความจริงแล้วอักษรรูปทรงดังกล่าวพบตั้งแต่ พ.ศ. 2164 คือหนังสือออกญาไชยา ธิบดีศรีรณรงฤาไชย เมืองตะนาวศรี อนุญาตให้พ่อค้าเดนมาร์กเข้ามาค้าขายยังเมืองตะนาวศรีและกรุงศรีอยุธยา อักษรไทยย่อนี้ยังนิยมใช้ต่อมาดังปรากฏในหนังสือนันโทปนันทสูตรคำหลวง (พ.ศ.2279)

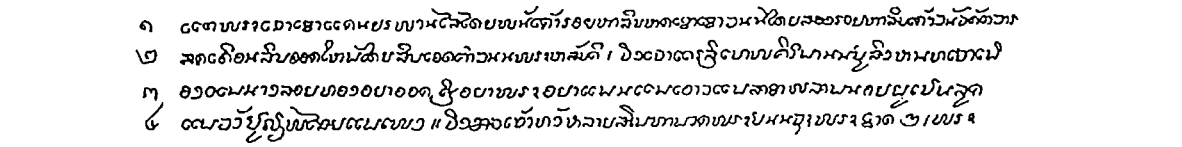

หนังสือนันโทปนันทสูตรคำหลวง (พ.ศ.2279)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การปฏิวัติอักษรไทยครั้งที่ 3

เมื่อราว พ.ศ. 2390 พระบามสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงประดิษฐ์อักษรขึ้นมาชุดหนึ่งเรียกว่า อักษรอริยกะ โดยมีพระราชประสงค์จะให้ใช้เขียนภาษาบาลีและใช้ทันในหมู่สงฆ์ธรรมยุต พระองค์ทรงประดิษฐ์พยัญชนะ 33 รูป สระ 8 รูป เท่าภาษาบาลีดังนี้

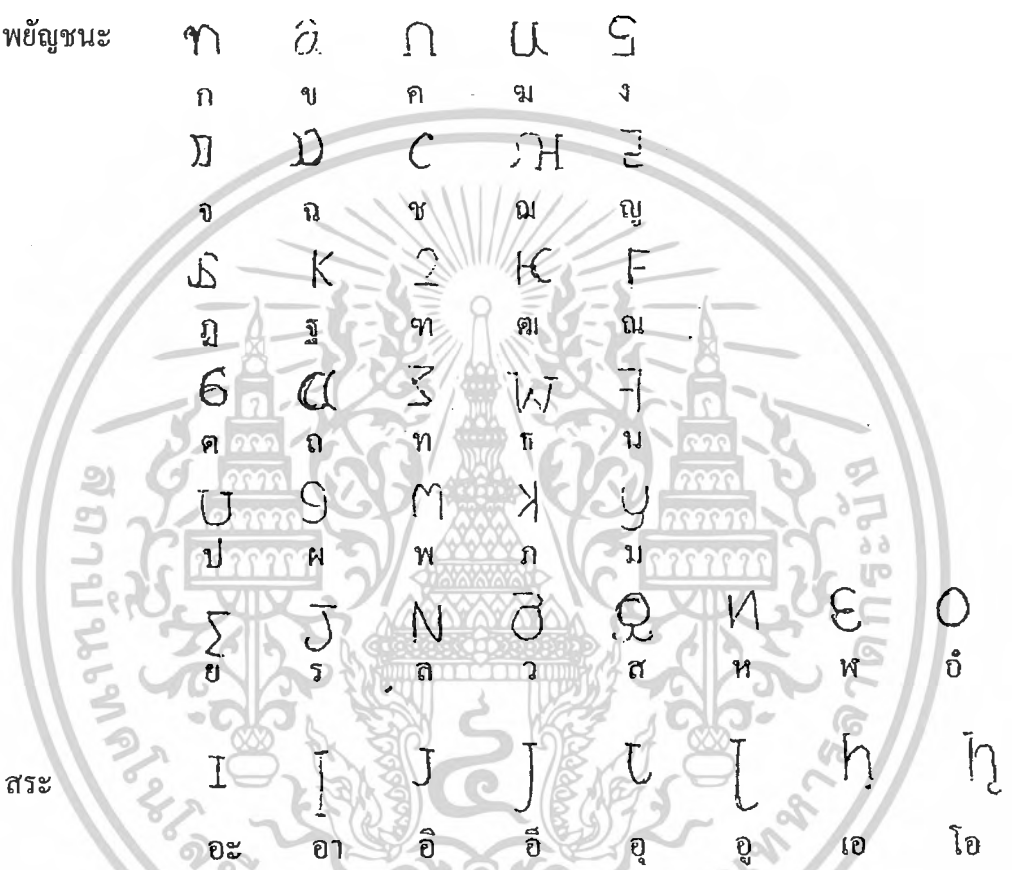

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างอักษรอริยกะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การปฏิวัติอักษรไทยครั้งที่ 4

ปี พ.ศ. 2460 รัชกาลที่ 6 ทรงแก้ไขวิธีการเขียนหนังสือไทยให้รัดกุมยิ่งขึ้น ทรงปรับปรุงรูปแบบและวิธีการเขียนหนังสือใหม่ ทรงให้ตัดสระใอไม้ม้วนออก ใช้แต่สระไอไม้ม้วน ทรงใช้พยัญชนะเดิมที่มีอยู่ แต่ประดิษฐ์สระขึ้นใหม่และให้เขียนสระทั้งหมดตามหลังพยัญชนะและให้เขียนบรรทัดเดียวกับพยัญชนะ ถ้ามีพยัญชนะมากกว่า 1 ตัวหน้าสระใดให้ออกสำเนียงพยัญชนะนั้น ๆ กล้ำกันตามสำเนียงพยัญชนะ ส่วนพยัญชนะคงอ่านตามเดิม แต่ถ้าไม่มีสระกำกับออกเสียงไม่ได้ พยัญชนะที่ไม่ต้องการออกเสียงให้ใช้เครื่องงหมายฆ่า คือ การันต์ คำบาลีสันสกฤตที่ออกเสียงออ โดยไม่มี อ อยู่ด้วยให้ใช้เปยยาลย่อไว้

รัชกาลที่ 6 ได้ทรงคิดวิธีการอย่างละเอียดลึกซึ้งมากที่จะทรงปรับปรุงรูปแบบและวิธีเขียนอักษณไทย แต่เนื่องด้วยทรงมีเวลาน้อย ได้เสด็จสวรรคตเสียก่อนและากรเปลี่ยนวิธีเขียนหนังสือนั้นเป็นเรื่องใหญ่ต้องให้ผู้คนพร้อมที่จะเข้าใจ ซึ่งพื้นฐานประชาชนในขณะนั้นยังไม่พร้อมที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงความคิดในการเปลี่ยนวิธีเขียนหนังสือไทยและรูปแบบอักษรไทยบางตัวของพระองค์ท่านจึงไม่ประสบความสำเร็จ

เป็นที่น่าสังเกตว่า พยัญชนะ ฃ ฅ ใช้ในสิงพิมพ์สมัยรัชกาลที่ 6 มากกว่ายุคใด ต่อมาในปี พ.ศ. 2470 ได้มีการยกเลิกตัว ฃ ฅ โดยกระทรวงธรรมการจัดพิมพ์ปทานุกรมครั้นเขียนคำอธิบายว่า ฃ และ ฅ เลิกใช้แล้ว

อักขรวิธีแบบใหม่ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเห็นว่าอักขรวิธีที่เคยใช้ๆ กันมาแต่เดิมนั้น ยังไม่ค่อยเป็นระเบียบและชาวต่างประเทศที่มาเรียนหนังสือก็จะรู้สึกว่ายาก ที่เป็นดังนี้สาเหตุหลายประการด้วยกันคือ

1. วิธีการเขียนสระตามที่เคยใช้กันมา จะวางสระไว้ตามที่ต่างๆ คือ ข้างหลัง ข้างหน้า ข้างบนข้างล่าง ทำให้ผู้เรียนใหม่เกิดสงสัยได้

2. สระประสมที่ใช้ๆ กันอยู่มิได้มีรูปตรงตามเสียงที่ออกมาเพราะฉะนั้นจะต้องใช้วิธีการจำ เช่น สระเอือ จะประกอบด้วยรูป เ-อื และ อ เมื่อลองออกเสียงก็มิได้ตรงกับเสียงเอือ และการวางรูปสระยังอาจวางไว้ข้างหน้า ข้างบนและข้างล่าง พยัญชนะทำให้เกิดความยุ่งยากในการจดจำ

3. พยัญชนะที่ไม่มีสระกำกับอยู่ด้วยอาจจะออกเสียงได้หลายเสียงเช่น

ปฐม	อ่านว่า	ปะถม
บดี	อ่านว่า	บอดี

4. การที่พยัญชนะไม่มีสระกำกับก็อ่านออกเสียงได้ทำให้เกิดความกำกวมได้ว่าเมื่อมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

พยัญชนะสองตัวเรียงกันจะเป็นพยัญชนะควบกล้ำหรืออักษรนำเช่ ปราดกับตลาด จะอ่านอย่างไร

การที่เขียนสระไว้ข้างหน้าแล้วมีพยัญชนะตามมา 2-3 ตัว จะทำให้สงสัยได้ว่าตัวที่มานั้นเป็นตัวกล้ำหรือตัวสะกดกันแน่ ดังในคำว่า โสน โดลน เพลา โดลง เป็นต้น

5. การเขียนที่หนังสือติดต่อกับไปหมดโดยไม่เว้นระยะคำทุกๆคำ ทำให้เกิดสงสัยว่าควรจะหยุดเว้นวรรคข้อความที่คำใด

จากเหตุผลทั้ง 5 ประการนี้ ทำให้พระองค์ทรงประดิษฐ์สระแบบใหม่ขึ้นมาชุดหนึ่ง มี 19 รูปและใช้สระรูปเดิมอีก 5 รูป คือ อ ฤ ฤๅ ฦ ฦๅ รวมเป็นสระ 24 รูป แต่ยังใช้รูปพยัญชนะชุดเดิมที่เคยใช้ๆกันมาและได้ทรงมีพระบรมราชาธิบายเกี่ยวกับวิธีใหม่สำหรับใช้สระและเขียนหนังสือไทยขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2460 รูปสระที่ทรงประดิษฐ์ขึ้นมีรูปดังนี้

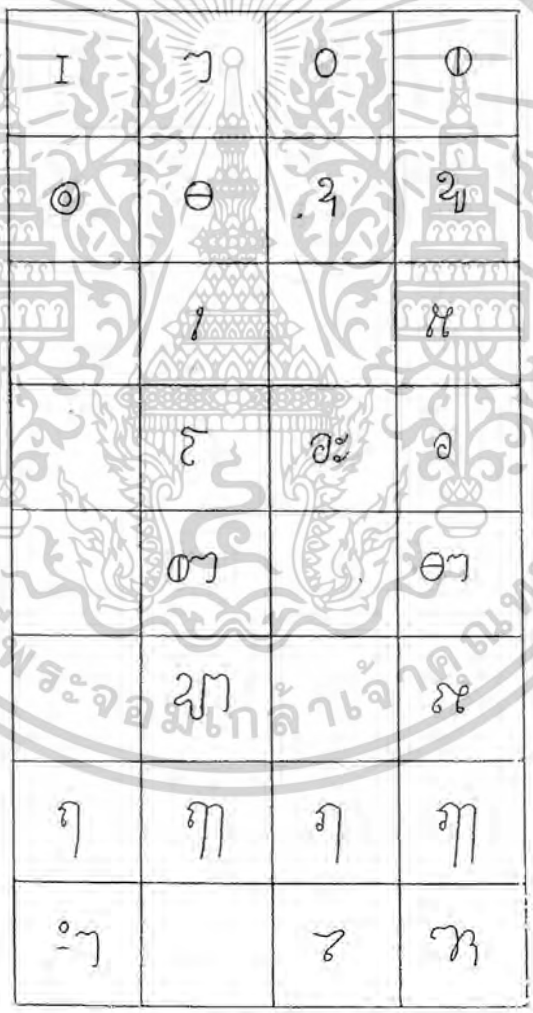

สระ พ.ศ. 2460

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

105912

สระแบบเดิม	สระเดิมใหม่ แบบบรรจง	แบบหวัด
ะ	I	ɪ
า	า	า
ิ	ิ	ิ
ี	ี	ี
ึ	ึ	ึ
ื	ื	ื
ุ	ุ	ุ
ู	ู	ู
เ	เ	เ
แ	แ	แ
ไ	ไ	ไ
โ	โ	โ
เ-า	เา	เา
-ำ	ำ	ำ
เีย	เีย	เีย
เือ	เือ	เือ
เออ	เออ	เออ
เ-าะ	เาะ	เาะ
ัว	ัว	ัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สระแบบใหม่ที่ทรงประดิษฐ์ขึ้นมีลักษณะที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. รับหรือดัดแปลงมาจากสระสมัยต่างๆคือ จากสมัยพ่อขุนรามคำแหง เช่น สระ อิ อี อึ อือ ไอ โอ จากอักษรอริยกะสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวคือ สระอะ และจากอักษรขอม คือ สระอุ อู รูปาระที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่นี้จะมีขนาดสูงเท่ากันทุกตัวรวมทั้งสระโอ และไอ และจะสูงเท่าพยัญชนะ

2. สระประสมมีรูปตรงตามเสียงของสระนั้น ๆ เช่น สระอัว จะมีรูปสระอูกับสระอา มาผสมกันเป็นต้น นับได้ว่าพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีความเป็นนักภาษาศาสตร์ที่เข้าใจระบบเสียงและพยายามประดิษฐ์รูปให้ตรงกับเสียง

นอกจากจะทรงประดิษฐ์รูปสระขึ้นใหม่แล้วพระองค์ยังทรงบัญญัติอักขรวิธีแบบใหม่ขึ้นมาเพื่อเป็นกฎเกณฑ์ในการเขียนหนังสือแบบใหม่อีกด้วยดังนี้

บัญญัติอักขรวิธีแบบใหม่

หมวดที่ 1 ว่าด้วยวิธีใช้สระ

1. สระทั้งหมดให้เขียนตามหลังพยัญชนะและให้เขียนในบรรทัดเดียวกันกับพยัญชนะ

ตัวอย่าง

(สะ ธุ สะ จะ ขอ ไหว้)

2. ถ้ามีพยัญชนะอยู่มากกว่าหนึ่งตัวหน้าสระใด ให้ออกสำเนียงพยัญชนะนั้นๆ กล้ำกัน ถ้าจะไม่ให้ออกสำเนียงกล้ำต้องมีสระแทรกระหว่างพยัญชนะ

ตัวอย่าง 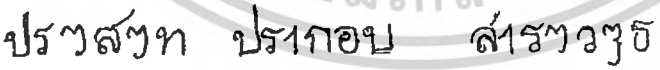

(ปราสาท) (ประกอบ) (สะราวุธ)

3. สระประสมทั้งปวงให้เขียนหลังพยัญชนะดังกล่าวมาแล้วในข้อ 1 ไม่ใช้แยกย้ายกันไว้ในที่ต่างๆ

ตัวอย่าง

(เชื้อ) (เชิญ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. วิสรรชนีย์ (อะ) ไม่ใช้เป็นสระ “อะ” คงใช้แค่สำหรับทำให้สำเนียงสระอื่นห้วนเข้าเท่านั้น

5. ไม้หันอากาศ (อั) เลิกใช้

ตัวอย่าง

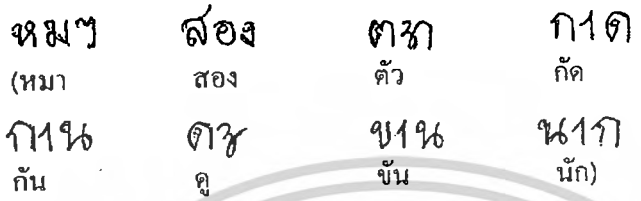

6. นิคหิตมีวิธีใช้ 2 ประการ คือ

ก. ประกอบกับสระอาให้ออกเสียงเป็น “อำ”

ตัวอย่าง

ข. เมื่อเขียนภาษาบาลีหรือสันสกฤตออกสำเนียงเป็น “อัง” และประกอบสระอื่นๆ เป็น “อิง” , “อุง” ฯลฯ

7. อัฒสระ คือ ตัวพยัญชนะที่ใช้เป็นสระหรือประกอบสระในบางคราวนั้นมีกำหนดใช้ดังต่อไปนี้

ก. ฤ ฤา ฦ ฦา คงใช้ตามเดิม

ข. ย ใช้เป็นตัวสะกดประกอบสระ “^” ออกเสียง “อัย”

ประกอบสระ “ ” ออกเสียง “อาย”

ประกอบสระ “ ” ออกเสียง “อุย”

ประกอบสระ “ ” ออกเสียง “อวย”

ประกอบสระ “ ” ออกเสียง “โอย”

ประกอบสระ “ ” ออกเสียง “เออย”

ประกอบสระ “ ” ออกเสียง “เอือย”

ประกอบสระ “ ” ออกเสียง “ออย”

ส่วน “เอีย” ไม่ใช้ตัว “ย” ประกอบ

ค. ว ใช้เป็นตัวสะกดประกอบกับสระ “ ” ออกเสียง “อาว”

ประกอบกับสระ “ ” ออกเสียง “อิว”

ประกอบกับสระ “ ” ออกเสียง “โอว”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วน “อัว” ไม่ใช้ตัว “ว” ประกอบ

ง. อ ใช้เป็นสระ “ออ” ส่วนในหน่าที่พยัญชนะคงใช้แต่สำหรับเขียนมีพยัญชนะอื่นสะกดและออกสำเนียง “โอ” สั้น แต่ส่วนที่เคยใช้เป็นพยัญชนะในที่อื่นๆ ไม่มี เพราะใช้ตัวสระตัวที่ออกสำนียงนั้นๆ แทนที่เดียว

ตัวอย่าง 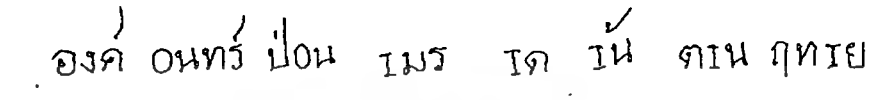

องค์ อินทร์ ปิ่น อมร อัด อั้น ดัน ฤทัย

หมวดที่ 2 ว่าด้วยพยัญชนะ

8. พยัญชนะคงอ่านตามเดิมทุกประการ คือ ที่มีสระกำกับแล้วเป็นอ่านได้ แต่ถ้าไม่มีสระออกเสียงไม่ได้

9. พยัญชนะที่ใช้ประกอบอยู่โดยมิได้ออกเสียง ให้ใช้เครื่องหมายฆ่าเป็นสองอย่างคือ

ก. ที่เป็นตัวการันต์ ให้ใช้ทัณฑฆาต “

ข. ที่เป็นตัวนำทให้เสียงอักษรกลางและอักษรต่ำสูงขึ้นอย่างหนึ่งกับที่มีอยู่ในระหว่างสระกับตัวสะกดแต่มิได้ออกเสียงอีกอย่างหนึ่งให้ใช้เครื่องหมาย ฆาฏะปนะกาศ (.) จุดไว้ใต้ตัวอักษรแทนไม้ทัณฑฆาตเพื่อมิให้รุงรัง

ตัวอย่าง 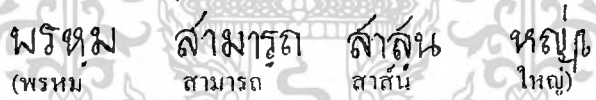

พรหม (พรหม) สามารถ (สามารถ) สาส์น (สาส์น) หญ่า (ใหญ่)

10. ตัว ณ โดยลำพังได้เคยใช้กันมาในที่ต่างๆ ออกเสียงเป็น “ณะ” ให้คงใช้ไปตามเดิมได้ไม่ต้องเติมสระ “อะ” เพราะ “ณ” นี้เลือนมาจาก “ใน” เขียนหวัดจึงกลายเป็น “ณ”

11. “บ่” ที่มีใช้ในจินตกวีนิพนธ์ให้คงใช้ออกเสียงได้ตามเดิมและ “ก็” ให้คงใช้ออกสำเนียงได้ตามเดิมเหมือนกัน

12. พยัญชนะบางตัวที่ใช้ประกอบอยู่ในคำที่มาจากภาษาบาลีหรือสันสกฤตและที่ออกสำเนียง “ออ” ได้โดยมิได้มีตัว “อ” ประกอบนั้นให้มีเครื่องหมายเรียกว่า “ เปย์ยาลย่อ” (คือ apostrophe) ของหนังสือยุโรป รูปเช่นนี้ “ ’ ” ไว้หลังตัวสะกดที่จะให้ออกเสียงเป็น “ออ” ได้นั้นเพื่อแสดงว่าที่นั้นควรจะมีสระแต่ตกไปจึงเขียนเปย์ยาลย่อไว้แทน

ตัวอย่าง 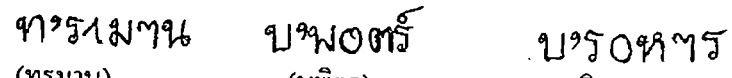

(ทรมาน) (บพิตร) (บริหาร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. พยัญชนะที่มีตัว “ร” สะกด โดยไม่มีสระให้คงอ่านออกเสียง “ออน” ได้ตามเดิม ที่บัญญัติเช่นนี้เพราะใกล้มูลเดิมมากกว่าที่จะเติมตัว “อ” ลงไประหว่างกลาง

ตัวอย่าง
(อากร) (เขจร) (อุดร) (นคร)

14. พยัญชนะสองตัวติดกันเป็นตัวออกสำเนียงตัวหนึ่งเป็นตัวสะกดตัวหนึ่ง ถ้าใช้สำหรับเขียนคำไทยให้คงอ่านออกเสียง “โอ” สั้นตามเดิม ถ้าไม่ออกสำเนียงตัวสะกดอีกด้วย แต่ถ้าจะให้ออกเสียงพยัญชนะอีกด้วย ให้มีเครื่องหมายเปย์ยาลย่อไว้ข้างหลังพยัญชนะตัวหน้า

ตัวอย่าง
(นคร ปฐม) (ปฐมเจดีย์)

15. ตัว “รร” (ร หัน) ให้คงใช้ออกสำเนียง “อัน” ได้ตามเดิม

16. ในเวลาที่จะใช้อักษรเขียนภาษาต่างประเทศทั้งมคธ สันสกฤตและภาษายุโรปต่างๆ ต้องอาศัยเครื่องหมายอนุสวาระ (อำ) สำหรับบอกให้ทราบว่าอักษรใดต้องอ่านออกเสียงกล้ำกับอีกตัวหนึ่ง วิธีใช้อนุสวาระให้ปฏิบัติดังนี้

ก. กล้ำเพียงสองตัวให้วางเหนือตัวที่หนึ่ง

ตัวอย่าง
มคธ (สวากขาโต)
สันสกฤต (สวัสติ)
อังกฤษ club
ask
match
ฝรั่งเศส forme
klein

ข. กล้ำสามตัว ให้วางเหนือตัวที่สอง

ตัวอย่าง 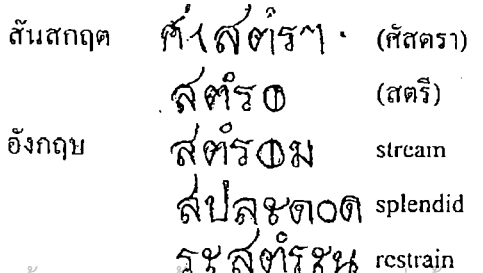
สันสกฤต (ศัสตรา)
(สตรี)
อังกฤษ strcam
splendid
restrain

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมวดที่ 3 เบ็ดเตล็ด

17. เครื่องหมายผันให้เสียงสู[illegible] คงใช้อย่างเดิม

18. การเขียนหนังสือเพื่อให้ไว้ระยะระหว่างทุกๆ คำแล้วก็ต้องมีเครื่องหมายวรรคตอนตามแบบที่มีปรากฏอยู่พร้อมด้วยคำอธิบายในหนังสือชื่อ “เครื่องหมายวรรคตอน” ซึ่งเป็นหนังสือแบบเรียนแต่งหนังสือของกรมศึกษาธิการ

19. วิธีเขียนหนังสือร้อยแก้วคงเป็นไปตามเดิม ผิดแต่ไว้ระยะระหว่างคำมุกๆ คำและใช้เครื่องหมายวรรคตอนแทนเว้นช่องว่างท้ายวรรคเท่านั้น

20. วิธีเขียนโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ให้เขียนบามละบรรทัดหรือถ้าไม่จบบาทในบรรทัดเดียวก็ตี่อีกบรรทัดหนึ่งได้ แต่เมื่อขึ้นบาทใหม่ต้องขึ้นบรรทัดใหม่ด้วย

อักขรวิธีแบบใหม่นี้ไม่ได้ใช้กันแพร่หลาย เพียงแต่ใช้กันในหมู่ข้าราชบริพารที่ใกล้ชิดสนิทกับพระองค์เท่านั้น จึงเสื่อมความนิยมและไม่มีใครใช้ ต่อมาหลังจากที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตแล้ว เนื่องจากเป็นอักขรวิธีแบบใหม่ที่ต้องจดจำใหม่

ตัวอย่างอักขรวิธีแบบใหม่นี้จะเห็นได้จากชื่อหนังสือพระบรมราชาธิบายวิธีใหม่ สำหรับใช้สระและเขียนหนังสือไทยซึ่งเป็นรูปดังนี้

พรเ บรม ราชา ธอ บาย

พรเ บาท สมเดาจ พรเ มงกุฎ เล้า จ้า อย่ หัว

าอธอ ทม่า

สวทรเบ ชั้ า สรเ ลฬเ ชอวน ทนเงสอ ทาย

ตัวอย่างการใช้อักขรวิธีแบบใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปฏิวัติอักษรไทยครั้งที่ 5

หลังจากที่มีการพิมพ์เกิดขึ้นในประเทศไทยแล้วการศึกษาของไทยเจริญขึ้นมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีการตราพระราชบัญญัติประถมศึกษาขึ้น มีผลบังคับให้ประชาชนทุกคนต้องเรียนหนังสือ มีการเรียบเรียงตำราไวยากรณ์ขึ้นใช้เป็นแบบเรียน โดยกรมศึกษาธิการ ตำรานี้เป็นเกณฑ์ทางไวยากรณ์ซึ่งอาศัยการเทียบเคียงมาจากภาษาอังกฤษและยุโรปเป็นหลัก ต่อมาพระยาอุปกิตศิลปะสาร (นิ่ม กาญจนาชีวะ) ได้แก้ไขปรับปรุงเรียบเรียงตำราไวยากรณ์ของกรมศึกษาธิการเสียใหม่ เพื่อให้สะดวกแก่การศึกษาเล่าเรียนและเรียกวิชานี้ว่า หลักภาษาไทย โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ อักรวิธี วจีวิภาค วากยสัมพันธ์ และฉันทลักษณ์ ตำรานี้ยังคงใช้กันอยู่จนถึงปัจจุบัน

จะเห็นได้ว่าตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 เป็นต้นมา การใช้ภาษาไทยนับได้ว่ามีระบบระเบียบมากขึ้น เพราะได้มีตำราหลักภาไทย ทำให้การเขียนในสมัยก่อนค่อยๆ หายไป ต่อมาใน พ.ศ. 2485 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ภาษาไทยเสียใหม่ โดยท่านผู้นำขณะนั้นคือ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องารปรับปรุงตัวอักษรไทย เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2485 ให้ตัดสระละพยัญชนะบางตัวออกโดยกำหนดให้มีพยัญชนะ 31 รูป สระ 27 รูป ดังนี้

ก	ข		ค	
	ง	จ	ฉ	ช
ซ		ญ		
				ด
ต	ถ	ท	ธ	น
บ	ป	ผ	ฝ	พ
ฟ	ภ	ม	ย	ร
ล	ว			ส
ห		อ	ฮ	

พยัญชนะ พ.ศ. 2485

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

◌ั ◌์	า	◌ิ	◌ี
◌ึ	◌ื	◌ุ	◌ู
เ-ะ	แ	แ-ะ	แ
โ-ะ	ใ	เ-าะ	อ
เ-ียะ	เ-ีย	เ-ือะ	เ-ือ
-ัวะ	-ัว	เ-อะ	เ-ิ เ-อ
-ำ		ไ	เ-า

สระ พ.ศ. 2485

พยัญชนะ ก ข ค ง

จ ช ซ ญ

ด ต ถ ท ธ น

บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม

ย ร ล ว ส ห อ ฮ

พยัญชนะที่ยกเลิกไปในสมัยนี้มี 13 ตัวคือ

ฃ ฅ ฆ ฉ ฏ ฐ ฑ ฒ ฌ ณ ศ

ษ ฬ และ ญ ให้ตัดเชิงออกจึงเขียนเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สระ		อะ	อั	อิ	อี	อึ	อื	อุ	อู	เอะ	เ อ
	แอะ	แอ	โอะ	โอ	เอาะ	อัวะ	อัว	เอียะ	เอีย	เออะ	เอื อ
	เออะ	เออ	ไอ	เอา	อำ						
สระที่ยกเลิกไปในสมัยนี้มี 5 ตัว คือ ใอ				ฤ	ฤา	ฦ	ฦา				

ปี พ.ศ. 2485 จอมพลแปลกพิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีได้ฟื้นฟูวัฒนธรรมไทย เปลี่ยนแปลงการใช้ตัวหนังสือไทยโดยตัดพยัญชนะ สระ ที่เสียงซ้ำกันออกโดยมีบันทึกของที่ปรึกษาสำหรับนายกรัฐมนตรี เรื่องปรับปรุงภาษาไทย ลงวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2485 มีว่าหลักการซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้ถือปฏิบัติตามในการปรับปรุงภาษาไทยนั่นคือ

1. ภาษาไทยที่ใช้อยู่ที่มาจากภาษาต่างๆ สมควรวางหลักเกณฑ์ให้ชัด ว่าถือภาอะไรเป็นรากฐานของศัพท์ไทยทั้งปวง
2. เมื่อยึดภาใดเป็นภาษาต้นศัพท์ที่แน่นอนแล้ว ควรวางเกณฑ์ที่จะแปลศัพท์นั้นมาใช้เป็นภาไทย ไม่ใช่นำมาทั้งรูปศัพท์ นากจากนั้น ในการทำปทานุกรม ศัพท์ใดที่มากจากต้นศัพท์ต่างกัน แต่มาเป็นภาษาไทยพ้องกัน เสียงเดียวกัน ก็เห็นควรจะระงับเสียบ้างเลือกใช้แต่เฉพาะภาษาเดียว
3. ศัพท์บางคำไม่ได้ใช้กันในสาธารณะทั่วไป แต่ใช้สำหรับกวีโวหาร การประพันธ์หรือภาษาวิทยาการโดยเฉพาะก็ควรแยกเสีย หมายเหตุไว้ให้ทราบว่าคำนั้นเป็นภาษาใดใช้โอกาสใด สำหรับข้อ 1 และ 2 ท่านที่ปรึกษาคณะนายกรัฐมนตรีได้ทำบันทึกขึ้นต่างหาก

ใน พ.ศ. 2485 นี้ได้มีการวางหลักเกณฑ์การเขียนหนังสือไทยไว้คร่าวๆ สรุปได้ดังนี้

1. การใช้พยัญชนะเมื่อได้ตัดพยัญชนะบางตัวออกแล้วก็ให้ใช้พยัญชนะตัวอื่นที่เสียงเหมือนกันแทนคือ

ฆ	ใช้	ค	แทน
ฌ	ใช้	ช	แทน
ฎ	ใช้	ด	แทน
ฏ	ใช้	ต	แทน
ฐ	ใช้	ถ	แทน
ฑ	ใช้	ด	แทน เมื่อคำนั้นออกเสียง ด
ฑ	ใช้	ท	แทน เมื่อคำนั้นออกเสียง ท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฒ ใช้ ธ แทน

ณ ใช้ น แทน

ฬ ใช้ ล แทน

2. ญ ใช้ ย แทน แต่ในกรณีที่ต้องเขียนคำบาลีหรือสันสกฤตให้ใช้ตัว ญ ได้ แต่ต้องตัดเชิงออก เช่น

3. ตัวกล้ำ ทร ที่ออกเสียง ซ ให้ใช้ตัว ซ เขียนแทน เช่น ทราบ เป็น ซาบ ทรุดโทรม เป็นซุดโซม

4. ตัว ย ที่มี อ นำ ให้เปลี่ยนเป็น ห นำ เช่น อยู่ อย่าง อยาก เขียนเป็น หยู่ หย่าง หยาก

5. ใช้คำภาบาลีแทนสันสกฤต เช่น กัม แทน กรรม นิจ แทน นิตย์

ถ้าคำที่ใช้รูปบาลีมีความหมายหนุ่ง รูปสันสกฤตมีอีกความหมายหนึ่งให้ใช้ทั้งสองคำ

6. ร หัน ในแม่กก กด กบ ยกเลิก ให้ใช้ไม้หันอากาศแทน เช่น อุปลัก วัธนา บัพ กัม แต่ ร หันในแม่กน ให้ใช้ตามเดิม เช่น วรรนคดี บรรพบุรุส

7. คำที่มาจากบาลี ถ้าตัวสะกดมีอักษรซ้ำหรืออักษรซ้อน กรณีตัวหลัง ไม่มีสระกำกับให้เป็นตัวสะกดตัวหน้าเสีย เช่น อัตภาพ หัถกัม ทุข แต่ถ้าตัวหลังมีสระกำกับไม่ต้องตัดตัวสะกด เช่น สัทธา

8. ไม่ไต่คู้ ใช้เฉพาะกรณีที่ต้องการออกเสียงสั้น ถ้าไม่ใช้อาจมีความหมายเป็นอย่างอื่น เช่น เม็ด เล็ก เย็บ ยกเว้นคำว่า เป็น ไม่มีไม้ไต่คู้เขียน เปน ส่วนคำที่ไม่ได้ออหกเสียงสั้นจริง เช่น กะหรอมกะแหรม ตะเบง ไม่มีไม้ไต่คู้ได้ คำที่มาจากบาลีสันสกฤตก็ไม่ใช้ไม่ไต่คู้ เช่น เบญจพร แต่คำต่างประเทศที่จำเป็นให้คงใช้ได้เช่น เช็ค

9. คำที่มิได้มาจากภาษาบาลีสันสกฤตให้เขียนตามระเบียบคำไทย ให้เขียนตามเสียง เช่น บรร เขียน บัน ควร เขียน ควน เสริม เขียน เสิม ทหาร เขียน ทหาน

รัฐบาลในสมัย พ.ศ. 2485 พยายามที่จะปรับปรุงภาษาไทยให้กะทัดรัด โดยตัดพยัญชนะที่มีเสียงซ้ำกัน ตัดสระที่ใช้น้อยๆ ออกและได้พยายามที่จะกำหนดการใช้ภาษาอย่างกว้างๆ เอาไว้ให้ประชาชนปฏิบัติตาม แต่อักขรวิธีแบบนี้ไม่เป็นที่ยอมรับ เมื่อจอมพล ป.พิบูลสงคราม หมดอำนาจ อักขรวิธีแบบนี้ก็เลิกใช้ไปในที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปลี่ยนแปลงและปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

การแปรของภาษา

มนุษย์คือสัตว์สังคม สังคมมนุษย์คือกลุ่มคนที่อยู่รวมกันโดยยึดถือระเบียบแบบแผน ศาสนา ความเชื่อ และขนบธรรมเนียมประเพณีในการดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมหนึ่งๆจะมีภาษาที่ใช้ในการสื่อสารมากกว่า 1 ภาษา เช่นในประเทศไทยถึงแม้ว่าภาษาไทยกรุงเทพฯหรือภาษาไทยมาตรฐานจะเป็นภาษาประจำชาติและใช้กันแพร่หลาย แต่ยังมีภาษาไทยถิ่นอื่นๆเช่นภาษาเหนือ ภาษาอีสาน ภาษาปักษ์ใต้ และภาษาชนกลุ่มน้อยอีกมากมาย อาทิ ภาษาเขมร ภาษาส่วย และภาษาชาวเขาขนเผ่าต่างๆ

จากจากจะเห็นความหลากหลายของภาษาจาการที่มีชนหลายเผ่าอยู่ร่วมกันในสังคมหนึ่งแล้ว ผู้พูดภาษาในแต่ละสังคมยังอาจแสดงให้เห็นความหลากหลายของภาษาได้ กล่าวคือ ผู้พูด 1 คนอาจพูดได้มากกว่า 1 ภาษา เช่นคนภาคเหนือของประเทศไทยพูดได้ทั้งภาษาเหนือหรือภาษาคำเมืองและภาษากรุงเทพฯ ชาวเขาเผ่าแม้ว อาจพูดได้ทั้งภาษาแม้ว ภาษาคำเมือง ภาษาคำเมืองและบางคนอาจพูดภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสได้อีก เพราะศึกษาจากหมอสอนศาสนา คนกรุงเทพฯที่มีการศึกษามักพูดภาษาอังกฤษได้อีก 1 ภาษา นอกจากภาษากรุงเทพฯ ความหลากหลายของภาษาในสังคมหนึ่งๆจึงเป็นสิ่งธรรมดาและพบเห็นได้ทั่วไป

นอกจากความหลากหลายของภาษาที่ใช้ในแต่ละสังคมแล้ว ยังมีความหลากหลายในอีกแง่มุมหนึ่งคือ ความหลากหลายที่มีอยู่ในภาษาเดียว เช่น ในภาษาไทยกรุงเทพฯมีความหลากหลายที่ทำให้สามารถแบ่งภาษาไทยกรุงเทพฯออกไปเป็นภาษาไทยกรุงเทพฯของคนที่มีการศึกษาและภาษาไทยกรุงเทพฯของคนไม่มีการศึกษา หรือเป็นภาษาไทยกรุงเทพฯของคนรุ่นเก่าและภาษาไทยกรุงเทพฯของคนรุ่นใหม่ เป็นต้น ความหลากหลายของภาษาในภาษาๆเดียวเช่นนี้ เรามีคำเรียกเฉพาะว่า “ การแปรของภาษา ”

ก่อนที่จะพูดถึงการแปรของภาษาคงต้องอธิบายคำว่า “ การแปร ” โดยทั่วๆไปเสียก่อน “ การแปร ” หรือตรงกับภาษาอังกฤษว่า “ variation ” นั้นหมายถึง การที่สิ่งของสิ่งหนึ่งหรือประเภทใดประเภทหนึ่งมีความแตกต่างเกิดขึ้น หรือเปลี่ยนไปตามปัจจัยต่างๆ คำว่า การแปรมาจากคำกริยาว่า “แปร” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า “ vary ” นั้น บางคนอาจใช้คำว่า “เปลี่ยน” หรือ “ ต่างกัน ” แทน เช่นจะพูดว่า “ ราคาของผักแปรไปตามฤดูกาล ” หรือ “ ราคาของผักต่างกันไปตามฤดูกาล ” ก็ได้ ล้วนมีความหมายอย่างเดียวกัน อีกตัวอย่างหนึ่ง “ อุณหภูมิตอนนี้จะแปรเปลี่ยนระหว่าง 30- 35 องศาเซลเซียส ” ซึ่งหมายความว่าจะเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาในพิสัยดังกล่าวนี้ เป็นต้น บางคนอาจใช้คำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ว่า " การแปร " โดยหมายถึงต่าง หรือเบี่ยงเบนไปจากความหายปรกติหรือมาตรฐาน เช่น นักศึกษาคนหนึ่งจ่ายค่าอาหารกลางวันโดยปรกติประมาณวันละ 15 บาท แต่มีบางวันที่เขาจ่ายมากหรือน้อยกว่าปรกติ เช่นบางวัน 20 บาทบ้าง 25 บาทบ้าง 10 บาทบ้าง 5 บาทบ้าง จำนวนเงินทั้งหมดที่เขาจ่ายคือ 20, 25, 15, 10, 5 แสดงการแปรของค่าอาหารกลางวันนักศึกษาคนนี้ และอาจกล่าวได้ว่าค่าอาหารกลางวันของเขาอาจแปรไปจากปรกติคือ 15 บาทโดยอาจมากขึ้นหรือน้อยลงก็ได้ ตั้งแต่ 5 บาทถึง 10 บาท ดังนี้เป็นต้น อาจสรุปสั้นๆได้ว่าเมื่อของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความแตกต่างหรือเปลี่ยนไปจากเดิมจะด้วยเหตุผลหรือปัจจัยใดก็ตาม เราเรียกว่าของสิ่งนั้นหรือชนิดนั้นเกิดการแปรขึ้น

ภาษาก็เป็นสิ่งหนึ่งที่มีการแปร ภาษาอาจแปรหรือต่างกันตามเวลา การแปรของภาษาตามกาลเวลานี้เรียกว่า การเปลี่ยนแปลงของภาษา การแปรของภาษาจากปัจจัยอื่นๆนี้เราจะเรียกว่า การแปรของภาษา เมื่อกล่าวถึงการแปรของภาษา เราไม่ได้พิจารณาดูภาษาทั้งภาษาแบบภาพรวมๆ หากแต่พิจารณาลักษณะหรือรูปสำคัญในภาษานั้นๆอย่างเฉพาะเจาะจง ลักษณะหรือรูปสำคัญในภาษาอาจอยู่ในองค์ประกอบใดของภาษาก็ได้ กล่าวอีกนัยหนึ่ง การแปรนั้นอาจเกิดกับรูปลักษณะในภาษาด้านใดด้านหนึ่งก็ได้ สิ่งสำคัญสำหรับการแปรของรูปก็คือ จะต้องไม่ทำให้ความหมายหรือความสำคัญของรูปนั้นเปลี่ยนไป ถ้าทำให้เปลี่ยนเราก็จะไม่นับเป็นการแปรแต่จะถือว่าเป็นการเปลี่ยนไปอีกรูปหนึ่งหรืออีกชนิดหนึ่งเช่น ถ้าเราเขียนอักษร ส เป็น ล อักษรตัวหลังนี้ก็จะไม่เป็นการแปรของ ส แต่กลายเป็นอักษรอีกตัวหนึ่งเพราะคำว่า สาม กับ ลาม มีความหมายต่างกัน

การเปลี่ยนแปลง หมายถึงการที่บางสิ่งบางอย่างมีลักษณะแตกต่างไปจากเดิม คนส่วนใหญ่ใช้คำนี้ในแง่ที่เกี่ยวกับเวลา กล่าวคือเปรียบเทียบปรากฏการณ์หรือลักษณะของสิ่งใดก็ตามที่แตกต่างกันในช่วงเวลาที่ต่างกัน อันที่จริงการเปลี่ยนแปลงก็คือการแปรตามกาลเวลานั่นเอง หากเราพูดว่า รูปใดรูปหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป หมายความว่ารูปนั้นมีรูปแปรหลายรูป และรูปเหล่านั้นใช้ต่างกันตามช่วงเวลา เช่นคำว่า อัน ใน สมบัติอันมีค่า พบว่าใช้ในอดีตมากว่าปัจจุบัน ในปัจจุบันรูปที่ใช้มากคือ ที่ เช่น สมบัติที่มีค่า อัน กับ ที่ เป็นรูปแปรของ ประพันธสรรพนาม ที่เป็นเครื่องหมายของคุณานุประโยคในภาษาไทย เราอาจกล่าวได้ว่า อัน ใช้มากกว่า ที่ ในอดีต และเป็นรูปที่กำลังจะหายโดยถูกแทนที่ด้วยคำว่า ที่ ในภาษาไทย

การเปลี่ยนแปลงของภาษาสามารถเกิดได้ในทุกระดับของภาษา ได้แก่ ระดับเสียง เรียกว่า การเปลี่ยนแปลงทางเสียง หรือการกลายเสียง (sound change) การเปลี่ยนแปลงในระดับหน่วยคำและประโยคเรียกว่า การเปลี่ยนแปลงทางวากยสัมพันธ์ (syntactic change)

การเรียนรู้ภาษาของเด็กก็มีความสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาได้เหมือนกัน ดังนั้นเมื่อเด็กเกิดมาแล้วและเริ่มหัดพูด ถ้าพ่อแม่กวดขันให้เด็กพูดอย่างถูกต้องทุกคำตั้งแต่เริ่มต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แลตัวพ่อแม่เองก็ต้องพูดให้ชัดทุกคำเป็นประจำ ทำตัวอย่างให้เด็กอยู่เป็นประจำ เด็กก็จะเอาอย่างและจดจำ ถ้าเด็กพูดไม่ชัดคำใด พ่อแม่ก็ควรสอนให้เด็กพูดทุกครั้งที่เด็กยังพูดไม่ถูก ฝึกจนเด็กพูดถูกในขั้นต้น เมื่อเด็กมีอายุเข้าโรงเรียนอนุบาลได้ก็เป็นหน้าที่ของครูอนุบาลที่จะต้องทำเช่นเดียวกับพ่อแม่ของเด็กดังกล่าวมาแล้ว เมื่อเด็กกลับถึงบ้าน พ่อแม่ก็ต้องกวดขันเอาใจใส่เหมือนเดิม พอมีอายุเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ครูก็จะต้องทำหน้าที่กวดขันในเรื่องการพูด การอ่านให้ถูกต้องดังกล่าวมาแล้วโดยต่อเนื่องกัน สำหรับชั้นที่มีครูสอนภาษาไทยโดยเฉพาะครูประจำชั้นก็จะต้องร่วมมือกับครูภาษาไทย กวดขันในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน

การเอาใจใส่กวดขันต่อเนื่องดังกล่าวมาแล้วจะต้องทำต่อไปในทุกระดับชั้น จนถึงขั้นมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะครูอาจารย์ประจำชั้นควรจะสำรวจเป็นครั้งคราวว่ายังมีนักเรียน นิสิตหรือนักศึกษาคนใดที่ยังอ่านหรือพูดเสียงกล้ำไม่ชัดหลงเหลืออยู่ในชั้นของตนเองหรือพบเห็นภายในสถานศึกษาของตนก็ควรจะให้คำแนะนำสั่งสอนและช่วยฝึกให้ผู้บกพร่องนั้นแก้ไขและฝึกฝนผู้นั้นให้ออกเสียงให้ถูกต้องให้จงได้ และควรจะพยายามทำทุกครั้งที่มีโอกาสพบเห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางภาษา (Rule of Language Change)

การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยที่เกิดขึ้นนั้น ถือว่าเป็นธรรมชาติของภาษาทุกภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงมากบ้างน้อยบ้าง นั่นคือชนชาติใดที่ไม่ค่อยจะติดต่อกับชนชาติอื่น ภาษาก็ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงน้อย ส่วนชนชาติที่มีการเดินทางติดต่อค้าขายกับชนชาติอื่นๆหรือมีความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรมย่อมมีการเปลี่ยนแปลงของภาษาต่างๆมาก นักภาษาได้ตั้งทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางภาษาไว้เป็น 3 ประการดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงภายในมี 4 ลักษณะดังนี้

    1.1 เสียง

    1.2 ศัพท์

    1.3 สำนวนภาษา

    1.4 ความหมายภาษา

2. การเปลี่ยนแปลงภายนอก

    2.1 คำยืม

    2.2 คำไวยากรณ์

3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านตัวอักษร

1. การเปลี่ยนแปลงภายใน (Internal Change) การเปลี่ยนแปลงภายในหมายถึง ขบวนการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้าง หน่วยคำ หน่วยเสียงของภาษานั้นๆซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติและอิทธิพลของภาษานั้นๆหาได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่นๆที่เข้ามาปะปนไม่ การเปลี่ยนแปลงของภาษาโดยทั่วไปมี 4 ลักษณะดังนี้

1.1 การเปลี่ยนแปลงทางด้านเสียง (Sound Change) คือการเปลี่ยนแปลงหน่วยเสียงของคำให้ต่างไปจากคำเดิมโดยเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม เป็นผลให้คำคำนั้นออกเสียงเพี้ยนไป ต่างไปจากเสียงเดิม การเปลี่ยนแปลงเสียงของคำในภาษา มักจะเป็นไปเองตามธรรมชาติของภาษา กล่าวคือ ไม่มีผู้ใดจงใจเปลี่ยน แต่เมื่อใช้คำไปนานๆเข้า คำนั้นๆจะเกิดปรากฏการณ์อย่างหนึ่งคือ มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มากบ้างน้อยบ้าง และการเปลี่ยนแปลงนี้จะมีขบวนการต่อเนื่องอย่างมีกฎเกณฑ์ กล่าวคือ ลักษณะการเปลี่ยนแปลงนั้นจะอธิบายได้ตามกฎเกณฑ์ของภาษาโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางเสียงของคำ ซึ่งจะอธิบายได้ตามลักษณะการเกิดของเสียงและการเปลี่ยนแปลงไปตามฐานกรณ์ของเสียงสระ หรือเสียงพยัญชนะนั้นๆ ปรากฏการณ์เช่นนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักภาษาศาสตร์ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์ คือมีเหตุผล มีขบวนการ ซึ่งสามารถจะอธิบายได้ เช่นคำว่า ตกใจ ตั๊กแตน หกล้ม เมื่อเราใช้พูดกันโดยไม่ระมัดระวัง กล่าวคือ ออกเสียงไปตามสะดวก จะพบว่าส่วนใหญ่แล้วมักจะมีเสียง กะ แทรกอยู่กลางคำ เป็น ตกกะใจ ตั๊กกะแตน หกกะล้ม

เป็นต้น หรือคำบางพวกเมื่อเราใช้สื่อสารกันเพื่อสื่อสารความหมาย แต่มิได้เน้นเสียงให้ชัดถ้อยชัดคำ บางครั้งเสียงของคำบางส่วนจะหายไป หดไป โดยมิได้ตั้งใจ เช่น เถิด ซีก อันไรอันหนึ่ง เมื่อออกเสียงโดยไม่ระมัดระวัง เสียงของคำบางส่วนจะหดหายไปเป็น เถอะ ซี่ อันไร อันหนึ่ง เป็นต้น ลักษณะเช่นนี้จะเห็นได้ว่าเสียงของคำหายไปและเสียงของคำเพิ่มขึ้นก็มี (ตามตัวอย่างตอนต้น)

ถ้าเราศึกษาคำในภาษาไทยแล้วจะพบว่ามีคำจำนวนมากที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเสียงของคำและการเปลี่ยนแปลงนี้มีอยู่หลายลักษณะด้วยกัน หากได้นำคำที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางเสียงของภาษาไทยมาศึกษาดูขั้นตอนและลักษณะของการเปลี่ยนแปลงแล้ว จะพบว่ามีหารเปลี่ยนแปลงอยู่หลายลักษณะด้วยกัน เช่น การเพิ่มเสียง การลดเสียง (เสียงหาย) การสับเสียง การกลมกลืนเสียง การชดเชยเสียง เป็นต้น ลักษณะการเปลี่ยนแปลงเสียงของคำในภาษาไทยเหล่านี้ ถ้านำมาวิเคราะห์ดูขบวนการเปลี่ยนแปลง และขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลงแล้ว เราจะสามารถอธิบายได้ตามลักษณะการเกิดของเสียง ซึ่งนักภาษาศาสตร์ยอมรับว่า ขบวนการเปลี่ยนแปลงของเสียงนั้นเป็นลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่มีเหตุผล และสามารถอธิบายได้ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ กล่าวคือมีเหตุผล มีขั้นตอน มีขบวนการเปลี่ยนแปลงต่างๆดังนี้

1.1.1 การลดเสียง (การสูญเสียง, เสียงกร่อน, เสียงหาย)

การลดเสียง (Sound Loss) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านเสียงของคำคือเสียจะหดสั้นหรือหดหาย แต่ความหมายอขงคำนั้นยังคงเดิม เพราะว่าการเปลี่ยนแปลงของความหมายและการเปลี่ยนแปลงทางเสียงนั้น มีขั้นตอนและกระบวนการเปลี่ยนแปลงไม่เกี่ยวเนื่องผูกพันกัน ดร.วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ ได้อธิบายไว้ในหนังสือภาษาและภาษาศาสตร์ว่า “ในการเปลี่ยนแปลงเสียงและความหมายไม่มีความผูกพันกัน ความหมายจะเปลี่ยนไปโดยเสียงยังคงเดิมหรือเสียงอาจเปลี่ยนไปโดยความหมายยังคงเดิม”

ฉะนั้นในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเสียงของคำในครั้งนี้ จะยึดความหมายเป็นเกณฑ์การพิจารณา กล่าวคือ คำใดมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางเสียงแต่ความหมายยังคงเดิม จะนำว่ามาวิเคราะห์ดูว่า มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างไร มีรูปแบบอย่างไร แล้วจัดเป็นกลุ่มๆที่มีลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางเสียงเหมือนกันและอธิบายลักษณะการเปลี่ยนแปลงนั้นๆตามแนวของภาษาศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักภาษาศาสตร์ได้ศึกษาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางเสียงของภาษาไทย พบว่า คำที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเสียงมาก ได้แก่ กลุ่มคำที่ใช้ในการสื่อสาร สื่อความหมายกันในชีวิตประจำวันและโอกาสที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเสียงนั้นเกิดจากการพูด (ภาษาพูด) ส่วนภาษาเขียนนั้นมีโอกาสที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือในขณะที่พูด ผู้พูดมักจะปล่อยเสียงออกดมาตามสบาย ไม่ค่อยระวังบังคับลิ้นให้ออกเสียงชัดถ้อยชัดคำ นานเข้าเสียงของบางคำจะหดสั้นลง เรียกว่าการลดเสียง (พระยาอนุมานราชธน ใช้ว่าเสียงกร่อน) การลดเสียงนั้นผู้พูดมักจะกระทำโดยไม่ได้ตั้งใจ เพียงแต่ต้องการจะให้ผู้ฟังเข้าใจเท่านั้น จึงมักจะเน้นบางเสียงบางตอน ส่วนเสียงหรือตอนที่ไม่ได้กร่อนเสียงจะหายไป

ลักษณะการลดเสียงมีดังนี้

1. การลดหน้าคำ

คือ การที่เสียงหน้าของคำหายไป กล่าวคือ คำเดิมนั้น มักจะเป็นคำที่มี 2 พยางค์ขึ้นไป ในขณะที่พูดมักจะเน้นเสียงหลัง พยางค์หลัง ฉะนั้นเมื่อพูดไม่ระมัดระวัง จึงเกิดกการเปลี่ยนแปลงทางด้านเสียง คือเสียงหน้าของคำหายไป เช่น

หรือไม่	-	ไหม, มะ
ปละ	-	ละ
ผละ	-	ละ

2. การลดเสียงกลางคำ

คือ การที่เสียงกลางของคำหายไป แต่ความหมายยังคงเดิม ส่วนใหญ่มักจะเกิดในคำที่ใช้พูดกันเป็นประจำ แต่ขณะที่ใช้สื่อสารกันมักจะมุ่งแต่ความเข้าใจกันเป็นเกณฑ์ ฉะนั้นจึงนิยมออกเสียงพยางค์ท้ายให้ชัดถ้อยชัดคำ แต่ไม่ได้เน้นทุกเสียง จึงเป็นเหตุให้เสียงบางเสียงออกเบาไปในที่สุดเสียงที่ออกเบากว่าปกตินั้นหดหายไป นักภาษาศาสตร์เรียกลักษณะเช่นนี้ว่า เสียงหาย ตัวอย่างเช่น

อันไร	-	อะไร
ฉันนั้น	-	ฉะนั้น
คำรบ	-	ครบ
ท่านหาญ	-	ทหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การลดเสียงหลังคำ

คือ การที่ออกเสียงหลังของคำไม่ชัด ไม่เน้นเสียง ทำให้เสียงหลังหดหายไปและในที่สุดก็เป็นที่ยอมรับว่าเป็นคำที่ใช้ภาษา กล่าวคือ คนส่วนใหญ่จะพูดลดเสียงหลังคำเช่นเดียวกัน ตัวอย่างเช่น

เถิด	-	เถอะ	เหอะ
เพิ่ง	-	เพอะ	เพ่อ

1.1.2 การเพิ่มเสียง

การเปลี่ยนแปลงทางด้านเสียงของคำอีกลักษณะหนึ่งก็คือ การเพิ่มเสียงของคำ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์โดยทั่วไปของคำในภาษาไทย กล่าวคือ คำใดที่ออกเสียงไม่สะดวกนัก มักจะมีการเปลี่ยนแปลงเสียงของคำเพื่อให้ออกเสียงง่ายขึ้น สะดวกขึ้น โดยเฉพาะคำที่มี 3 พยางค์ขึ้นไปและพยางค์หน้ามีเสียงพยัญชนะอุบ อโฆษะ สิถิล ฐานกรณ์เพดานอ่อน เช่น /ก/ การออกเสียงอยู่กลางคำของพยัญชนะประเภทนี้ลำบาก ออกเสียงยาก ฉะนั้นเวลาพูดมักจะออกเสียงต่อเนื่องกันคือแทรกเสียง อะ, กะ กลางคำ เช่น ตกใจ – ตกกะใจ ตุ๊กตา – ตุ๊กกะตา นกยาง – นกกะยาง ลูกตา – ลูกกะตา ฯลฯ เป็นต้น ลักษณะเช่นตัวอย่างที่ยกมานั้นจะเห็นว่าขณะที่ออกเสียงนั้นมีเสียงกลางเพิ่มขึ้นมา ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านเสียงของคำ ที่เรียกว่า “การเพิ่มเสียงของคำ” แต่ความหมายของคำเหล่านั้นหาได้มีการเปลี่ยนแปลงไม่

การเพิ่มเสียงของคำมี 3 ลักษณะ คือ

1. การเพิ่มเสียงหน้าคำ

ได้แก่ การนำเอาหน่วยคำที่ไม่มีความหมายมาเติมข้างหน้าคำจะด้วยสาเหตุใดๆก็ตาม ถ้าความหมายของคำนั้นและหน้าที่ของคำนั้นๆในประโยคไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง ก็จัดอยู่ในพวกการเพิ่มเสียงหน้าคำและการเพิ่มเสียงหน้าคำนี้ต้องยังปรากฏเค้าร่องรอยของคำเดิมก่อนเพิ่มเสียงหรือยังใช้กันสองรูปแบบคือ ใช้ทั้งคำเดิมและคำที่ได้มีการเพิ่มเสียงหน้าคำซึ่งลักษณะนี้เป็น การเติมเสียงดื้อๆ โดยไม่มีเหตุผล

ตัวอย่างเช่น	กา	-	อีกา	แร้ง	-	อีแร้ง
	ดาน	-	กระดาน,กะดาน	ดูก	-	กระดูก, ดูก
	โดด	-	กระโดด	โจน	-	กระโจน
	ทำ	-	กะทำ, กระทำ			

ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การเพิ่มเสียงกลางคำ

คือ การเพิ่มเสียงกลางของคำ ลักษณะเช่นนี้มักจะเกิดจากอิทธิพลของตัวสะกดท้ายคำหน้า หรือพยางค์หน้า เพื่อสะดวกในการออกเสียง การเพิ่มเสียงกลางคำนี้มักจะเกิดจากคำ 2 พยางค์

เช่น	นกยาง	-	นกกะยาง	ลูกดุม	-	ลูกกะดุม
	นกจอก	-	นกกะจอก	ตกใจ	-	ตกกะใจ
	หกล้ม	-	หกกะล้ม	ลูกตา	-	ลูกกะตา
	ผักเฉด	-	ผักกะเฉด	นกยาง	-	นกกะยาง
			ฯลฯ			

คำเหล่านี้ถ้าสังเกตดูจากคำภาษาถิ่นแล้ว ยังออกเสียงไม่มีเสียง /กะ/ เพิ่มกลางคำ แสดงว่าในภาษาถิ่นไม่มีการเพิ่มเสียงเหมือนภาษาไทยมาตรฐาน

3. การเพิ่มเสียงท้ายคำ

คือการเติมหน่วยเสียงที่ไม่มีความหมายวางท้ายของคำ ไม่ทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไป และหน้าที่ของคำในประโยคก็ไม่เปลี่ยนไปด้วย เช่น วัดวา กินแกน เล่นเล่น นอนเนิน ลักษณะเช่นนี้นักภาษาศาสตร์จัดอยู่ในพวก คำซ้ำประเภทซ้ำเป็นบางส่วน (Partial Reduplication) แต่ถ้าเรามาพิจารณาทางด้านการเปลี่ยนแปลงทางเสียงของคำแล้ว น่าจะจัดไว้ในการเพิ่มเสียงท้ายคำ เพราะว่าการซ้ำคำนั้น มักจะส่อความหมาย หรือแสดงความหมายต่างไปจากเดิมบ้าง ไม่มากก็น้อย หรืออาจจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับความหมายอยู่บ้าง แต่ลักษณะที่ยกมาข้างต้นนั้นไม่มีการแสดงความหมายต่างไปจากคำเดิมก่อนเพิ่มเสียงท้ายคำแต่อย่างใด และหน่วยคำที่มาต่อท้ายคำนั้นถึงแม้เดิมจะมีความหมายอยู่บ้าง แต่เมื่ออยู่ท้ายคำแล้วจะไม่แสดงความหมายเลย เช่น วา มีความหมายว่า สี่ศอก แต่เมื่อมาเติมท้ายคำว่า วัด เป็น วัดวา คำที่แสดงความหมายก็คือคำว่า วัด คำเดียว ส่วนคำว่า วา นั้นหาได้แสดงความหมายไม่ จึงจัดอยู่ในลักษณะการเพิ่มเสียงท้ายคำ

ตัวอย่างเช่น	เฉย	-	เฉยเมย	วงศ์	-	วงศ์วาน
	เผลอ	-	เผอเรอ	ซ้ำ	-	ซ้ำซาก
	ดึก	-	ดึกดื่น	รถ	-	รถรา
	สี	-	สีสัน	ชื่อ	-	ชื่อมื่น
	ซื่อ	-	ซื่อบื้อ	เซ่อ	-	เซ่อซ่า
			ฯลฯ			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปลี่ยนแปลงทางเสียงนี้นอกจากจะเปลี่ยนแปลงด้วยการลดเสียงและเพิ่มเสียงแล้ว ยังมีอีก 2 ลักษณะคือการสับเสียงและการชดเชยเสียง ในกรณีทั้งสองนี้มีความเปลี่ยนแปลงน้อยกว่ากรณีของการลดเสียงและเพิ่มเสียง

การลดเสียงและการเพิ่มเสียงจะพิจารณาถึงหน่วยเสียง สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ที่หายไปหรือเพิ่มขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงเป็นหน่วยเสียงอื่นๆ เช่นเสียง /ญ/เป็นนาสิก แต่คนไทยภาคกลางออกเสียงเป็นเสียงเดียวกับ/ย/ หรือเสียงสระ /ใ/ ชาวผู้ไทย ชาวไทยพวนและชาวไทยคำ ไทยขาว ยังออกเสียงเป็นเสียงคล้าย/เออ/แต่ชาวไทยภาคกลางออกเสียง/ใ/เป็นเสียงเดียวกับ/ไ/ฉะนั้นแสดงว่าเสียง/ย/เสียง/ใ/ในภาษาไทยมาตรฐานได้หายไป แต่เสียงทั้งสองนั้นยังใช้อยู่ในกลุ่มถิ่นภาษาไทยดังกล่าว ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าคนไทยสมัยสุโขทัยออกเสียง/ใ/และ/ไ/ต่างกัน หรือออกเสียง/ญ/และ/ย/ต่างกัน นักปราชญ์ภาษาไทยสมัยพ่อขุนรามคำแหงจึงได้คิดตัวพยัญชนะแทนเสียง/ญ/และ/ใ/ให้ต่างไปจากเสียง/ย/และ/ไ/หากสมัยสุโขทัย ออกเสียงตรงกันเหมือนปัจจุบัน นักปราชญ์คงไม่ต้องคิดประดิษฐ์อักษรมาแทนเสียงดังกล่าว

การเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ (Vocabulary Change) คือหน่วยคำที่เปลี่ยนแปลงไปโดยมีความหมายเปลี่ยนไป หรือมีคำอื่นๆมาใช้แทนที่ความหมายบางส่วน หรือแทนที่ความหมายจนหมด หากมีคำอื่นมาแทนที่ความหมายจนหมด คำเหล่านี้จะเลิกใช้ในที่สุด

กรณีคำว่า “ซื่อ” ในสมัยสุโขทัยมีความหมายกว้างคือ ซื่อตรง ซื่อสัตย์ พูดตรง (มีสัจจะ) ยุติธรรม (แล่งความด้วยซื่อ บ่เข้าผู้ลักมักผู้ซ่อน) ตรง (ย่างซื่อๆ------เดินตรงๆ) ครั้นภายหลังเมื่อยืมคำบาลี (สัจจะ) สันสกฤต (สัตย์) และเขมร (ตรง) เข้ามาแทนที่ความหมายบางส่วน จนความหมายคำว่า “ซื่อ” แคบลง จนในปัจจุบันความหมายจะกลายเป็นทางเลวลง เช่นเขาเป็นคนซื่อ คิดไม่ทันใครหรอก หรือเขาเป็นคนซื้อซื่อ ในที่สุดก็เกิดคำใหม่คำว่า “ซื่อบื้อ” เป็นต้น

นักภาษาศาสตร์ได้ศึกษาขบวนการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการของได้อธิบายขบวนการเปลี่ยนแปลงคำไว้ดังนี้

1. การสูญศัพท์หรือศัพท์สูญ หมายถึง คำที่เคยใช้อย่างกว้างขวางในสมัยโบราณภายหลังเลิกใช้ด้วยสาเหตุประการใดประการหนึ่ง นั่นคือ เลิกใช้เพราะมีคำอื่นมาใช้แทนที่และไม่มีคนนิยมใช้คำๆนั้นเป็นระยะเวลานานจนคนสมัยหลังลืมคำๆนั้นไปแล้ว (แต่อาจจะยังคงปรากฏอยู่ในเอกสารโบราณและศิลาจารึก)หรือมีการยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้แทนคำๆนั้นและคนรุ่นหลังต่อมานิยมใช้คำยืมจนลืมคำเดิมไป ในที่สุดก็กลายเป็นคำสูญ หรือศัพท์สูญ เช่น “ย่าง” (เดิน) คำในภาษาถิ่นอีสานและลาวใช้ว่า “ย่าง”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ไม่ใช้คำว่าเดิน) แต่ในภาษาไทยปัจจุบันใช้คำว่า" ย่างเท้าก้าวเดิน" คำว่า "เดิน" เป็นคำยืมภาษาเขมร ซึ่งเขมรออกเสียงว่า /เดิร/ ลักษณะดังกล่าวเรียกว่า "ศัพท์สูญพอสันนิษฐานได้" คือยังมีใช้ในภาษาถิ่นหรือใช้ในความหมายที่แปรผันไป (แต่ยังเห็นเค้าความหมายเดิมอยู่)

ฉะนั้นการที่ศัพท์สูญจึงมี 2 ลักษณะคือ (1) ศัพท์สูญ คือเลิกใช้คำเหล่านั้นจนไม่ใครเข้าใจความหมายในปัจจุบัน แม้จะมีปรากฏอยู่ในเอกสารโบราณหรือศิลาจารึกก็ตาม เช่น สบ (ปากใช้ในสมัยโบราณ) ปากสบ (ปากน้ำ) สามสบ (แม่น้ำสามสายมาพบกัน) สบรวก (ปากน้ำรวก) ฝีสบ หมายถึงริมฝีปาก (อีสานออกเสียงว่า "พิสบ") (2) ศัพท์สูญพอสันนิษฐานได้ คือปัจจุบันไม่ได้ใช้คำคำนั้นในความหมายเดิมหรือใช้เป็นคำเฉพาะกิจ เฉพาะความหมาย แต่คำในภาษาถิ่นยังรักษาความหมายเดิมเหมือนสมัยโบราณ เช่น "ขนหัว" (ผม) (ตกใจจนขนหัวลุก) บ่าว-หนุ่ม ผู้ชาย (เจ้าบ่าวเจ้าสาว) เป็นต้น

2. การเพิ่มศัพท์ หมายถึง การสร้างศัพท์ใหม่ขึ้นมาใช้พูดจากัน นั่นคือมนุษย์เจริญรุ่งเรืองขึ้น สังคมกว้างขวาง มีความจำเป็นที่ต้องหาศัพท์ใหม่มาใช้เจรจาเพื่อสื่อความหมายมากขึ้น หรืออาจหาคำที่สุภาพมาใช้เพื่อบ่งบอกระดับชนชั้น ซึ่งการเพิ่มคำมีหลายวิธี ดังนี้

2.1 การเพิ่มศัพท์ใหม่ไม่ค่อยจะทราบหลักฐานว่าสร้างคำเหล่านั้นขึ้นเมื่อใด เช่น

"ฉัน" (กิน) มีใครทราบว่าเริ่มใช้เมื่อใด แต่ในปัจจุบันพบว่าได้ใช้ "ฉัน" กับพระสงฆ์

"ผม, กระผม" ถือว่าเป็นการสร้างคำใหม่มาแทนตัวผู้พูด ซึ่งน่าจะใช้เมื่อคนไทยได้ใช้คำพูดตามระดับชนชั้น เรียกว่า คำสุภาพ โดยเอาอวัยวะสูงสุดของร่างกายมาแทนตัวเอง ซึ่งยังพบคำสูงสำหรับพูดกับเจ้านาย เช่น กระหม่อม เกล้ากระหม่อม ฯลฯ

2.2 ใช้ศัพท์เดิมในความหมายใหม่ คือ ใช้คำเดิมที่มีอยู่แล้วในความหมายใหม่อีกความหมายหนึ่ง โดยนำความหมายโดยนัยหรือนำลักษณะเด่นของคำนั้นมาใช้อีกความหมายหนึ่ง ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า "ความหมายกว้างออก" หรือ "คำหลายความหมาย" เช่น

"กิน" (การบริโภคอาหาร) ภายหลังมีการใช้ลักษณะเด่นของการกินในความหมายว่า กินไม่เลือก หรือ จอมเขมือบ ในที่สุด จะแทนที่ความหมายว่าโกง เช่น กินใต้โต๊ะ กินตามน้ำ หรือ โกงกิน

"เสีย" (เสียหาย ของเสีย) ภายหลังคนไทยต้องการคำสุภาพมาใช้แทนความหมายว่า ตาย จึงนำคำว่าเสีย มาใช้เพื่อให้ดูนุ่มนวลขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ใช้คำอื่นมาแทนความหมายของคำส่วนหนึ่ง คือ การนำคำที่มีอยู่แล้วมาแทนความหมายส่วนหนึ่งของคำทำให้คำนั้นมีความหมายแคบเข้า เช่น
“แม่น” (ใช่ ถูกต้อง แม่นยำ) ในภาษาถิ่นอีสานและภาคเหนือยังใช้ในความหมายกว้างเช่น “แม่นบ่” (ใช่ไหม) แต่ภาคกลางหมายถึง “แม่นยำ” เช่น ทายแม่น ดูแม่น ยิงปืนแม่น แสดงว่ามีคำอื่นๆ มาใช้แทนที่บางส่วนของคำว่า “แม่น” ฉะนั้น แม่น จึงมีความหมายแคบลงเหลือเพียง “แม่นยำ” เป็นต้น

การเพิ่มแบะการลดคำศัพท์ เป็นการพัฒนาคำอีกแบบหนึ่ง ถึงแม้ว่าจะดูเหมือนเป็นการเสื่อมของภาษา แต่ความจริงแล้วคำที่เป็น “ศัพท์สูญ” นั้นเป็นคำที่ไม่เหมาะสมที่จะใช้สื่อสารในสมัยหลัง ซึ่งสมัยหนึ่งนิยมใช้คำเหล่านั้นก็ตาม แต่คำศัพท์สูญเหล่านั้นหายไปก็เพราะมีการสร้างคำอื่นขึ้นมาแทน อาจจะสร้าง 2 คำ หรือ 3 คำ เพื่อแทนความหมายที่ละเอียดอ่อน มีแง่ความหมายที่ตรงใจผู้พูด

3. การสร้างคำใหม่โดยวิธีประสมคำ สร้างคำศัพท์ใหม่โดยวิธีนำคำที่มีอยู่ในภาษาไทยมารวมกันเพื่อให้เกิดเป็นคำใหม่ความหมายใหม่ เพื่อใช้ในแง่ความหมายที่ละเอียดอ่อนกว่าคำเดิมหรือมีความหมายเฉพาะ

คำประสม คือการสร้างคำใหม่ มีความหมายใหม่ เนื่องจากมนุษย์มีความจำเป็นต้องใช้คำมากขึ้น จึงต้องคิดศัพท์ใหม่ หรือนำคำเดิมมาประสมกันเพื่อให้เกิดคำที่มีแง่ความหมายใหม่ วิธีการนำคำเดิมมาประสมกันนี้เรียกว่า “คำประสม” ซึ่งความหมายรวมถึงคำซ้อน คำคู่ คำซ้ำด้วย ลักษณะดังกล่าวเป็นการพัฒนาคำไทยให้มีพอใช้และสื่อสารได้ตรงใจผู้พูด
คำเดิมที่มารวมกันเป็นคำประสม เรียกว่า “คำมูล” โดยทั่วไปใช้คำมูลที่มีความหมายเด่นเป็นคำหลักวางไว้ข้างหน้าและคำมูลที่มีลักษณะรองมาวางไว้หลังคำประสมที่เกิดใหม่แม้มีเค้าความหมายเดิม เช่น ไฟฟ้า(มีแสง) ไฟขีด(มีแสงความร้อน) แม่น้ำ แม่ทัพ แม่เหล็ก แม่งาน แม่เล้า (แม่-หัวหน้า เป็นใหญ่) ฯลฯ

1.3 การเปลี่ยนแปลงด้านสำนวน

สำนวนยิ่มมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกับคำศัพท์ เพียงแต่สำนวนจะเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป จึงการขบวนการเปลี่ยนแปลงไม่ค่อยได้ แต่หากศึกษาในเอกสารโบราณจะพบว่าแตกต่างกับปัจจุบัน นั่นคือ แต่ละยุคจะสนใจในเรื่องที่ต่างกัน มักเห็นมีสำนวนเกี่ยวกับเรื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นั้นๆ ดังเช่น ในสมัยสุโขทัย ชาวไทยมีความภาคภูมิกับการสร้างบ้านเมืองมีสันติสุข จึงมักจะมีสำนวนอันเกี่ยวเนื่องด้วยความภาคภูมิใจกับความอุดมสมบูรณ์ของบ้านเมือง เช่น ใครจักใคร่ค้าช้าง ค้า ใครจักใคร่ค้าม้า ค้า เป็นต้น

1.3.1 สำนวนโบราณ ในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (หลักที่ 1) บันทึกด้วยภาษาไทยเป็นพื้น (ไม่นิยมใช้คำยืม) และประโยคสั้นๆ (เอกัตถประโยค) ไม่ซับซ้อน นอกนั้นยังนิยมสัมผัสคล้องจองกันด้วย แสงให้เห็นว่าในสมัยสุโขทัยนั้น ภาษาบาลีสันสกฤตและเขมรยังเข้ามาปะปนน้อย อิทธิพลการสร้างประโยคซับซ้อนแบบไวยากรณ์ภาษาบาลีและสันสกฤตยังไม่เข้ามามีอิทธิพลกับโครงสร้างไวยากรณ์ไทย ส่วนสำนวนโวหารที่พอเห็นเป็นร่องรอยสำนวนไทย เช่น

ตีหนังวังช้าง	-	คล้องช้าง, จับช้าง
ล้มหายตายกว่า	-	ตายจากไปแล้ว
ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว	-	อุดมสมบูรณ์
จูงวัวไปค้า จูงม้าไปขาย	-	ค้าขายต่างถิ่น
ผิดแผกแสกว้าง	-	วิวาทเป็นคดีความ
บ่เข้าผู้ลักมักผู้ซ่อน	-	ยุติธรรมไม่ลำเอียง
ช่วยเหนือเฟื้อกู้	-	เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือ บำรุง
เมืองกว้างช้างหลาย	-	เมืองกว้างใหญ่ มีอำนาจมาก

สำนวนข้างต้น ปัจจุบันไม่ใคร่จะเข้าใจความหมาย เพราะ เลิกใช้ไปแล้ว มีบางสำนวนยังใช้อยู่บ้างแต่ไม่บ่อยนัก เช่น “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” และมีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำบ้าง เช่น

ล้มหายตายกว่า	-	ล้มหายตายจาก
ช่วยเหนือเฟื้อกู้	-	ช่วยเหลือเกื้อกูล

1.3.2 การเปลี่ยนแปลงสำนวนไทย สำนวนไทยปัจจุบันมีมาก ชาวไทยสื่อสารพูดจากันโดยเข้าใจความหมายที่แท้จริงบ้าง ไม่เข้าใจ บ้าง สำนวนจึงค่อยวิปลาสคลาดเลื่อนไป โดยเฉพาะสำนวนโบราณจะมีบางคำที่คนปัจจุบันไม่เข้าใจความหมาย จึงมักเปลี่ยนคำที่ตนเข้าใจความหมายทนที่ เช่น “บ้านนอกขอกนา” (ขอก-ข้าง ริม ภาษาถิ่นอีสาน เหนือ) ปัจจุบันเปลี่ยนเป็น “บ้านนอกคอกนา” นอกจากนี้คนไทยนังนำสำนวนไปใช้ในความหมายใหม่ จนคนทั่วไปยอมรับความหมายใหม่และเลิกใช้ความหมายเดิม เช่น “ลงแขก” มีความหมายว่า ขอความร่วมมือในการทำกิจกรรม เช่น ลงอแขกเกี่ยวข้าว แต่ปัจจุบัน นำไปใช้ในความหมายว่า ร่วมกันโทรมหญิง เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สำนวนที่เปลี่ยนแปลงถ้อยคำ ได้แก่ สำนวนที่คงความหมายเดิมแต่ถ้อยคำบางคำ๔ก เปลี่ยนเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น หรือออกเสียงง่ายขึ้น ดังนี้

ถนนราคา - สนนราคา
ล่มหัวจมท้าย - ร่วมหัวจมท้าย
ยืนกระต่ายสามขา - ยืนกระต่ายขาเดียว
ผู้ดีว่าขีข้าพลอย - นายว่าขี้ข้าพลอย
คาหนังคาเขา - คาหลังคาเขา
ติดหลังแห - ติด่างแห
หัวหวานก้นเปรี้ยว - ปากหวานก้นเปรี้ยว
ฯลฯ

- เปลี่ยนแปลงด้านความหมายคือ มีความหมายใหม่มาแทนความหมายเดิม ใช้ไปนานๆ ความหมายเดิมก็เลิกไป เช่น

ปากหอยปากปู (เดิม) มีปากแต่พูดไม่ได้ (ใหม่) ชอบนินทา
แก่วัด (เดิม) งุ่มง่าม ไม่ทันสมัย (ใหม่) รู้มากเอาเปรียบ
เข้าพกเข้าห่อ (เดิม) รู้จักเก็บหอมรอมริบ (ใหม่) เบียดบังเป็นของตัว
เทครัว (เดิม) กวาดต้อนเชลยศึก (ใหม่) เอาเป็นภรรยาทั้งแม่ทั้งลูก
หางเครื่อง (เดิม) เพลงจบตอนท้าย (ใหม่) นักเต้นประกอบเพลงลูกทุ่ง

หมายเหตุ ยังมีสำนวนไทยอีกจำนวนมากที่ไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้ ซึ่งสำนวนเหล่านั้นยังใช้กันทั่วไปในความหมายเดิมและถ้อยคำเดิม จึงไม่ได้ยกมาเป็นตัวอย่าง

1.4 การเปลี่ยนแปลงด้านความหมาย (Semantic Change)

คือ ความหมายของคำเปลี่ยนแปลงไป แต่เสียงยังคงเดิม การเปลี่ยนแปลงนี้ไม่มีการผูกพันกับเสียง นั่นคือ เสียงคงเดิมแต่ความหมายเปลี่ยนไป

ความหมาย

ภาษาประกอบด้วยองค์ประกอบใหญ่ 2 องค์ประกอบคือ เสียงและความหมาย สำหรับความหมายนั้นเราอาจกล่าวได้ว่ามี 2 ลักษณะคือ ลักษณะแรกได้แก่ ความหมายของหน่วยต่างๆ เช่น หน่วยคำและคำ และอีกลักษณะหนึ่งได้แก่ความหมายที่เกิดจากความสัมพันธ์ของหน่วยต่างๆ เช่น ความหมายของประโยค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.1 ความหมายของคำ

ในทุกภาษาคำแต่ละคำมีได้หลายความหมาย ความหมายเหล่านี้เราสามารถนำมาจัดประเภทได้ดังต่อไปนี้

- ความหมายพื้นฐาน คำทุกคำมีความหมายพื้นฐาน ไม่ว่าจะปรากฏในถ้อยคำใด คำเหล่านั้นจะมีความหมายนั้นอยู่ ตัวอย่าง คำว่า ครู มีความหมายว่า "ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่มนุษย์" คำๆ นี้มีความหมายดังกล่าวนี้ในทุกประโยค

ครูสมศรีสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
วิทยาลัยครูปแห่งนี้เปิดมาได้หลายสิบปีแล้ว
ศิลปินไทยมีความเคารพครูสูงมาก
เด็กๆ นำดอกไม้ธูปเทียนมาร่วมพิธีไหว้ครู
เป็นศิษย์อย่างคิดล้างครู

คำๆ หนึ่งอาจมีความหมายพื้นฐานได้หลายความหมาย เช่นคำว่า จับ อาจหมายถึง ก) อาการใช้มือแตะต้องสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตลอดจนกำไว้ยึดไว้ เช่น จับแขน ข) เกาะ เช่น นกจับคอน ค) ติด เช่น เขม่าจับก้นหม้อ ง) เริ่ม เช่น จับเรื่องจั้งแต่ตอนต้น จ) เกาะกุมตัวไม่ให้หนี เช่น จับผู้ร้าย เป็นต้น ความหมายเหล่านี้ล้วนแต่เป็นความหมายพื้นฐานของคำว่า จับ ทั้งสิ้น

ในทุกภาคำอาจมีความหมายประเภทอื่นๆ นอกเหนือไปจากความหมายพื้นฐาน ได้แก่ ความหมายแฝงและความหมายเชิงบริบท เรื่องของความหมายแฝงและความหมายเชิงปริบทนี้มีเรื่องที่ผู้เรียนควรศึกษา เพราะ ในการใช้ภาษาหากไม่รู้ว่าคำๆ หนึ่งมีความหมายแฝงอย่างไร หรือมีความหมายเชิงปริบทอย่างไร เราอาจเลือกใช้คำผิดหรือเข้าใจผิดได้

- ความหมายแฝง ได้แก่ ความหมายที่คำๆ หนึ่งอาจมีเพิ่มขึ้นจากความหมายพื้นฐาน ความหมายที่เพิ่มขึ้นมักจะบอกให้รู้ถึงความรู้สึกผู้พูด ดังต่อไปนี้

เล่า , โม้ เขาเล่าเรื่องที่บ้านให้เพื่อนฟัง กับ เขาโม้เรื่องที่บ้านให้เพื่อนฟัง มีความหมายพื้นฐานเหมือนกันคือ "บอกเล่าเรื่องราวให้ผู้อื่นฟัง" แต่คำ 2 คำนี้ มีความหมายแฝงต่างกัน คำว่า เล่า เป็นคำที่แสดงความรู้สึกธรรมดา ส่วนคำว่า โม้ เป็นคำที่แสดงให้เห็นว่าเราไม่ชอบการกระทำครั้งนี้ของเขา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ความหมายในปริบท คำจำนวนหนึ่งที่มีความหมายพื้นฐานค่อนข้างกว้างเมื่อปรากฏร่วมกับคำอื่น จะมีความหมายเพิ่มเติมหรือแคบลงกว่าเดิม เช่น คำว่า ดี มีความหมายพื้นฐานว่า "มีลักษณะที่เป็นไปในทางที่ต้องการน่าปรารถนา น่าพอใจ" เมื่อคำนี้ปรากฏกับคำอื่นๆ จะใความหมายเพิ่ม ดังนี้

	ความหมายที่เพิ่มขึ้น
เด็กดี	"ว่านอนสอนง่าย"
ข้าราชการดี	" ไม่คดโกง ขยัน และรับผิดชอบในหน้าที่"
ห้องเรียนดี	"ไม่มีเสียงรบกวน ไม่มืด ไม่ร้อน"
ดวงดี	"รุ่งโรจน์ ไม่มีเคราะห์"
เสียงดี	"ไพเราะ"
สุขภาพดี	"ไม่มีโรค"
	ฯลฯ

1.4.2 ความหมายของประโยค

- ความหมายของรูปประโยค

ในการจะเข้าใจความหมายของประโยคนั้น เราทราบแล้วว่ามิใช่แค่เพียงรู้ความหมายของคำทุกคำในประโยค แต่จะต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคำและระหว่างโครงสร้างหลักของประโยคด้วย

(1) ความหมายเหมือนกัน โครงสร้างต่างกัน

ถ้าประโยคไม่มีความต่างในเรื่องของคำและไม่มีความต่างในเรื่องของความสัมพันธ์ของหน่วยประโยคกับกริยาแล้ว ประโยคก็ไม่มีความหมายต่างกัน แม้จะมีรูปประโยคที่ไม่เหมือนกัน ดูตัวอย่างต่อไปนี้

ชุดที่ 1.

ก. ฉันขอขับรถขึ้นไปเชียงใหม่พรุ่งนี้

ข. พรุ่งนี้ฉันขอขับรถขึ้นไปเชียงใหม่

ชุดที่ 2.

ก. นักเรียนทุกคนถูกครูดุ

ข. นักเรียนถูกครูดุทุกคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตัวอย่าง คำขยายบอกเวลา ได้แก่ พรุ่งนี้ อยู่ในตำแหน่งท้ายประโยคกับในตำแหน่งต้นประโยค ส่วนในตัวอย่างชุดที่ 2 ข้อแตกต่างของคำขยาย ข้อแตกต่างทั้งหมดนี้ไม่ได้เปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างคำ ประโยคในตัวอย่างแต่ละชุดจึงมีความหมายเหมือนกัน ข้อแตกต่างอาจมีบ้างในเรื่องของการเน้นย้ำคำในประโยค เช่น ในประโยค 1 ข. ผู้พูดเน้นคำว่า พรุ่งนี้ ในขณะที่ประโยค 1ก. ไม่มีการเน้นดังกล่าว เป็นต้น ทั้งนี้อยู่ในขอบเขตที่ไม่ทำให้ความสัมพันธ์ของประโยคเปลี่ยนไป

(2) ความหมายต่างกัน โครงสร้างประโยคเหมือนกัน

(ความหมายกำกวม)

เราเคยได้ยินประโยคซึ่งอาจมีความหมายได้หลายนัย ประโยคเช่นนี้บางทีเรียกกันว่าประโยคกำกวม ประโยคกำกวมอาจเกิดขึ้นได้จากการที่คำในประโยคมีได้หลายความหมาย เช่น ตาของฉันเจ็บ (ตา – อวัยวะ หรือ ตา – พ่อของแม่) แต่บ่อยครั้งก็ไม่ได้เกิดจากคำหลายความหมาย ลองดูรูปประโยคต่อไปนี้

ชุดที่ 1

เขาล้างเนื้อในชาม

ความหมายแรก : “เขาล้างเนื้ที่อยู่ในชาม”

ความหมายที่สอง : “เขานำเนื้อไปล้างในชาม”

ชุดที่ 2

เม็ดเอ็ดลูกที่นอนดึก

ความหมายแรก : “แม่เอ็ดลูกคนที่นอนดึก”

ความหมายที่สอง : “แม่เอ็ดลูกเพราะลูกนอนดึก”

จะเห็นได้ว่า ความหมายที่ให้ไว้ทั้ง 2 ความหมายนั้น แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันของหน่วยประโยค ในประโยคที่1 ถ้าในชสมประกอบเนื้อ หรือมีความสัมพันธ์กับเนื้อ ในฐานะส่วนขยาย เราก้จะได้ความหมายแรก ถ้าในชามมีความสัมพันธ์กับกริยา ล้าง เราก็จะได้ความหมายที่ 2

สรุปได้ว่า ความหมายของประโยคขึ้นกับความสัมพันธ์ของประโยค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ความหมายของประโยคในแง่เจตนา

เท่าที่กล่าวมาข้างต้น เราพิจารณาความหมายของประโยคในแง่มุมของความหมายพื้นฐานของประโยค แต่บ่อยครั้งที่เราพบว่าผู้พูดประโยคหนึ่งแต่มิได้หมายความตามความหมายของรูปประโยค ในกรณีเช่นนี้ความหมายของประโยคจะเข้าใจได้จากเจตนาผู้พูด แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ตามเกณฑ์ของเจตนาผู้พูด คือ

(1) ประโยคที่มีความหมายพื้นฐานตรงกับเจตนาผู้พูด

(2) ประโยคที่มีความหมายพื้นฐานไม่ตรงกันกับเจตนาของผู้พูด

กรณีแรกเป็นกรณีที่ผู้พูดใช้ถ้อยคำที่มีความหมายตรงไปตรงมา ไม่พูดอ้อมค้อม เช่น "คุณพ่อครับผมขอเงินร้อยหนึ่งได้ไหมครับ" ประโยคนี้มีความหมายพื้นฐานเป็นคำถาม เจตนาของผู้พูดก็เป็นคำถามด้วย ในประโยค "ตำรวจจับผู้ร้ายไม่ได้" ทั้งความหมายพื้นฐานและเจตนาของผู้พูดเป็นปฏิเสธ ในประโยค "ขี้กลัวแบบนี้ไม่มีทางหางานทำได้หรอก" ทั้งความหมายและเจตนาเป็นไปในทางเย้ยหยัน เป็นต้น ทั้งสามตัวอย่างนี้จัดอยู่ในประเภทที่ 1 แต่ถ้าเราต้องการยืมเสื้อเพื่อนเพื่อใส่ไปงานและพูดว่า "เธอมีเสื้อสวยๆ เต็มตู้เลยนะ ฉันยังไม่มีเสื้อใส่ไปงานคืนนี้เลย" ความหมายพื้นฐานเป็นการบอกเล่า แต่เจตนาเพื่อให้เพื่อนให้ตนยืมเสื้อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. เธอมีเสื้อสวยๆ เต็มตู้เลยนะ ฉันยังไม่มีเสื้อใส่ไปงานคืนนี้เลย
พื้นฐาน-บอกเล่า เจตนา-ชี้แนะ(ให้เพื่อนให้ยืมเสื้อ)

2. พี่ชายของฉันเป็นนักมวยนะ
พื้นฐาน-บอกเล่า เจตนา-ขู่

3. ช่วยไปซื้อยาให้หน่อยได้ไหม(นายจ้างพูดกับลูกจ้าง)
พื้นฐาน-ถาม เจตนา-สั่ง

4.เธอชักจะออกเที่ยวบ่อยนะ
พื้นฐาน-บอกเล่า เจตนา-ตำหนิ

5. รถของฉันเสียค่ะ เข็นเข้าข้างทางไม่ไหว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นฐาน-บอกเล่า เจตนา-ขอร้อง

6. เธอไปดูละครถาปัตหรือยัง?
พื้นฐาน-ถาม เจตนา-ชักชวน

7.คุณเห็นป้ายห้ามสูบบุหรี่ไหมคะ?
พื้นฐาน-ถาม เจตนา-ตำหนิ

8. ไปไหนมาคะ
พื้นฐาน-ถาม เจตนา-ทักทาย

การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายพื้นฐานความหมายหนึ่งแต่ผู้พูดมีเจตนาสื่อสารอีกเรื่องหนึ่ง เช่น ที่ยกตัวอย่างมาข้างบนนี้ มีปรากฏในทุกภาษา ดังนั้นในการติดต่อสื่อสารเราจำเป็นต้องรู้ทั้งความหมายพื้นฐานและเจตนาผู้พูด การสื่อสารจึงประสบความสำเร็จ การเปลี่ยนแปลงความหมายที่เกิดขึ้นได้จากเจตนาผู้พูดนี้ นักภาษาศาสตร์ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงความหมาย 3 ลักษณะดังนี้

1. ความหมายแคบเข้า ในกรณีคำว่า กู จะถูกคำอื่นๆ มาแทนที่ความหมายจำนวนมาก เช่น ข้าพเจ้า ข้าพระพุทธเจ้า ดีฉัน กระผม ฯลฯ ความหมายของกูจึงใช้พูดกันระหว่างคนสนิทและไม่ค่อยสุภาพ ลักษณะนี้อธิบายว่า กู มีความหมายแคบเข้า

2. ความหมายกว้างออก กรณีคำว่า แม่ ซึ่งหมายถึง ผู้ให้กำเนิด เช่น แม่วัว แม่หนู ภายหลังมีคำประสมจำนวนมากสร้างจากคำว่าแม่ เช่น แม่ทัพ แม่เล้า แม่งาน แม่กอง แม่บ้าน ฯลฯ ความหมายของ แม่ จึงหมายถึง หัวหน้า ผู้เป็นใหญ่ อีกความหนึ่ง ลักษณะนี้เป็นความหมายกว้างออก

3. ความหมายย้ายที่ กรณีคำว่า ผม คือเส้นผม เป็นอวัยวะเบื้องสูงของร่างกาย ครั้นภายหลังคนไทยนิยมใช้คำสุภาพแทนตัว ไม่ใช้คำว่า กู จึงเอาอวัยวะสูงของร่างกายมาแทนตัวผู้พูด คือ เกล้าผม(กระผม ผม) พูดกับอวัยวะเบื้องต่ำของเจ้านาย คือ ฝ่าพระบาท (พระบาท ใต้เท้า) ลักษณะดังกล่าวแสดงว่าผมนั้นความหมายย้ายที่มาเป็นคำสรรพนามแทนตัวผู้พูด(ชาย) เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.การเปลี่ยนแปลงภายนอก (External Change)

คือ การเปลี่ยนแปลงที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่นที่มีความสัมพันธ์สืบทอดวัฒนธรรมกันมาแต่สมัยโบราณ ภาษาที่มีอิทธิพลต่อภาษาไทยมาแต่สมัยอดีต ได้แก่ ภาษาบาลี สันสกฤต และภาษาเขมร ส่วนในปัจจุบันภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อภาษาไทยมาก เพราะ ชาติตะวันตกมีความเจริญด้านวิทยาศาสตร์ ด้านการแพทย์ ด้านการศึกษาและวิทยาการสมัยใหม่ นักวิชาการไทยที่ศึกษาที่ต่างประเทศจึงมักนำคำภาษาอังกฤษเข้ามาปะปนกับภาษาไทย ทั้งคำศัพท์ทางวิชาการและคำศัพท์ทั่วไป นอกจากนี้คนไทยรุ่นใหม่นิยมพูดภาษาอังกฤษปะปนกับภาษาไทย อันเป็นสาเหตุให้มีภาษาอังกฤษเข้ามาปะปนมากขึ้น โดยเฉพาะสื่อมวลชนมีอิทธิพลในการเผยแพร่คำเหล่านั้น จึงพบว่าคำภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อภาษาไทยเป็นทวีคูณ เช่น อินเตอร์เนต อีเมล คอมพิวเตอร์ ซอฟท์แวร์ ดิจิตอล ไฮเทค ไมโครซอฟท์ ฯลฯ

การที่ภาษาต่างประเทศเข้ามามีอิทธิพลต่อภาษาไทย อันเป็นผลให้ภาไทยเปลี่ยนแปลงทั้งคำศัพท์และไวยากรณ์ นักภาษาศาสตร์เรียกว่า การเปลี่ยนแปลงภายนอก ซึ่งจะสรุปขบวนการเปลี่ยนแปลงภายนอกได้ดังนี้

2.1 คำยืม (Loan Words) คำยืม คือ การนำคำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย โดยปรับเสียงให้เหมาะสมกับภาษาไทยบ้าง เปลี่ยนแปลงความหมายบ้าง คำยืมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาภาษาไทย ได้แก่

ก. ภาษาบาลีและสันสกฤต
ข. ภาษาเขมร
ค. ภาษาอังกฤษ
ง. ภาษาจีน
จ. ภาษาอื่นๆ ได้แก่ ภาษาชวา ภาษามลายู ภาษาโปรตุเกส ฯลฯ

ในที่นี้จะให้เห็นความสำคัญกับภษาบาลี ภาษาสันสกฤตและภาษาเขมร เพราะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาภาษาไทยมากทั้งวงศัพท์และไวยากรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำยืมและการเปลี่ยนแปลงทางด้านไวยากรณ์

การยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาไทย เป็นการพัฒนาทางด้านคำไทยอย่างหนึ่งเพราะเมื่อสังคมไทยเจริญรุ่งเรืองมากขึ้น มีความจำเป็นที่จะต้องหาคำมาพูดจากันมากขึ้น โดยสร้างคำไทยมาใช้เพิ่ม ครั้นเมื่อติดต่อกับต่างชาติ เรามักจะรับวัฒนธรรมของชาตินั้นมาและขณะเดียวกันย่อมรับของชาตินั้นมาใช้พูดจากันด้วย ตัวอย่างคำยืมในภาษาบาลีและสันสกฤต รวมทั้งภาษาเขมรที่มีอิทธิพลต่อศาสนา และใช้มาจนทุกวันนี้

ครั้นสมัยรัตนโกสินทร์ ภาษาจีนเข้ามาปะปนกับภาษาไทยมากขึ้น ส่วนปัจจุบันภาษาอังกฤษเข้ามาปะปนทางด้านวิทยาการ การศึกษาและสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ

2.1.1 คำยืมและการสร้างคำตามแบบไวยากรณ์ภาษาบาลีและสันสกฤต

การยืมคำภาษาอื่นเข้ามาใช้เป็นการพัฒนาคำไทยแบบหนึ่ง ในภาษาไทยปัจจุบันพบว่า มีคำยืมภาษาบาลีสันสกฤตเข้ามาจำนวนมากและมีการใช้คำยืมภาษาสันสกฤตอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในวงวิชาการ คำยืมเหล่านี้บางคำใช้จนกลายเป็นคำพื้นๆ ที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น บาท สตางค์ ศีลธรรม พระ ภาษา เกียรติ บาป บุญ เวร กรรม สัตว์ พืช ทาน สุข ทุกข์

นอกจากการยืมคำจากบาลีและสันสกฤตมาใช้แล้ว เรายังคิดวิธีการสร้างคำใหม่ตามแบบการสร้างคำของภาษาบาลีสันสกฤตนั่นคือการสมาสคำ โดยวิธีย่อศัพท์ จะมีลักษณะคล้ายคำประสม

2.1.2 การยืมภาษาอื่น

เมื่อสองชนชาติติดต่อกัน สื่อที่ใช้ในการสื่อสารก็คือภาษา อาจเป็นของชนชาติใดชนชาติหนึ่ง ก็จะมีผลกระทบกับภาษาของ 2 ชนชาตินั้นเสมอ ทั้งนี้เพราะเมื่อมีการติดต่อสื่อสารกันนั้นจะต้องมีการแลกเปลี่ยนทางวิทยาการและด่นอื่นๆ ในการแลกเปลี่ยนดังกล่าวอาจจะมีความคิดใหม่หรือวัตถุใหม่ ซึ่งไม่เป็นที่คุ้นเคยของคนในชาตินั้น และเมื่อเกิดความจำเป็นที่จะต้องพูดถึงสิ่งนั้นผู้พูดจึงต้องหาวิธีพูดถึงสิ่งนั้น ดังนี้

ก. บัญญัติศัพท์ใหม่ โดยวิธีทางภาของตน เช่น เมื่อคนไทยเห็นน้ำแข็งซึ่งเป็นของใหม่ ก็ใช้วิธีการสร้างแบบคำประสม
ข. แปลคำต่างประเทศ ที่ใช้แทนสิ่งนั้นเป็นภาษาตนโดยรง เช่น สำนวนอังกฤษว่า right hand ก็แปลตรงๆ ว่า มือขวา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. การใช้คำทับศัพท์ เช่น ฟุตบอล ซึ่งทับศัพท์มาจาก football

วิธีการแบบ ข และ ค ทำให้มีผลต่อฝ่ายยืม ในการยืมนั้นไม่ได้มีเหตุผลมากจากความจำเป็นเพียงอย่างเดียว ยังมีสาเหตุอื่นนั่นคือ ความนิยมที่จะใช้ภาษาต่างประเทศเพราะถือว่า ดูมีหน้ามีตา บางทีการยืมก็เข้ามาพร้อมกับศาสนาได้ด้วย

2.2 การเปลี่ยนแปลงทางด้านไวยากรณ์ (Gramma Change)

คือ การเปลี่ยนแปลงระบบโครงสร้างของภาษาไทย ซึ่งส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลงระบบการสร้างคำ นั่นคือ คำยืมภาษาต่างประเทศที่เข้ามามีอิทธิพลต่อระบบไวยากรณ์ ได้แก่ ภาษาบาลีสันสกฤต ภาเขมรและภาษาอังกฤษ ไทยได้นำวิธีการสร้างคำของบาลีสันสกฤตมาเป็นส่วนหนึ่งของไวยากรณ์ไทยด้วยคือ คำสมาส ส่วนภาษาเขมรนั้นไทยก็นำวิธีการสร้างคำมา ที่เรียกว่า คำแผลง

2.3 การเปลี่ยนแปลงทางด้านตัวอักษร (Palaeographic Change)

อักษรไทย เป็นหัวข้อหนึ่งในการศึกษาเรื่องของการพัฒนาของภาษาไทย แต่นักภาษาศาสตร์จะไม่ให้ความสำคัญเรื่องตัวอักษรเหมือนภาษาพูด เพราะเห็นว่าตัวอักษรของชาติต่างๆ นั้น บันทึกเสียงได้ไม่ตรงกับเสียงพูด จึงคิดสัญลักษณ์แทนเสียงพูดขึ้นใหม่เรียกว่า “สัทอักษร” และมีประสิทธิภาพบันทึกเสียงพูดได้ดีที่สุด

ชนชาติที่มีตัวอักษรใช้บันทึกเสียงพูดนั้น แสดงว่าเป็นชาติที่มีอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองมาก อักษรไทยได้ประดิษฐ์ขึ้นมาในสมัยสุโขทัยเมื่อ พ.ศ. 1826 สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ซึ่งมีอายุประมาณ 700 ปีเศษ แต่รูปสัณฐานของอักษรไทยกะพัฒนาต่างไปจากอักษรต้นแบบคือลายสือไทย มากจนอ่านกันไม่ได้ หากผู้อ่านไม่ได้เชี่ยวชาญด้านอักขรวิทยาหรือนักอักษรศาสตร์

นอกจากนี้ยังพบว่า โบราณจารย์ของไทยใช้ อักษรขอม เขียนพระธรรมคัมภีร์และตำราวิชาการควบคู่กับ ลายสือไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 ฉะนั้นอักษรขอมที่ใช้เขียนภาษาไทยนั้น จึงเป็นหัวข้อสำคัญอีกเรื่องหนึ่งในการอธิบายเรื่องการพัฒนาอักษรไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในภาษาไทย

1. ความคิดเห็นของนักภาษาศาสตร์

1.1 ภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้คนพูดออกเสียงได้สะดวกขึ้น อกเสียงง่ายขึ้น นักภาษากลุ่มนี้ได้เปรียบเทียบคำโบราณกับคำปัจจุบัน พบว่าคำโบราณออกเสียงได้ยากกว่า ทั้งนี้เพราะไม่มีความเคยชินกับคำโบราณ แต่เคยชินกับคำปัจจุบัน ส่วนคำควบกล้ำ เด็กในปัจจุบันออกเสียงควบต่างจากเมื่อก่อน เช่น เกวียน – เกียน ความ – ฟาม ปลา – ปา แข็งแกร่ง – แข็งแก่ง ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นการออกเสียงไม่ระมัดระวังหากมีการออกเสียงดังกล่าวเป็นระยะเวลานานเสียงก็จะเปลี่ยนไปเป็นคำที่ไม่ได้ควบกล้ำ เป็นต้น

1.2 เกิดจากสภาพภูมิศาสตร์ เช่น ภาคเหนือ อยู่ในสภาพภูมิศาสตร์ที่เป็นหุบเขา อากาศค่อนข้างหนาวจึงนิยมออกเสียงโดยไม่ปล่อยลมพุ่งออกมาแรง ฉะนั้นพยัญชนะที่เป็นเสียงธนิต (เปล่งเสียงแล้วลมพุ่งแรง) ชาวเหนือจะออกเสียงเป็นสีถิล (เปล่างเสียงแล้วลมพุ่งเบา) เช่น

ช้าง - /จ๊าง/ ชิงช้า - /จิงจ๊า/ ชมเชย - /จมเจย/

ภาษาถิ่นภาคใต้ มีภูมิศาสตร์อยู่ใกล้ทะเล ลมแรง ฝนชุก ฉะนั้นจำต้องเปล่งเสียงแข่งกับเสียงลมฝน จึงนิยมออกเสียงสั้นและเน้นพยางค์หลังชัดเจน จึงมักเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์เป็นเสียงสูง เช่น

ตลาด - /ล้าด/ ทะเล - /เล้/ ถนน - /น้น/

1.3 กลุ่มนักภาษาศาสตร์สมัยใหม่ไม่เห็นด้วยกับ 2 กลุ่มข้างต้น พยายามค้นหาวิธีอธิบายการเปลี่ยนแปลงของภาใหม่ โดยมีสมมติฐานว่า ไม่มีภาษาใดพูดตรงกันหมดหรือพูดเหมือนกันทุกเพศทุกวัย ทุกถิ่นฐาน ทุกชนชั้น และพยายามเข้าใจว่าภาษาย่อมอยู่ในสภาวะเคลื่อไหวอยู่เสมอยิ่งคำใดใช้ไม่ระมัดระวัง ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะภาษาเด็กที่เพิ่งหัดเรียนรู้ย่อมเกิดการเปลี่ยนแปลงมาก จึงสรุปว่า ขบวนการเรียนรู้ การสร้างกฎเกณฑ์และภาษาเด็ก เป็นสาเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาษา นอกจากนี้คำพูดในกลุ่มศิลปิน กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มแม่ค้า ม่าวนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านภาส่วนหนึ่งเรียกว่า “คำแสลงหรือศัพท์แสลง” ซึ่งทางผู้รู้มักจะกล่าวว่า “ภาษาวิบัติ” แต่นักภาษาศาสตร์ถือว่าเป็นการพัฒนาทางด้านภาษาแนวหนึ่ง เพราะ เป็นการเพิ่มคำที่มีความหมายละเอียดอ่อน สื่อความหมายเฉพาะกิจ เฉพาะกลุ่ม ซึ่งคำแสลงเหล่านั้นหากคนทั่วไปรับมาใช้สื่อสารจนรู้จักทั่วไปก็ยอมรับว่าเป็นคำเกิดใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 กลุ่มที่ศึกษาเรื่องคำยืม เห็นว่าคำยืมภาษาต่างประเทศเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด

การเปลี่ยนแปลงของภาษาที่เกิดจากตัวภาษาเอง เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดตามธรรมชาติและตามกาลเวลา ภาษาทุกภาษาในโลกจะเปลี่ยนแปลงเสมอเมื่อเวลาผ่านไป การเปลี่ยนแปลงชนิดนี้เอ็ดเวิร์ด ซาเฟียร์ (Sapir 1921 : 147-170) เรียกว่า drift หรือ การเลื่อไหลของภาษา ภาษาใดภาษาหนึ่งย่อมต่างจากเมื่อ 100 ปีก่อน ส่วนการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่เกิดจากปัจจัยภายนอกนั้นอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยทางสังคม การติดต่อค้าขาย การแต่งงานข้ามชาติ ปัจจัยสำคัญอีกประการ คือ การตกเป็นอาณานิคมของโลกตะวันตก ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการใช้ภาษาท้องถิ่น ประการสุดท้าย การเปลี่ยนแปลงของภาษาในสังคมใดสังคมหนึ่ง อาจเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง กล่าวคือ เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลง เช่น ได้รับวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้ระบบการเมืองเปลี่ยนไป และทำให้ระบบเศรษฐกิจเติบโตจนมีกิจกรรมใหม่ๆ เกิดขึ้น ภาษาในสังคมเช่นนี้ต้องขยายตัวตามการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การออกแบบหนังสือ

บทบาทและความสำคัญของหนังสือ

งานทางด้าน Graphic Design เป็นการออกแบบที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์ เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะการออกแบบสำหรับพิมพ์หนังสือ, นิตยสาร , หนังสือพิมพ์, วารสาร ตลอดจนเอกสารตำราทางวิชาการต่างๆ ซึ่งจัดว่าเป็นงานที่มีการผลิตเป็นจำนวนมากตามสภาพความเจริญก้าวหน้าและการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งมีความต้องการที่จะเผยแพร่ออกไป แต่ไม่ว่าจะเพื่อวัตถุประสงค์ หรือ ผลประโยชน์ด้านใดก็ตาม สิ่งสำคัญของการเผยแพร่คือ ความต้องการให้เกิดการรับรู้ในข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและกว้างขวาง หนังสือและเอกสารการพิมพ์ในแบบต่างๆ จึงเกิดขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางรองรับความต้องการด้านการเผยแพร่ ที่ต้องอาศัยการผลิตซ้ำ (Reproduction) ทางการพิมพ์ มาช่วยในการเพิ่มปริมาณของข่าวสารหรือข้อมูล และอาศัยวิธีการออกแบบมาช่วยเพื่อเสริมสร้างข่าวสารด้วยการจัดหน้า (Page Layout) หรือพื้นที่ในส่วนต่างๆ ของหนังสือให้เกิดความสวยงาม น่าสนใจ และอ่านได้ง่าย โดยใช้องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 2 ประการ คือ ตัวอักษร และ ภาพประกอบต่างๆ มาสร้างสรรค์ขึ้น

โครงสร้างทั้งหมดของหนังสือ

โครงสร้างเป็นตัวแสดงรูปแบบของหนังสือ ซึ่งจะมีโครงสร้างเฉพาะตัวในโครงสร้างส่วนรวม (Structure as a whole) ย่อมประกอบด้วยโครงสร้างรอง (Structure) จากวิวัฒนาการทางความคิดเกี่ยวกับหนังสือ ได้เกิดรูปแบบโครงสร้างหนังสือเป็นรูปแบบสากล (Universalization) ซึ่งในหนังสือเล่มหนึ่ง ๆ สามารถวิเคราะห์โครงสร้างได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. โครงสร้างของรูปเล่มหนังสือ (Book Design) ประกอบด้วย

1.1 ส่วนปก เช่น ปกหน้า ปกหลัง ปกรอง ปกลอย

1.2 ส่วนรองปก เช่น หน้าลิขสิทธิ์ หน้าอุทิศ หน้านิยม หน้าคำนำ

1.3 ส่วนสารบัญ เช่น สารบัญเรื่อง สารบัญภาพ

1.4 ส่วนเนื้อหา เช่น ภาค บท

1.5 ส่วนเสริมเนื้อหา เช่น บรรณานุกรม ดรรชนี

1.6 ส่วนประกอบภายในเนื้อหา เช่น ภาพ สถิติ เชิงอรรถ

2. โครงสร้างของเค้าโครงเรื่อง (Plot Design) ประกอบด้วย

2.1 ตัวเค้าโครง (Plot)

2.2 แก่นสาระ (Theme)

2.3 ฉาก (Setting)

2.4 ตัวละคร (Character)

2.5 ภาพพจน์ (Figure of Speech)

3. โครงสร้างของต้นฉบับ (Manuscripts) ประกอบด้วย

3.1 รูปแบบ (Format)

3.2 เนื้อเรื่อง (Mastery of Content)

3.3 ข้อมูลหลักฐาน (Fact)

3.4 รูปแบบของความคิด (concept)

3.5 ถ้อยคำภาษา (Wording)

<u>ส่วนประกอบของหนังสือ</u>

ส่วนประกอบของหนังสือ คือ ปก สารบัญ เนื้อเรื่อง สำหรับส่วนประกอบของเนื้อเรื่องอาจจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามแต่ประเภทของหนังสือ เช่น นิตยสาร, หนังสือวิชาการ (Text book) , หนังสือแถลงข่าวรายงาน (Journal) , หนังสือแจ้งข่าวองค์การ (Gazette) เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามหนังสือในระบบสากลนั้นมีส่วนประกอบต่างๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ส่วนปก (Cover)

1.1 ประกอบด้วยใบหุ้มปก (Book Jacket) เป็นกระดาษหุ้มอยู่นอกปกหนังสือ เป็นแผ่นกระดาษโดดๆ ที่ไม่ได้เย็บติดกับตัวเล่มหนังสือ ใช้หุ้มด้านหน้า โดยพับเป็นปีก 2 ข้าง หุ้มปกด้านหน้า และด้านหลังไว้ มีประโยชน์ คือ

ก. เพื่อป้องกันปกหนังสือไม่ให้ช้ำ รักษาปกหนังสือให้ยังคงใหม่เสมอ รักษาสภาพหนังสือในขณะที่ยังไม่ถูกจำหน่าย

ข. ดึงดูดให้คนสนใจดูหนังสือ และซื้อหนังสือ ถ้าเป็นการตกแต่งหนังสือเพื่อเพิ่มคุณค่าของหนังสือเล่มนั้นๆ บางเล่มปกหน้าอาจจะไม่มีการพิมพ์ตกแต่งใดๆ ใช้การตกแต่งรูปเล่ม ที่ใบหุ้มปกเพียงอย่างเดียว

ค. ปกด้านหน้า-เป็นชื่อเรื่อง (Headline) อาจจะมีข้อความเพื่อขยายความ หรือชื่อเรื่องเล็กน้อย (Subhead) และชื่อผู้แต่ง ส่วนปกหลังเป็นชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง บางเล่มมีชื่อสำนักพิมพ์ด้วย

ส่วนพับด้านหน้า - บางเล่มให้ Concept ของเรื่อง บางเล่มมีรูปของผู้แต่ง แต่ปกติถ้ามีการตกแต่งส่วนพับด้านหน้าจะเป็นชื่อผู้แต่ง ผู้พิมพ์ สำนักพิมพ์ พ.ศ.ที่พิมพ์
ปกด้านหลัง-การพิมพ์รูปด้านหน้าบางเล่มครอบคลุมถึงส่วนหลังด้วย ส่วนบางเล่มปล่อยว่างไว้ หรือบางเล่มมีการตกแต่งรูป หรือเครื่องหมายการค้าหรือชื่อสำนักพิมพ์
ส่วนพับด้านหน้า-มักจะทิ้งว่างไว้ เพราะเป็นจุดที่ไม่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

1.2 ปกหนังสือ (Building Cover)

- ปกหน้า และ กระดาษผลึกด้านในปก (Cover or Front Cover and End Paper) โดยปกติจะต้องใช้วัสดุแข็งที่สุดในการทำปกหนังสือ ปกหน้ามีชื่อหนังสือ ชื่อผู้เขียน หน้าที่ของปก

ก. เป็นส่วนหน้าของหนังสือ

ข. ป้องกันรักษาตัวหนังสือทั้งหมดจากความชำรุดด้วยการกระแทก

ค. ให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องราวหนังสือ

- ปกหลัง (Back Cover)
- สันปก จะต้องมีชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง (บางเล่มมีชื่อผู้พิมพ์ด้วย) การพิมพ์สันปกพิมพ์ได้ทั้งแนวตั้ง และแนวนอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ปกลอย (Fly Leaf) เป็นกระดาษว่างที่ติดอยู่กับกระดาษแผ่นเดียวกับ End Paper ทำหน้าที่ยึดเล่มปก และ ปกป้องเล่มหนังสือในเวลาที่ปกขาด

1.4 ภาพนำเรื่อง (Frontispiece) ภาพนำเรื่องเป็นภาพสรุปนำเรื่อง (มีเป็นบางเล่ม)

1.5 ปกรองหรือปกใน (Title page) มีชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง และชื่อสำนักพิมพ์

2. ส่วนประกอบหน้า (Front Part)

2.1 หน้าลิขสิทธิ์ (Copyright Page) แสดงข้อมูลการพิมพ์ และลิขสิทธิ์

2.2 หน้าอุทิศ (Dedication Page) เป็นข้อเขียนสั้นๆ ของผู้เขียนแสดงเจตจำนงมอบผลงานให้เป็นอนุสรณ์

2.3 หน้านิยม (Forword) เป็นหน้าแสดงความนิยมจากผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 หน้าประกาศคุณูปการ (Acknowledgement) เป็นหน้าประกาศคำขอบคุณต่อผู้มีอุปการคุณ (มีเป็นบางเล่ม)

2.5 คำนำ (Preface or Introduction) เป็นหน้าที่ผู้เขียน เขียนเจตนารมณ์ในผลงานของตน

2.6 ใบแก้คำผิด (Errata) เป็นใบแทรก หรือ บางเล่มพิมพ์ไว้ด้วยอาจจะมีในกรณีจำเป็นเท่านั้น โดยปกติไม่ค่อยมี

3. ส่วนสารบัญ (Table of Content)

มีลักษณะเป็นบัญชีเรียงตามลำดับก่อนหลังเพื่อความสะดวกในการค้นหา

3.1 สารบัญเรื่อง (Table of Content)

3.2 สารบัญภาพ (Table of Iliustration)

3.3 สารบัญสถิต (Table of Statics)

4. ส่วนเนื้อเรื่อง (Content)

4.1 บทนำ (Leading Chapter)

4.1 บทเนื้อหา (Book Body) แบ่งออกได้เป็น

- ภาค (Part)
- ตอน (Section)
- บทที่ (Chapter)
- อนุบท (Sub-Chapter)

4.2 ปัจฉิมบท (Ending Chapter)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ส่วนประกอบด้านหลัง (Book Part)

5.1 บรรณานุกรม หรือ หนังสืออ้างอิง (Bibliography) เป็นการอ้างถึงหนังสือที่นำมาอ้างอิงว่าเนื้อเรื่องตอนใด มาจากหนังสือเล่มใด ถ้าต้องการอ้างอิงน้อย อาจทำเป็น Foot Note ในหน้านั้นๆ แต่ถ้ามากเล่มต้องทำเป็นบรรณานุกรมท้ายบท ท้ายตอน โดยอ้างชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้พิมพ์ ปีที่พิมพ์ หรือ อ้างบทใดต้องบอกรายละเอียดบรรณานุกรม รวมไปถึงเอกสาร หรือ วัสดุที่ใช้ประกอบรายงานแม้แต่โสตทัศนศึกษา

5.2 ภาคผนวก (Appendix) เป็นการอธิบายเรื่องราวเชื่อมโยงกับเนื้อเรื่อง ไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาโดยตรง ตัวหนังสืออาจใช้น้ำหนักเดียวกันกับเนื้อเรื่อง หรือลดน้ำหนักลงบ้างเล็กน้อย

5.3 ภาคเบ็ดเตล็ด (Miscellaneous Part)

5.4 ภาคอภิธานศัพท์ (Glossary) คำอธิบายศัพท์เฉพาะเรียงตามอักษร

5.5 ดัชนี (Index) เป็นการจัดเรียงหัวข้อสำคัญของเรื่องในหนังสือ ชื่อบุคคล ชื่อสถานที่ หรือรายละเอียดที่สำคัญเกี่ยวข้องกับเนื้อหา โดยจัดเรียงตามตัวอักษร

5.6 ประวัติผู้เขียน (Biography)

5.7 หน้าบันทึกความจำ (Membrande)

5.8 โคโลฟอน (Colophon) เป็นหน้าสุดท้ายของเล่มที่ปกหลัง ซึ่งจะบอกโดยเฉพาะว่า พิมพ์ที่โรงพิมพ์ใด ใครพิมพ์ พิมพ์เมื่อไหร่ ใช้เครื่องพิมพ์ดีดชนิดใด หมึกอะไร กระดาษอะไร หนังสือที่มีรายละเอียดของโคโลฟอนสมบูรณ์มักเป็นหนังสือที่เกี่ยวกับการพิมพ์

ทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นสิ่งที่พบอยู่ในหนังสือ ซึ่งบางเล่มอาจจะไม่ทั้งหมด อาจมีการตัดหน้าใดหน้าหนึ่งที่เห็นว่าไม่จำเป็นออก ดังนั้นจึงไม่ใช่กฎตายตัว ที่หนังสือสมบูรณ์ต้องมีทุกหน้า เช่น หน้าโคโลฟอน, หน้าบันทึกความจำ หรือ ภาคเบ็ดเตล็ด อาจจะไม่มีก็ได้

6.ส่วนประกอบอื่น ๆ

6.1 หมายเลขหนังสือ (ISBN)

หมายเลขหนังสือ เกิดจากการทำให้หนังสือที่ผลิตขึ้นทั่วโลก มีหมายเลขมาตรฐาน เพื่อให้เกิดความสะดวกในการใช้ระบบธุรกิจ และศึกษาค้นคว้าได้ทั้งในด้านการผลิต, การพิมพ์, การจัดจำหน่าย, การเผยแพร่ และการแลกเปลี่ยนวิทยาการความรู้ระหว่างประเทศ ซึ่งบริษัท W.H Smith & Son ltd. เป็นผู้เริ่มจัดทำหมายเลขหนังสือต่อสมาคมผู้พิมพ์ และจำหน่ายแห่งสหราชอาณาจักร ดังนั้นในปี 2510 อังกฤษได้ประกาศใช้หมายเลขหนังสือที่เรียกว่า "The British Scheme" ปี 2511 มีการประชุมที่กรุงลอนดอน ประเทศที่เข้าร่วมการประชุมมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สหรัฐอเมริกา, สหราชอาณาจักร, ไอร์แลนด์, เนเธอแลนด์, นอร์เวย์, และเดนมาร์ก ซึ่งที่ประชุมที่กรุงเบอร์ลินรวม 40 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย ข้อตกลงนั้นได้ร่างเป็นประกาศหลักคำแนะนำเรียกว่า " ISO Recommendation 2108" หมายเลขหนังสือระหว่างประเทศแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

6.1.1 ประเภทหนังสือเล่มเรียกระบบ ISBN (International Standard Book Nimber) สำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเบอร์ลินประเทศเยอรมนี

6.1.2 ประเภทหนังสือวารสารเรียกระบบ ISSN (International Standard Serial Number) สำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เป็นสมาชิก ISBN และ ISSN ในปี พ.ศ.2518 (ค.ศ.1975) โดยได้หมายเลข ISSN 0125 และ ISBN 974

ระบบหมายเลขมีความหมายดังนี้ เป็นตัวเลข 10 หลัก แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม

- รหัสกลุ่ม 1 ชื่อประเทศ(Group Identity)
- รหัสกลุ่ม 2 ชื่อสำนักพิมพ์ (Publish Identity)
- รหัสกลุ่ม 3 ชื่อหนังสือ (Title Identity)
- รหัสกลุ่ม 4 เลขตรวจสอบ (Check Identity)

6.2 หมายเลขหน้า (Page Number)

6.3 เชิงอรรถ (Foot Note)

6.4 ภาพประกอบ (Supplementary Picture)

6.5 ตารางสถิติ (Statistic Tables)

6.6 แผนภูมิ (Charts)

6.7 แผนผัง (Diagrams)

<u>การออกแบบหนังสือ</u>

ในการออกแบบจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ของหนังสือต้องให้เหมาะสมและสวยงามตามคุณลักษณะของหนังสือ และลักษณะของผู้บริโภค โดยแสดงรายละเอียดให้เห็นอย่างชัดเจน วิธีการออกแบบและจัดวางรูปแบบตลอดจนข้อกำหนดอื่นๆ มีหลักที่ต้องพิจารณาดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. พิจารณาประเภทของหนังสือ

หนังสือแต่ละประเภทจะมีลักษณะเฉพาะ ที่แตกต่างกันอย่างมาก วัตถุประสงค์ในการสร้างหนังสือไม่เหมือนกัน เช่น หนังสือที่เป็นตำราอ้างอิง หนังสือวิชาการ หนังสือกึ่งแบบเรียน หนังสือที่ผลิตขึ้นในโอกาสพิเศษ หนังสืออ่านเสริมสำหรับนักเรียน นวนิยาย นิทานสำหรับเด็ก หนังสือภาพ หนังสือบันเทิงเริงรมย์ หนังสือกีฬา เป็นต้น การออกแบบหนังสือทางวิชาการ หรือแบบเรียนจะมีลักษณะแบบเป็นทางการ รูปแบบตัวอักษร และรูปภาพจะต้องเป็นแบบเรียบๆ เช่น ตัวอักษรแบบราชการ การจัดวางมักจะเป็นแบบจัดระเบียบ หรือ เป็นการกำหนดภาพให้อยู่ในกรอบ หรือมีเฉพาะตัวอักษร ข้อความ และชื่อผู้ประพันธ์เท่านั้น ส่วนหนังสือประเภทบันเทิงเริงรมย์ กีฬา นวนิยาย หรือสารคดี มักจะมีรูปแบบค่อนข้างเป็นอิสระ มีการออกแบบชื่อหนังสือที่แปลกตาออกไป การออกแบบจัดภาพประกอบปกก็จะเน้นไปทางความสวยงามมากกว่าการถ่ายทอดเนื้อหา เน้นที่สีสันสดใสสะดุดตา การจัดวางรูปแบบจะแตกต่างกันไปตามแต่ลักษณะหนังสือ ถ้าเป็นหนังสือสำหรับเด็กก็จะเน้นรูปภาพประกอบที่มีความสวยงามเป็นหลัก ตัวอักษรเป็นแบบเรียบง่าย ดูสบายตา ไม่นิยมการจัดระเบียบและกำหนดกรอบ ใช้สีสันคมเข้ม ฉูดฉาด รูปภาพคมชัดแสดงสาระเรื่องราวอย่างชัดเจน

2. พิจารณาบุคลิกของหนังสือ

บุคลิกของหนังสือ จะมีความแตกต่างกันไปตามประเภทของสาระเนื้อหา และเทคนิควิธีการออกแบบ เนื่องจากปัจจุบันภาวการณ์แข่งขันกันทางการตลาดเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้หนังสือบางประเภทมีการแข่งขันที่สูงมาก มีหนังสือที่มีเนื้อหาสาระคล้ายคลึงกันเกิดขึ้นตามๆ กันมาอย่างมาก จึงต้องออกแบบสร้างสรรค์สร้างบุคลิกภาพของหนังสือให้สวยงาม และมีความโดดเด่นแปลกตากว่าคู่แข่งขัน จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของการสร้างบุคลิกเฉพาะของปกหนังสือ ไม่เพียงแต่จะช่วยส่งเสริมคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์แล้ว ยังเป็นการสร้างเสริมความน่าเชื่อถือของหนังสืออีกด้วย

3. พิจารณาแนวทางสร้างสรรค์

รูปแบบการสร้างสรรค์หนังสือเป็นหลักการ 3 ประการ คือ "หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์" เพื่อคุณค่าทางความสวยงามของรูปเล่ม ประการที่ 2 คือ " หลักการออกแบบรูปภาพ" หรือการกำหนดลักษณะของภาพที่จะนำมาใช้ทำ และ " การกำหนดแบบตัวอักษร " ทั้งนี้หลักการทั้งหมดจะต้องให้สอดคล้อง และเหมาะสมกันกับประเภทหนังสือ และต้องสร้างสรรค์ รูปแบบที่แปลกใหม่ เพื่อให้เกิดเป็นบุคลิกเฉพาะของหนังสือด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. พิจารณาวิธีการผลิต

วิธีการผลิตและระบบวิธีการพิมพ์ในปัจจุบัน มีความสะดวกคล่องตัว สามารถตอบสนองความต้องการการผลิตงานได้อย่างเต็มที่ การออกแบบหนังสือที่ดีต้องไม่สร้างความยุ่งยากต่อการพิมพ์ และการผลิต ความสับสนเกิดขึ้นได้เสมอถ้าผู้ออกแบบมีคำสั่งมาก หรือใช้วิธีหลายแบบ

<u>หลักการจัดหนังสือ</u>

การจัดรูปแบบของขนาด, พื้นที่, สิ่งพิมพ์ เป็นการกำหนดขนาดของคอลัมน์ และขอบว่าง ซึ่งในปัจจุบันจะเน้นความสวยงามและประหยัดควบคู่กันไปเสมอ คือ มุมที่จะใช้เนื้อที่ของกระดาษให้เป็นประโยชน์มากที่สุดโดยยังคงมีความสวยงาม หนังสือจะมีหน้าซ้ายและหน้าขวาติดกันเป็นคู่ การกำหนดรูปแบบจึงต้องคำนึงถึงลักษณะหน้าคู่ ให้ผู้อ่านเห็นแล้วรู้สึกว่าเป็นหน่วยเดียวกันไม่ได้แบ่งแยกออกจากกัน การเว้นขอบว่างด้านใน คือ ช่องว่างระหว่างหน้าซ้ายและหน้าขวา จึงต้องน้อยกว่าหน้าอื่นๆ เมื่อเย็บเข้าเล่มแล้ว แต่ก็ไม่ควรให้ชิดกันมากจนดูแยกหน้าลำบาก

รูปแบบที่ดีของหนังสือควรที่จะเป็นรูปแบบที่อ่านได้ง่าย และมีระเบียบ มีความประณีตสวยงามชัดเจน รูปแบบของหนังสือต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันกับประเภทของหนังสือ สัดส่วนที่เหมาะสมของหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์โดยทั่วไป นิยมสัดส่วน 2:3, 3:4, 3:5 และ 13:21

ส่วนประกอบที่ปรากฏซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของการจัดหน้ากระดาษที่ต้องคำนึงถึง ได้แก่

1. **ส่วนข้อความพาดหัว** (Head Line)
2. **ก๊อปปี้บล๊อก** (Copy Block or Column)
3. **อาร์ตเวิร์ค** (Art Work)
4. **เส้น และ พื้นผิว** (Line & Texture)
5. **ความต่อเนื่อง** (Continuly)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบจะต้องนำเอาส่วนต่างๆ มาประกอบกันอย่างมีแบบแผน และมีหลักการ ได้แก่การสร้างดุลยภาพ, การกำหนดสัดส่วน, พื้นที่ว่าง, จังหวะลีลา, หรืออื่นๆ องค์ประกอบต่างๆ เมื่อนำมาจัดร่วมกันควรจะมีพื้นที่มากกว่าครึ่งหนึ่งของทั้งหมด การร่างแบบขั้นต้นอาจแสดงเป็นโครงร่างหยาบๆ ก่อน เพื่อหาตำแหน่งความเหมาะสมและความสวยงาม หลังจากนั้นจึงนำมากำหนดทีละส่วนดังนี้

1. ส่วนข้อความพาดหัว (Head Line)

ได้แก่ ข้อความหัวเรื่อง และส่วนที่เป็นหัวเรื่องรองให้เขียนร่างลักษณะหยาบๆ โดยกำหนดขนาดความสูงของตัวอักษร, แบบตัวอักษร ตลอดจนการกำหนดขนาด, น้ำหนักความเข้ม-อ่อน ของตัวอักษร, พิจารณาตำแหน่งของการจัดวาง, การแบ่งพื้นที่ส่วนที่ใช้นำเสนอข้อมูล และการเว้นว่างพื้นที่ว่าง

วิธีการจัดวางตำแหน่งของข้อความพาดหัว

ตำแหน่งของการจัดวางข้อความพาดหัว หรือ หัวเรื่องมีความสำคัญมาก เพราะการนำเสนอต้องการให้ข้อความพาดหัวเป็นตัวกำหนด, การชี้นำ, สาระหลัก และข้อมูลอื่นๆ การออกแบบจัดวางตำแหน่งที่ดี นอกจากจะช่วยให้งานออกแบบดูสวยงามแล้ว ยังทำหน้าที่ในการนำเสนอสาระได้อย่างเต็มที่อีกด้วย การจัดวางตำแหน่งหัวเรื่องในปัจจุบันได้เริ่มเปลี่ยนแปลงไปและมีแนวโน้มว่าหัวเรื่องไม่จำเป็นต้องอยู่ส่วนบนสุดของหนังสือ หรือ อยู่ตำแหน่งตรงกลางหน้ากระดาษเสมอไป แต่ไม่ว่างานออกแบบสื่อใดๆ ก็ตาม การออกแบบจึงมุ่งเน้นที่จะสร้างความน่าสนใจให้ชวนมองด้วยการกำหนดตำแหน่งของหัวเรื่อง ดังนี้

1.1 การวางตำแหน่งไว้ทางด้านข้างของเนื้อหา

การออกแบบจัดให้ตำแหน่งของหัวเรื่องอยู่ทางด้านข้างของเนื้อหา เหมาะอย่างยิ่งสำหรับงานออกแบบที่มีเนื้อที่ในแนวนอน พื้นที่ประมาณ 30 % อาจจะเป็นส่วนของหัวเรื่องและพื้นที่ว่างของภาพประกอบและเนื้อหาสาระ

1.2 การวางตำแหน่งหัวเรื่องแบบดัชแร็ป (Dutch Wrap)

จะเป็นลักษณะการจัดวางหัวเรื่องไว้ตรงส่วนบนค่อนไปทางซ้าย หรือทางขวาบนเนื้อหาสาระ หรือ ภาพประกอบ เป็นการเน้นสำหรับการจัดหน้านิตยสาร, หนังสือพิมพ์ หรือการออกแบบจัดเป็นหน้าคู่ เนื้อที่ในส่วนที่เหลือจะช่วยเน้นข้อความให้เด่นชัดขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 การจัดวางตำแหน่งหัวเรื่องแบบตัวยู (U-Shape Wrap)

เป็นการออกแบบจัดวางหัวเรื่องให้อยู่ตรงกลางด้านส่วนบนของหน้ากระดาษ และมีส่วนอื่นๆ อยู่รอบหัวเรื่อง การจัดแบบนี้นิยมใช้กับงาน ที่เน้นเป็นการเป็นงานองค์ประกอบของหน้ากระดาษเป็นแบบสมดุล (Symmetry Balance)

1.4 การวางตำแหน่งหัวเรื่องรีเวอร์ส คิกเกอร์ (Reverse Kicker)

เป็นลักษณะของการจัดหน้า โดยเน้นการจัดวางตำแหน่งแบบนี้ใช้กับหัวเรื่องที่มีข้อความสั้นๆ โดยใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ และเข้มวางไว้ชิดซ้ายมือ และใช้ตัวอักษรเล็กกว่า และบางกว่า สำหรับหัวเรื่องรองวางไว้ชิดขวาจะใช้การจัดแบบนี้เมื่อมีสระยาวๆ หรือ ขาดภาพประกอบ การจัดแบบนี้จะทำให้เกิดพื้นที่ว่าง 2 จังหวะ จึงเป็นการเน้นหัวเรื่องได้มากเป็นพิเศษ โดยเฉพาะการจัดหน้าในพื้นที่แนวนอน

1.5 การจัดวางตำแหน่งหัวเรื่องแบบไทรพ็อด (Tripod Headline)

มีลักษณะคล้ายคลึงกับการจัดแบบ รีเวอร์ส คิกเกอร์ แต่จะเน้นถึงความตัดกัน (Contrast) ของขนาดและความเข้มตัวอักษร ซึ่งการจัดวางหัวเรื่องรองที่มีขนาดความยาวแบ่งเป็น 2 บรรทัดรวมกับหัวเรื่องหลักอีกหนึ่งบรรทัดจึงทำให้มีลักษณะ 3 ขา และตำแหน่งของหัวเรื่องก็ไม่เน้นว่าจะต้องอยู่ส่วนบนของหน้ากระดาษเสมอไป จึงทำให้มีอิสระในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์โฆษณาในหนังสือพิมพ์ และการออกแบบโปสเตอร์

2.คอลัมน์ หรือ ก๊อปปี้บล็อก (Column or Copy Block)

การกำหนดขนาดของคอลัมน์จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนแรก ได้แก่ การพิจารณาถึงขนาดของข้อความมีมากน้อยหรือไม่ ในการออกแบบจะกำหนดขนาดของคอลัมน์ให้เป็นอย่างไร จึงต้องพิจารณาถึงความสะดวกในการอ่าน ความสวยงามของการออกแบบนำเสนอ ซึ่งแนวคิดมีดังนี้

2.1 กรณีที่มีเนื้อหาสาระค่อนข้างยาว การกำหนดคอลัมน์ควรกำหนดในลักแนวนอนจะเหมาะสมกว่าแนวดิ่ง เพราะว่าการใช้พื้นที่ในแนวนอนจะใช้น้อยกว่าการออกแบบกำหนดคอลัมน์ในแนวดิ่ง ซึ่งทำให้รู้สึกว่าเนื้อหายาวไม่น่าอ่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การกำหนดขนาดของคอลัมน์กว้างสำหรับงานที่มีเนื้อหาสาระยาว จะทำให้การใช้เนื้อที่น้อยกว่าการกำหนดคอลัมน์แคบ และขนาดของคอลัมน์ทำให้รู้สึกน่าอ่านมากกว่า

2.3 ขนาดของคอลัมน์จะต้องสัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะของสื่อไม่ว่าจะกำหนดให้กว้างหรือแคบเท่าใด จะต้องพิจารณาถึงขนาดของพื้นที่ทั้งหมดตามลักษณะของสื่อแต่ละประเภท ซึ่งมีขนาดไม่แน่นอน เช่นงานออกแบบฉลาก, งานออกแบบบรรจุภัณฑ์, งานออกแบบนิตยสาร ตลอดจนงานออกแบบโฆษณา

2.4 การกำหนดรูปแบบของคอลัมน์แบบสลับโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีที่มีเนื้อหาสาระยาวขนาดของคอลัมน์ที่มีความแตกต่างกันจะช่วยให้แนวทางการออกแบบ และการจัดวางภาพดูน่าสนใจและไม่น่าเบื่อ

2.5 การกำหนดขนาดของคอลัมน์จะต้องสัมพันธ์ และสอดคล้องกันกับแนวทางการออกแบบ จะต้องพิจารณาเกี่ยวกับองค์ประกอบอื่นๆ ได้แก่ หัวเรื่องภาพประกอบ, รูปแบบการจัดวางพื้นที่ว่าง และส่วนตกแต่งต่างๆ บนงานนั้น

3. อาร์ตเวิร์ก (Art Work)

ลักษณะของงานศิลปะ หรือต้นฉบับอาร์ตเวิร์กจะครอบคลุมตั้งแต่การออกแบบ, การกำหนดส่วนต่างๆ ลงในพื้นที่ที่กำหนด และการดำเนินการจัดทำต้นเพื่อส่งพิมพ์ต่อไป
การจัดวางส่วนประกอบภาพ มีแนวทางสร้างสรรค์ดังนี้

3.1 การใช้ภาพเด่นเพียงภาพเดียว และการใช้ภาพอื่นเป็นส่วนประกอบเสริม
3.2 การใช้การผสมผสานแนวทางการจัดวางแบบแนวนอนและแนวตั้ง
3.3 การเว้นพื้นที่ว่างล้อมรอบพร้อมกับการจัดกลุ่มภาพ และข้อมูลเข้าไว้ด้วยกัน
3.4 พยายามหลีกเลี่ยงการจัดองค์ประกอบต่างๆ ให้ประกอบอยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมเสมอ
3.5 การจัดวางภาพให้เป็นตัวนำพาสู่เนื้อหารายละเอียดอย่างแยกกันไม่ออก
3.6 การจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ในลักษณะการตัดกันอย่างชัดเจน
3.7 ไม่ควรใช้เส้นหนาหรือเข้มดำ หรือ รูปแบบกรอบสี่เหลี่ยมที่สวยงาม ที่จะดึงความสนใจออกจากจุดที่ต้องการเน้น
3.8 แสดงการจัดวางโดยเน้นลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นพิเศษ ได้แก่ การจัดให้เป็นแนวตั้ง, แนวนอน , หรือแนวเฉียง เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เส้นและพื้นผิว (Line & Texture)

อาจจะเป็นขอบหรือกรอบภาพ หรือเส้นเพื่อการตกแต่งงานออกแบบจัดหน้า, การแสดงลักษณะของเส้น, การกำหนดขนาด หรือความเข้มและการใช้สีสันที่เหมาะสมจะช่วยสนับสนุนให้งานจัดหน้ามีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น การใช้ในการแบ่งคอลัมน์เนื้อหาจะช่วยให้ ผู้อ่านข้อความได้สบายตามากยิ่งขึ้น หรือจะใช้เส้นแสดงหน้าที่ในการชี้นำไปสู่เนื้อหาหลักได้อย่างดี ส่วนการกำหนดเกี่ยวกับพื้นผิวก็สามารถนำมาใช้ในการเน้นภาพ หรือข้อความสาระได้อย่างดี พื้นผิวจะเป็นลักษณะอย่างใดจะสร้างสรรค์ขึ้นด้วยวิธีการเทคนิคทางศิลปะ หรืออาจเป็นการกำหนดด้วยวิธีการคัดเลือกวัสดุต้นแบบ (Original Material) เช่น พื้นผิวของกระดาษต้นแบบที่มีให้เลือกใช้อย่างมากมาย นอกจากนี้การใช้เส้นในการออกแบบและการสร้างพื้นผิวยังสามารถที่จะนำมาช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน้าต่อหน้า ในการออกแบบงานสิ่งพิมพ์ที่เป็นเล่มได้เป็นอย่างดี

5.ความต่อเนื่อง (Continuly)

ได้แก่ การสร้างความต่อเนื่องให้เกิดขึ้นภายในชิ้นงาน การสร้างความต่อเนื่องระหว่างหน้า หรือ การออกแบบหน้าคู่ (Double Truck) ในการออกแบบหน้าคู่ (หน้าซ้าย-ขวา) จะต้องสร้างความต่อเนื่องให้ดูเสมือนว่าเป็นหน้าเดียว หมายถึง การสร้างความมีเอกภาพให้เกิดขึ้น ความต่อเนื่องอาจจะสร้างขึ้นโดยวิธีการออกแบบ, กรตกแต่งอาร์ตเวิร์ค, การใช้เส้น, องค์ประกอบศิลป์, การกำหนดโครงสี และอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเบื้องต้น

การวางแนวทางของหนังสือ

หนังสือเล่มนี้ชื่อ "ภาษาไทยวิบัติหรืออุบัติ" มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทย โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ "ภาษาวิบัติ" และ "ภาษาอุบัติ" ในส่วนแรกจะนำเสนอการใช้ภาษาไทยที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมในทางที่แย่ลง ในส่วนที่สองแสดงเนื้อหาที่เป็นข้อดีของภาษาวิบัติ ดดยนำเสนอในรูปแบบหนังสือขนาดพกพา (A5) เพื่อให้พกพาไปอ่านได้สะดวก โดยเนื้อหาทั้ง 2 ส่วนนี้จะรวมอยู่ในเล่มเดียวกันแต่เปิดคนละทางเพื่อสื่อให้เห็นว่าเป็นเรื่องเดียวกันและมีความคิดต่างกันคนละขั้วชัดเจน

ชื่อหนังสือ

ใช้การฉีกกระดาษมานำเสนอถึงการเปลี่ยนแปลงโดยไม่คำนึงถึงรูปแบบเดิม เป็นการแหวกแนวจากรูปแบบเดิมและพบรูปแบบใหม่อยู่ภายใน โดยฉีกกลางระหว่างคำแล้วนำมาซ้อนกับอีกคำเพื่อให้เกิดความงุนงงว่าเป็นคำว่าอะไรอุบัติหรือวิบัติ

รองปก

ต้องการให้ผู้อ่านหยุดคิด โดยการเรียกร้องความสนใจด้วยหน้ากระดาษสีดำเจาะขาวข้อความในเครื่องหมายคำพูด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TYPEFACE

- หัวเรื่องใช้ DB SathornMediumas
- หัวเรื่องรองและข้อความใช้ DB Fongnamas

การวางตัวอักษร

วางที่มุมซ้ายหรือขวาของหนังสือ โดยมีชื่อบทอยู่ด้านบนและชื่อหัวเรื่องย่อยอยู่ด้านล่างคั่นกลางด้วยเส้น

เลขหน้า

ใช้ตัวเลขไทยสีขาวบนแถบสีดำ

ชื่อบท

ใช้ตัวเลขไทยแสดงอันดับของบท ชื่อบทใช้การเขียนที่สื่อถึงเรื่องนั้นๆ พร้อมอธิบายรายละเอียดเล็กน้อย

แนวความคิดย่อยในแต่ละส่วน

ปก

ใช้การฉีกกระดาษและการเรียงซ้อนของคำเพื่อสร้างความงุนงงตามชื่อหนังสือ ดังกล่าว

รองปก

ต้องการให้ผู้อ่านหยุดคิด โดยการเรียกร้องความสนใจด้วยหน้ากระดาษสีดำเจาะขาว ข้อความในเครื่องหมายคำพูด

คำนำและสารบัญ

เลียนแบบหน้ากระดาษของพจนานุกรมเพื่อสื่อถึงการเข้าถึงข้อมูลที่คล้ายคลึงกันของการใช้พจนานุกนมและสารบัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าเปิดของแต่ละบท

ใช้เลขไทยแสดงลำดับที่ของบทและใช้การเขียนเพื่อสื่อถึงความสำคัญของบทนั้น เช่น บทหนูไม่รู้ ก็มีการขีดฆ่าและเขียนแก้ไขเพื่อสื่อถึงการไม่รู้

ส่วนที่ 1 ภาษาวิบัติ

บทนำ

ให้ความหมายของภาษาวิบัติในกล่องคำพูด มีคำว่าเริ่มเรื่องที่เป็นจุดไข่ปลาเลียนแบบการคัดลายมือเพื่อแสดงให้เห็นถึงการเริ่มต้นของเรื่องเหมือนกับการเริ่มเรียนเขียนภาษาไทย

Sms ต้นเหตุแห่งวิบัติ

ใช้รูปภาพหน้าจอโทรศัพท์มือถือที่มีข้อความภายในหน้าจอที่เขียนด้วยคำแบบภาษาวิบัติ

ภาษาในเอ็ม

ใช้ภาพหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่มี task bar และหน้าต่าง msn

โชว์เทพ

ใช้ภาพของตารางพยัญชนะไทยที่มีการดัดแปลงให้พยัญชนะบางตัวเป็นพยัญชนะภาษาอังกฤษ เพื่อสื่อให้เห็นลักษณะเด่นของเรื่องนี้

Speak English ปนไทย

ใช้รูปพยัญชนะภาษาอังกฤษมาปนกับรูปพยัญชนะไทยเพื่อสื่อถึงการพูดปนกันของ 2 ภาษานี้ และเป็นการล้อเรื่องโชว์เทพด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลียนเสียงพูด

ใช้ภาพหน้าสมุดและลายมือเด็กสื่อถึงการเขียนคำอ่านที่จะเขียนตามเสียงการพูด

รูปเหมือนต่างเสียง

ใช้ภาพตุ๊กตาหมีเหมือนกันแต่ภาพหนึ่งมีคำว่า รัก แปะอยู่บนหน้า สื่อให้เห็นว่าการใช้คำผิดจะทำให้ความหมายเปลี่ยนไปอย่างไร

คำที่มักเขียนผิด

ใช้ภาพการเขียนที่เขียนผิดซ้ำซาก แก้แล้วแก้อีกก็ยังผิดอยู่ เพื่อให้เข้ากับกับเนื้อหาของบทนี้ที่ความวิบัติของภาษาเกิดจากการเขียนผิดบ่อยๆ จนชิน

อักษรสามหมู่

ใช้ภาพตัดแปะของพยัญชนะไทยเพื่อดึงดูดความสนใจ แทนการใช้ตัวอักษร พ่วงด้วยการผันวรรณยุกต์ที่ทำเป็นตารางง่ายต่อการเข้าใจ

คำที่ความหมายเปลี่ยนแปลง

หัวข้อนี้มี 2 ประเด็น คือ เปลี่ยนแปลงในทางแคบเข้าและกว้างออก โดยกรณีแรกยกตัวอย่างคำว่ากูขึ้นมา แล้วใช้คำที่ความหมายเดียวกับคำว่ากูวางไว้ภายใน
กรณีสอง ยกตัวอย่างคำว่าแม่ โดยให้คำว่าแม่ด้านซ้ายตัวใหญ่กว่าด้านขวาซึ่งเป็นลูกคำอีกทีหนึ่ง

ส่วนที่ 2 ภาษาอุบัติ

บทนำ

ให้ความหมายของภาษาอุบัติในกล่องคำพูด มีคำว่าเริ่มเรื่องที่เป็นจุดไข่ปลาเลียนแบบการคัดลายมือเพื่อแสดงให้เห็นถึงการเริ่มต้นของเรื่องเหมือนกับการเริ่มเรียนเขียนภาษาไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พูดแสดงอารมณ์

เปรียบเทียบระหว่างการพูดในแบบธรรมดากับการพูดที่มีการลากเสียง ซ้ำคำ ว่าอย่างหลังนั้นแสดงถึงอารมณ์ของคำพูดได้ดีกว่า

กระซับฉับไว

ใช้การเรียงข้อความที่ย่นย่อเล็กลงกว่ากริดของหน้าอื่นๆ เพื่อสื่อถึงการตัดทอนเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการสื่อสาร

เลี่ยงคำหยาบ

ใช้ภาพที่เขียนคำหยาบแบบเต็มคำแล้วถูกเซ็นเซอร์เหลือแต่คำที่เขียนแบบวิบัติเท่านั้น ไม่ไม่ถูกเซ็นเซอร์ สื่อถึงในโลกออนไลน์มักใช้คำภาษาวิบัติแทนเพื่อหลีกเลี่ยงการโดนเซ็นเซอร์

ภาษาภาพ

ใช้คำว่าอิอิมาดัดแปลงให้กลายเป็นหน้าคนหัวเราะตรงกับคำว่า อิอิ ที่ใช้เขียนแทนเสียงหัวเราะให้ดูน่ารัก

การเพิ่มและลดคำศัพท์

จัดข้อความให้ค่อยๆ เพิ่มและค่อยๆ ลด ตามคอนเซ็ปของบท

วิวัฒนาการพยัญชนะ

ใช้พยัญชนะไทยในสมัยต่างๆ มาแสดงให้เห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน บนพื้นผิวที่รองรับการเขียนที่แตกต่างกันด้วยตามยุคสมัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

การออกแบบ

แบบร่างครั้งที่ 1

แบบร่าง msn – ยกตัวอย่างบทสนทนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

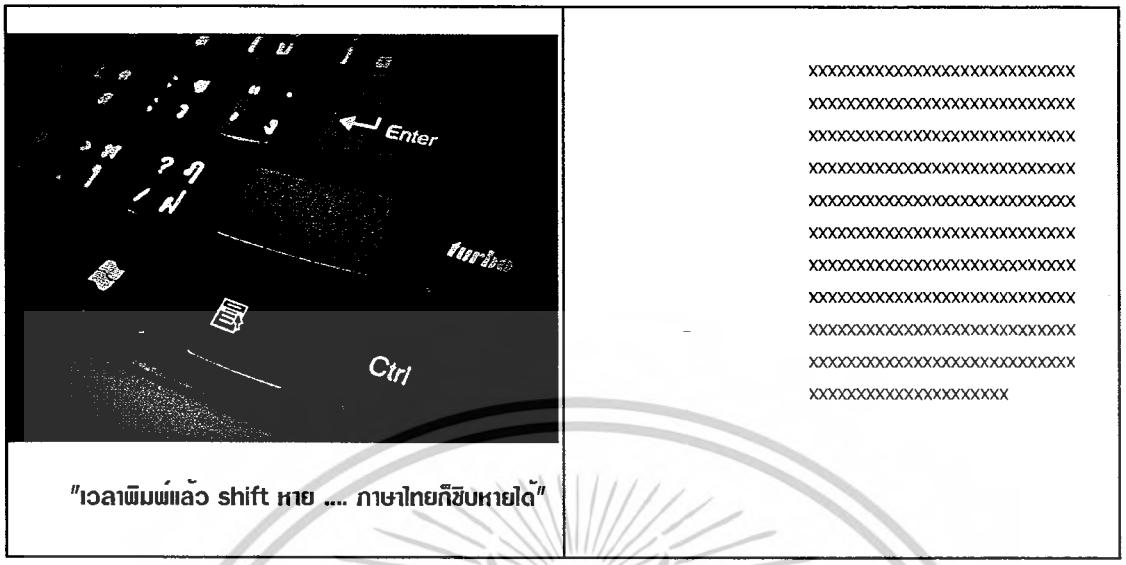

แบบร่าง msn – ขี้เกียจพิมพ์

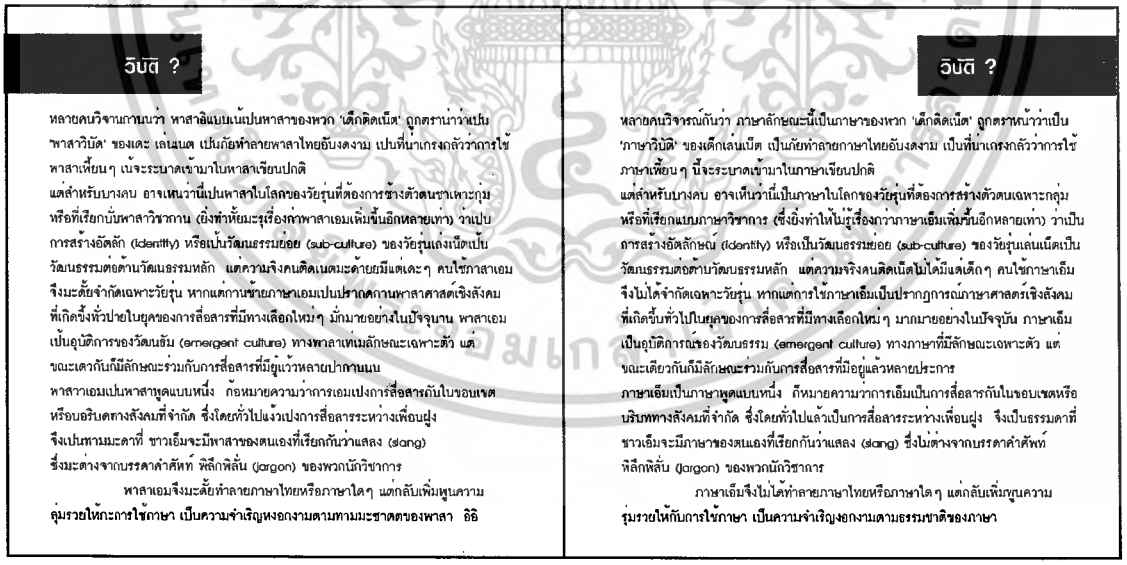

แบบร่าง msn – เปรียบเทียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

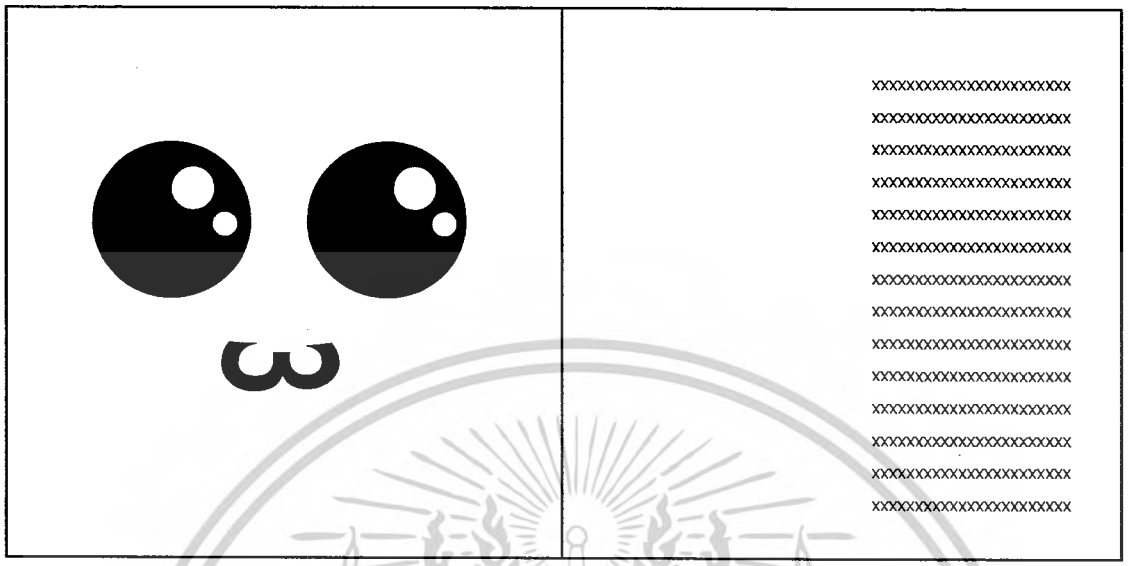

แบบร่าง เลียนเสียงพูด - แอ๊บแบ๋ว

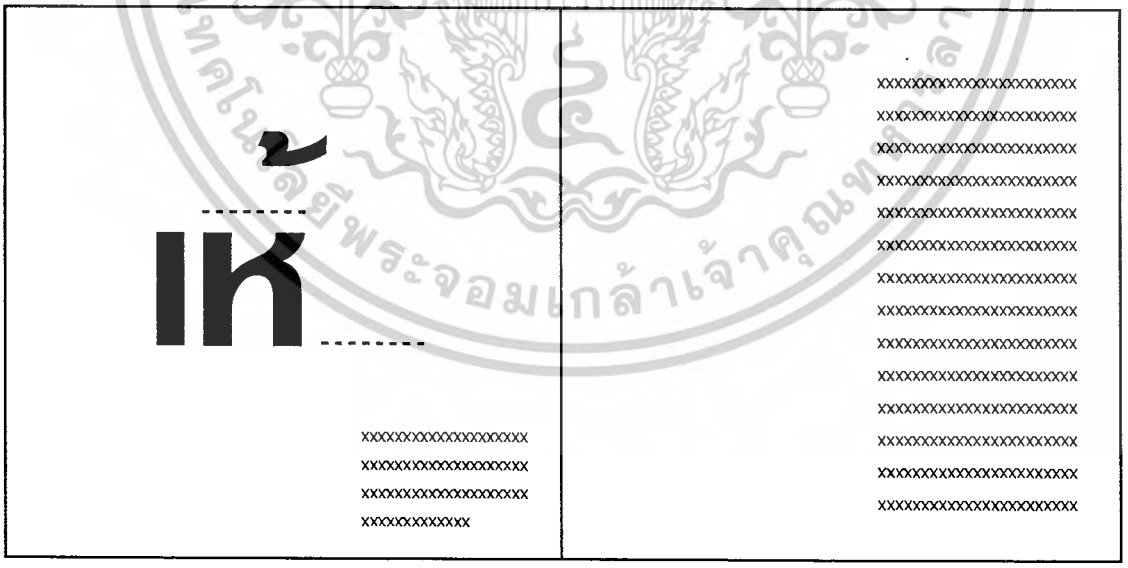

แบบร่างเลี่ยงคำหยาบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

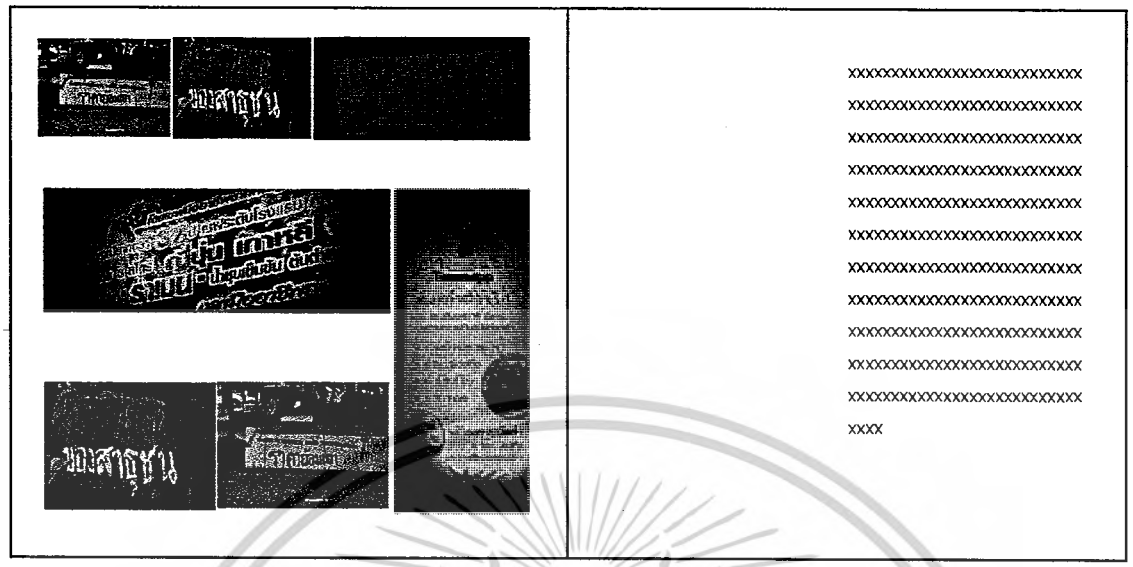

แบบร่างตัวอย่างภาษาวิบัติ

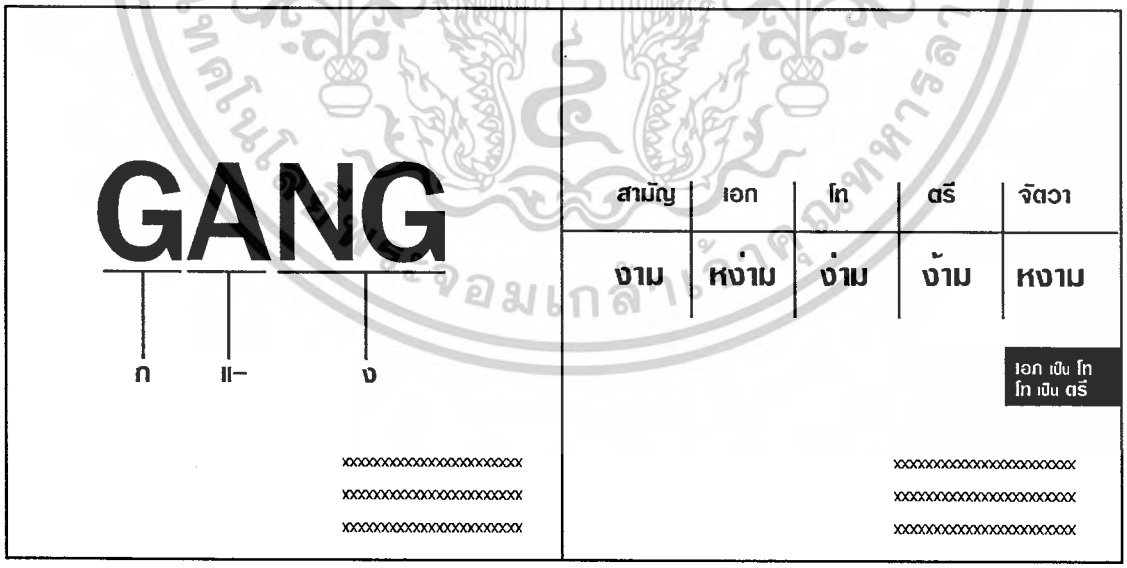

แบบร่างการผันวรรณยุกต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

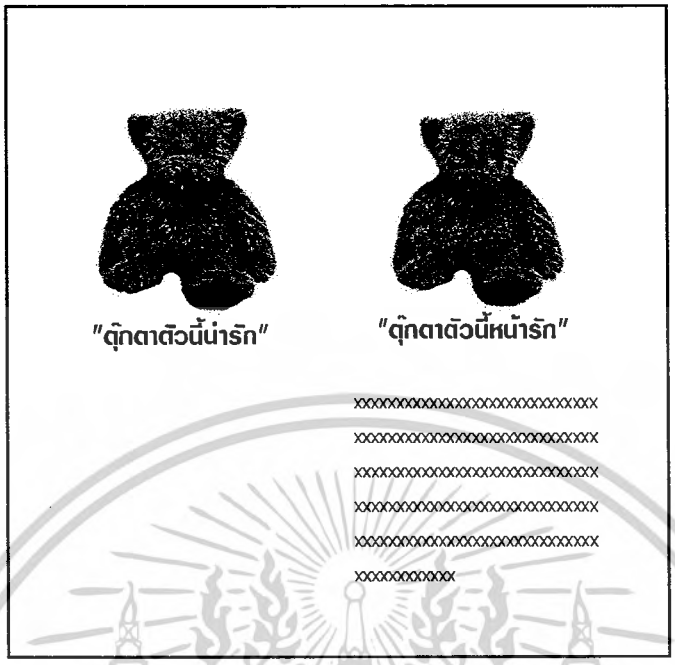

แบบร่างคำพ้องเสียง

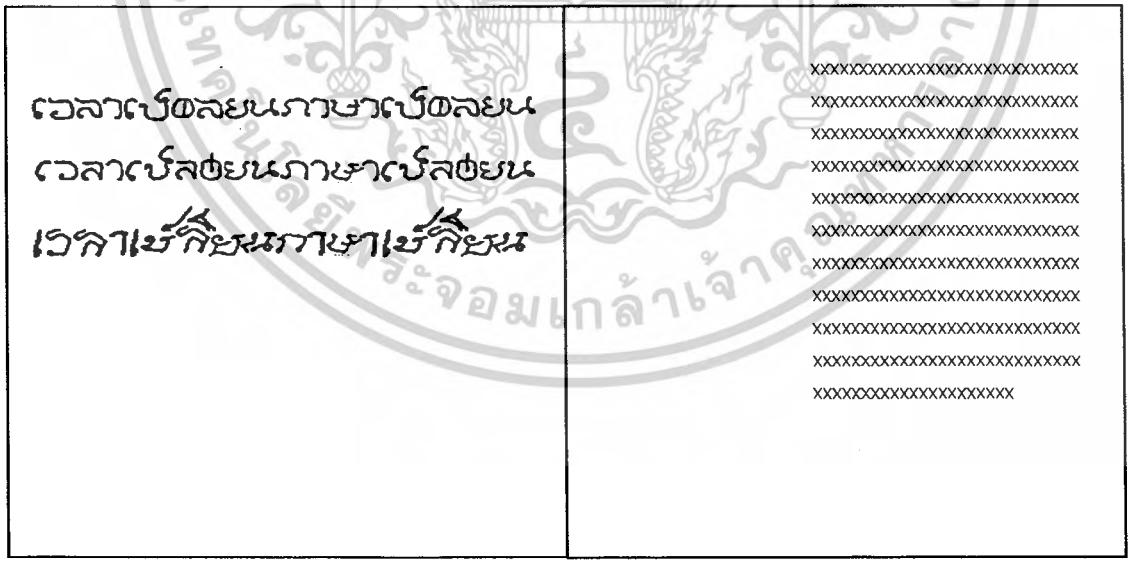

แบบร่างการเปลี่ยนแปลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

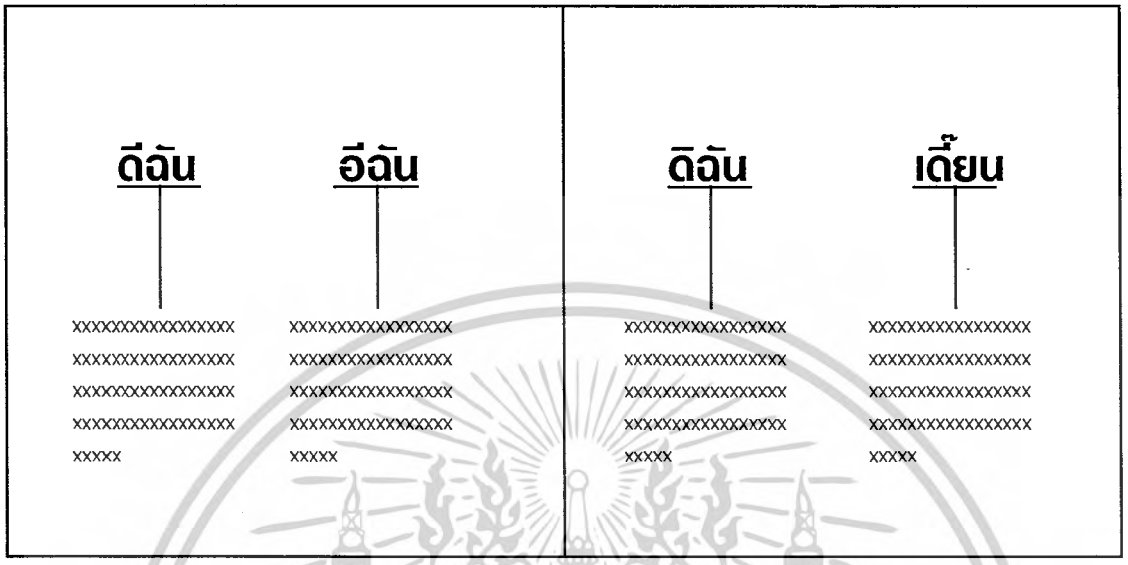

แบบร่างการเพิ่มคำศัพท์

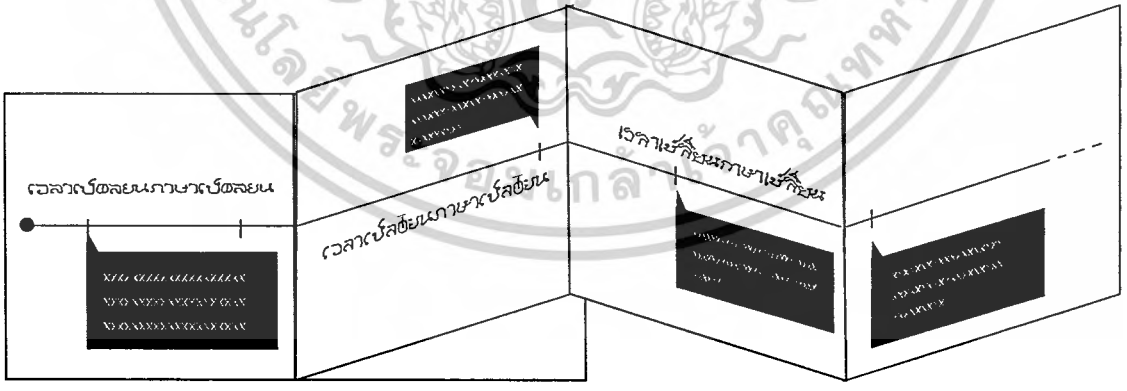

แบบร่างวิวัฒนาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างครั้งที่ 2

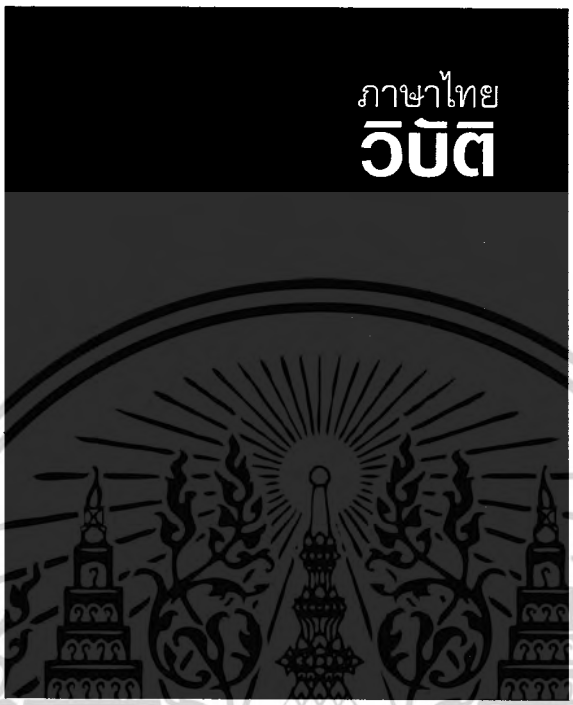

แบบร่างหน้าปก

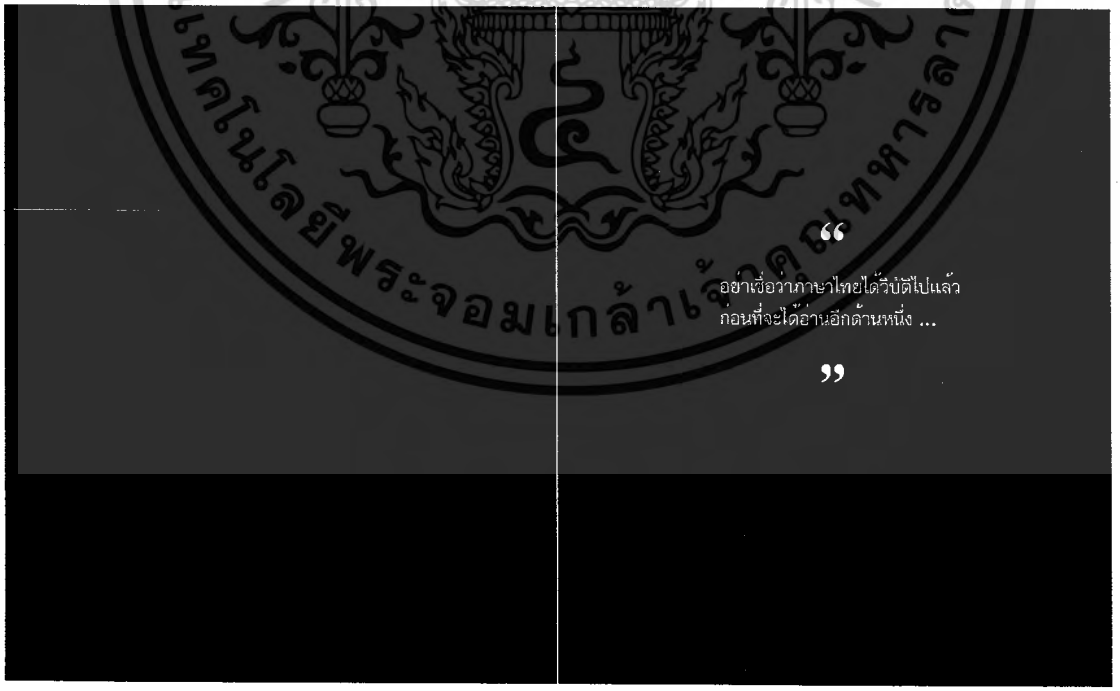

แบบร่างรองปก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

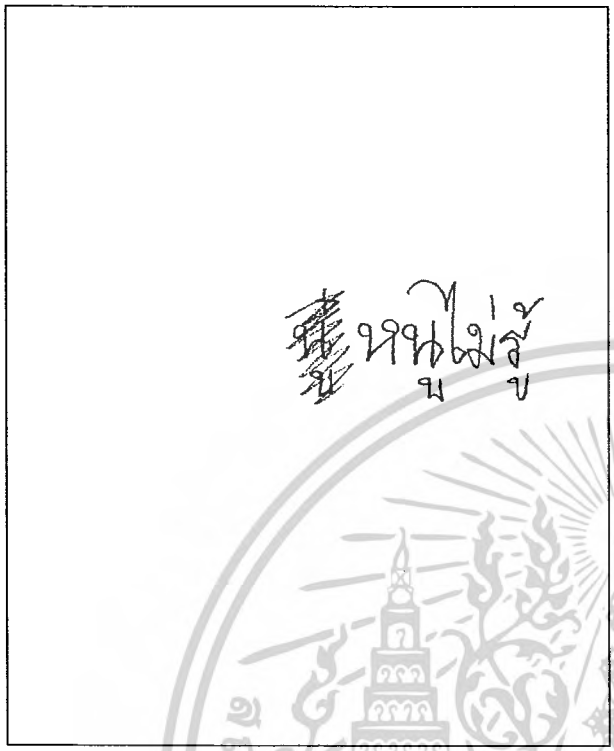

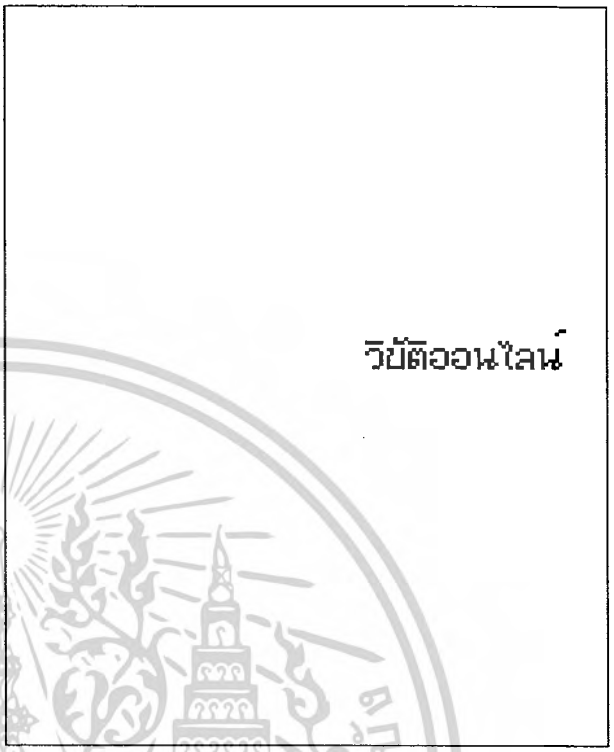

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างหน้าแรกของแต่ละบท

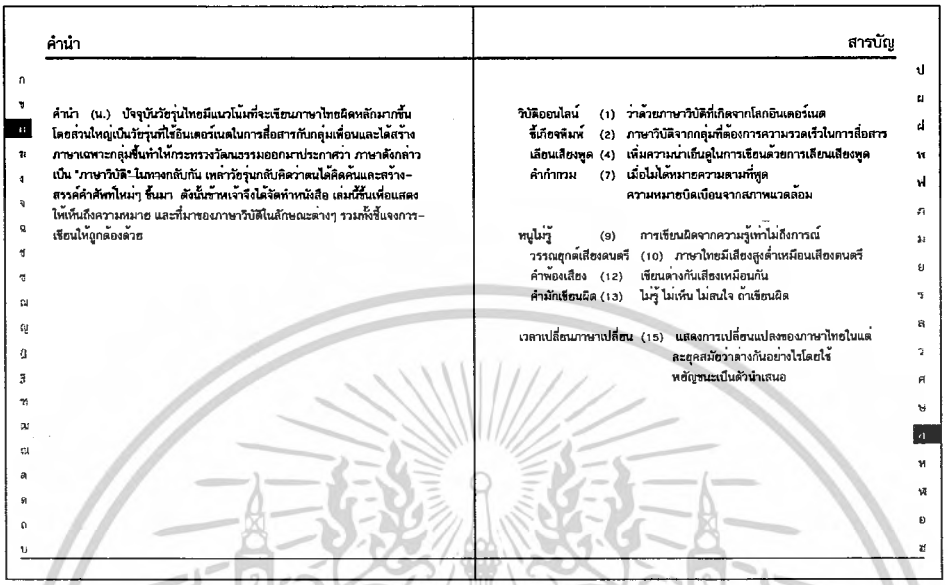

คำนำ

คำนำ (น.) ปัจจุบันวัยรุ่นไทยมีแนวโน้มที่จะเขียนภาษาไทยผิดหลักมากขึ้น โดยส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นที่ใช้อินเตอร์เนตในการสื่อสารกับกลุ่มเพื่อนและได้สร้าง ภาษาเฉพาะกลุ่มขึ้นทำให้กระทรวงวัฒนธรรมออกมาประกาศว่า ภาษาดังกล่าว เป็น "ภาษาวิบัติ" ในทางกลับกัน เหล่าวัยรุ่นกลับคิดว่าตนได้คิดค้นและสร้าง-สรรค์คำศัพท์ใหม่ๆ ขึ้นมา ดังนั้นข้าพเจ้าจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นเพื่อแสดง ให้เห็นถึงความหมาย และที่มาของภาษาวิบัติในลักษณะต่างๆ รวมทั้งชี้แจงการ-เรียนให้ถูกต้องด้วย

สารบัญ

วิบัติออนไลน์ (1) ว่าด้วยภาษาวิบัติที่เกิดจากโลกอินเตอร์เนต
ชี้เกียจพิมพ์ (2) ภาษาวิบัติจากกลุ่มที่ต้องการความรวดเร็วในการสื่อสาร
เลียนเสียงพูด (4) เพิ่มความน่าเย็นสู่ในการเขียนด้วยการเลียนเสียงพูด
คำกำกวม (7) เมื่อไม่ได้หมายความตามที่พูด ความหมายบิดเบือนจากสภาพแวดล้อม

หนูไม่รู้ (9) การเขียนผิดจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์
วรรณยุกต์เสียงสนตรี (10) ภาษาไทยมีเสียงสูงต่ำเหมือนเสียงดนตรี
คำพ้องเสียง (12) เขียนต่างกันเสียงเหมือนกัน
คำมักเขียนผิด (13) ไม่รู้ ไม่เห็น ไม่สนใจ ถ้าเขียนผิด

เวลาเปลี่ยนภาษาเปลี่ยน (15) แสดงการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยในแต่ละยุคสมัยว่าต่างกันอย่างไรโดยใช้หลักชนะเป็นตัวนำเสนอ

แบบร่างสารบัญ

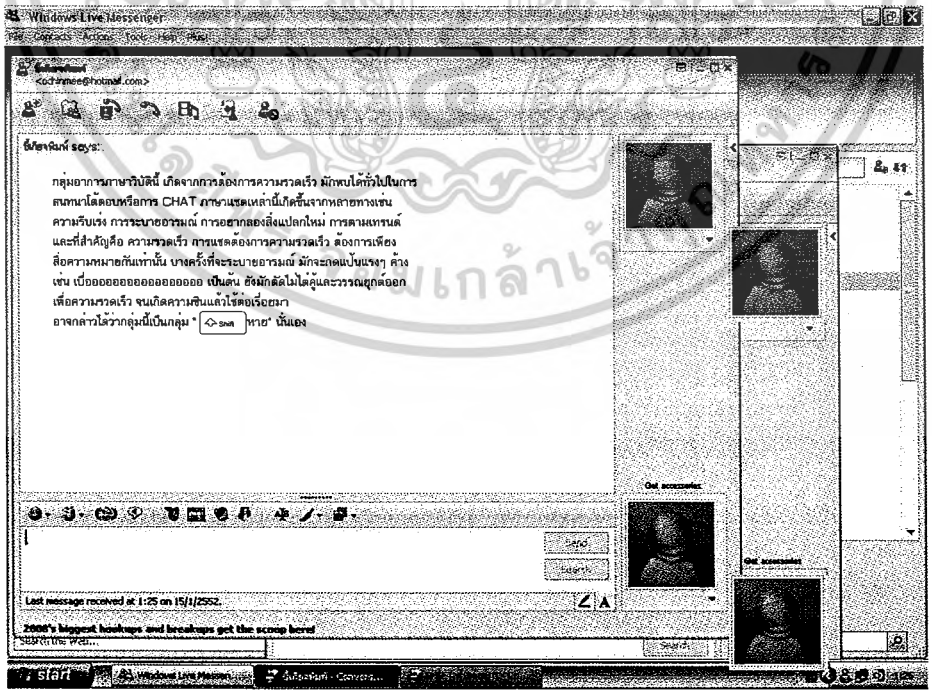

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่าง-msn - ขี้เกียจพิมพ์

แรกอ่านเช่นใดไม่รู้	10. ไปราณ อ่านว่า ไปรานน
อ่านว่า ถ้อ	11. ไกรถ ก — ก ไกด
ก — ห มี่ย	12. ธรรมดา ก——ก ทำ-มะ
ก—ห เทอ	13. ให้ ก——ก หั้ย
ว—ก ปัน-หา	14. อังกฤษ ก——ก อัง-กิด
ส ก—ก เอน-กี	15. จิตจะ ก—ก จิด จะ
ก——ห ยู้ย	
ก——ก จู้ย	
ก——ก น่า-กด	
สี้ ก——ห หาย-ซี้	
ก——ก ไป-ฮิน	

กลุ่มเลียนเสียงพูด
รูปแบบของภาษาวิบัติจินิดนี้ จะเป็น คำพ้องเสียง
โดยส่วนใหญ่กลุ่มนี้จะใช้ในเวลาเขียนเท่านั้น
และคำที่นำมาใช้แทนกันนี้มักจะเป็นคำที่ไม่มีในพจนานุกรม

แบบร่าง-เลียนเสียงพูด

เสียงเหมือน ต่างรูป

เกิดจากการใช้แบบผิดๆ จนชิน จะเกิดจากความไม่รู้มาก่อน แล้วนำคำที่ใกล้เคียงกันมาใช้แทน เช่น ถ้า/ท่า หน้า/น่า ราด/ลาด สังเกต/สังเกด ญาติ/อนุญาต

อย่างเช่นตัวอย่างข้างบน คนมักใช้สับสนระหว่างคำว่า หน้า และ น่า เมื่อใช้ผิดจะทำให้ความหมายต่างออกไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างคำพ้องเสียง

กลุ่มโชว์ lnw

กลุ่มนี้จะใช้พยัญชนะในภาษาอื่นมาใช้แทนกับพยัญชนะที่มีลักษณะใกล้เคียงในภาษาไทย อาจใช้เพื่อแสดงความเป็นตัวตน เท่ ไม่ซ้ำแบบใคร

แบบร่างโชว์เทพ

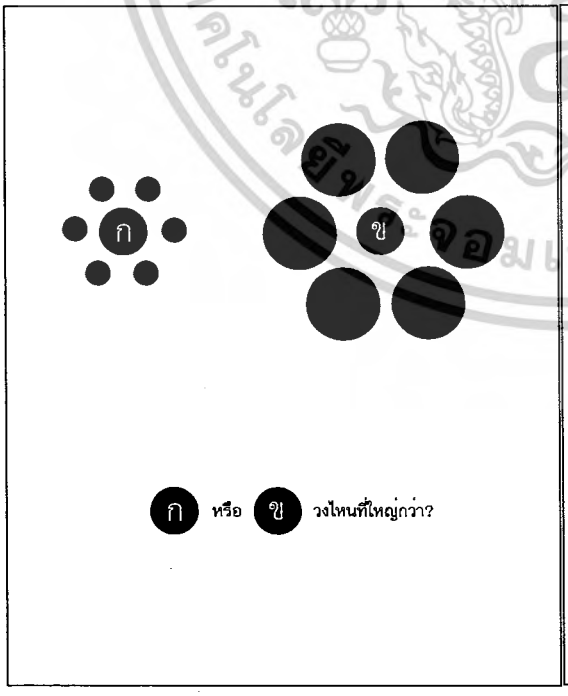

เมื่อตัดสภาพแวดล้อมวงกลมเล็กใหญ่ ออกไป ความจริงคือทั้งสองวงนี้มีขนาด เท่ากัน

กลุ่มกำกวม

คนชอบใช้คำกำกวมเพื่อปิดบังเจตนาที่แท้จริง พอนานเข้าก็ทำให้ความหมายสับสนไปบ้าง เช่น พูดว่า "เสื้อสวยนะ" ประโยคนี้เป็นคำชม แต่หากนำสภาพแวดล้อม กริยาอาการ และเจตนาของผู้พูด เข้ามาตีความ ความหมายจะเปลี่ยนเป็นประชดประชันได้ดังนั้นการรู้ความหมายของคำทั้งหมด ยังไม่พอ ต้องรู้ความสัมพันธ์ระหว่างคำที่เป็นผู้กระทำ ผู้ถูกกระทำ เช่น ข้าวราดแกง ข้าวไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้กระทำต่อแกง แต่เป็นข้าวที่ถูกราดด้วยแกง ของเล่นเด็ก ไม่ได้หมายถึงของมาเล่นกับเด็ก แต่หมายถึง ของเล่นที่เด็กเล่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างคำกำกวม

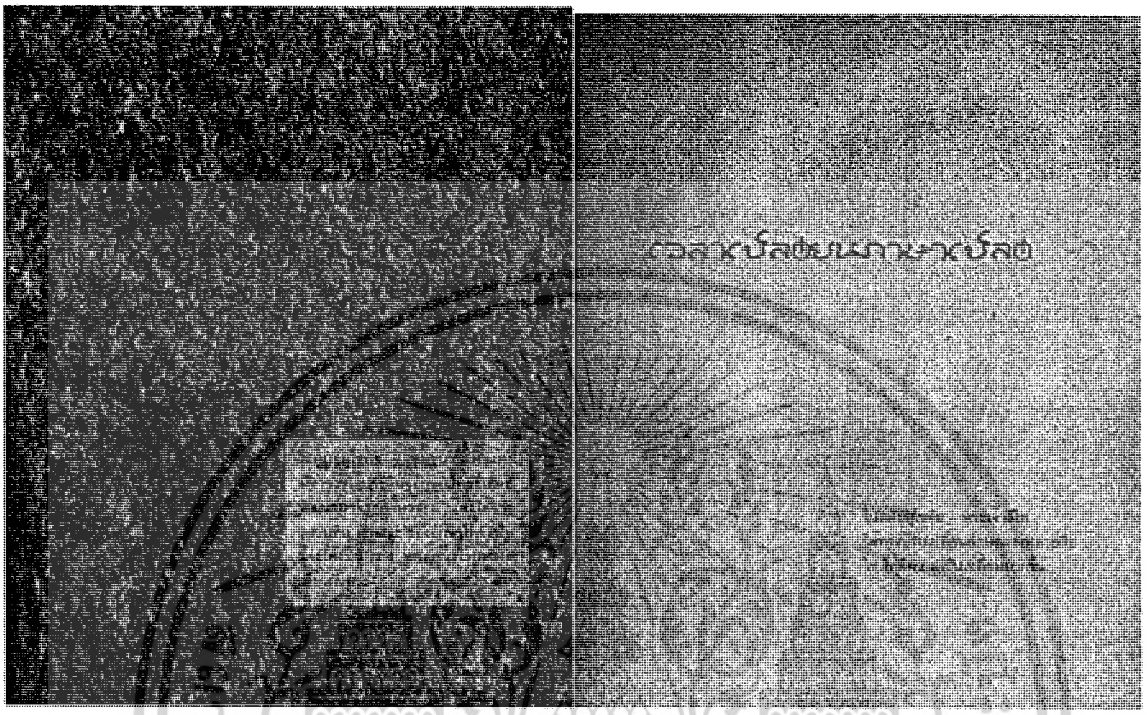

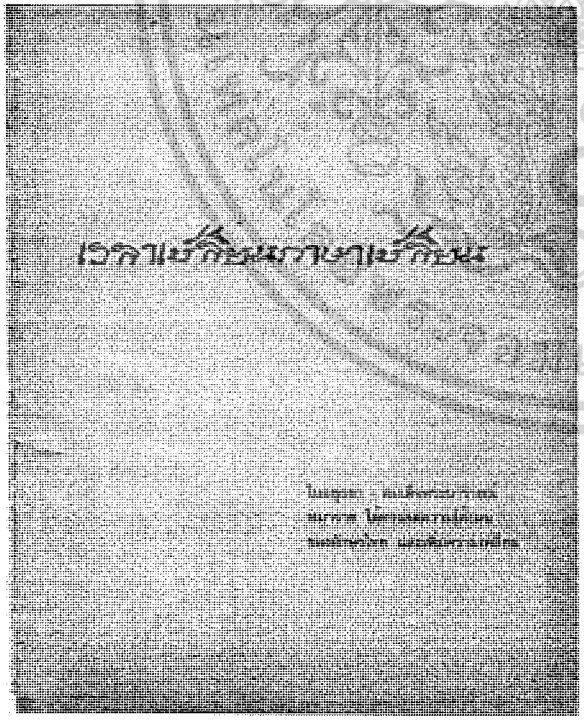

เวลาเปลี่ยนภาษาเปลี่ยน

รัตนโกสินทร์ถึงปัจจุบัน – ลักษณะอักษรไทยได้ปรับปรุงและ เปลี่ยน-แปลงมาตามกาลเวลามาถึง ปัจจุบัน ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงนั้นขึ้นอยู่กับผู้ใช้ภาษาที่ต้องการความเรียบง่ายและเป็นสากล

แบบร่างการเปลี่ยนแปลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

ผลงานสำเร็จ

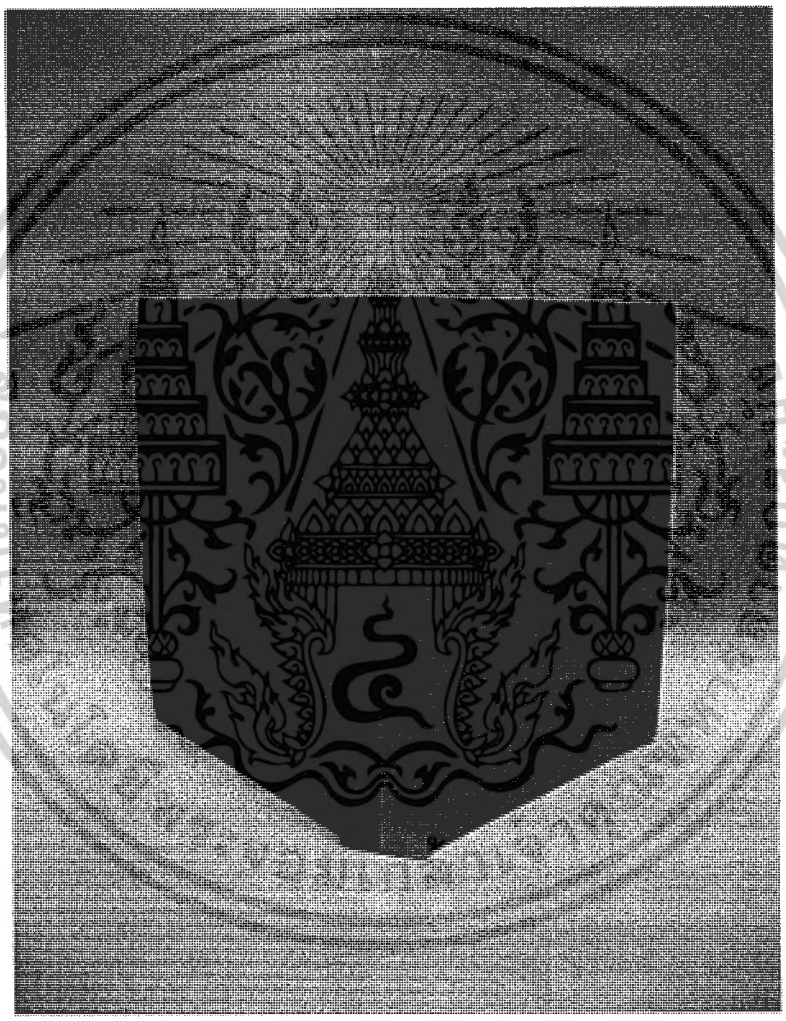

รูปเล่มจริง - ปก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

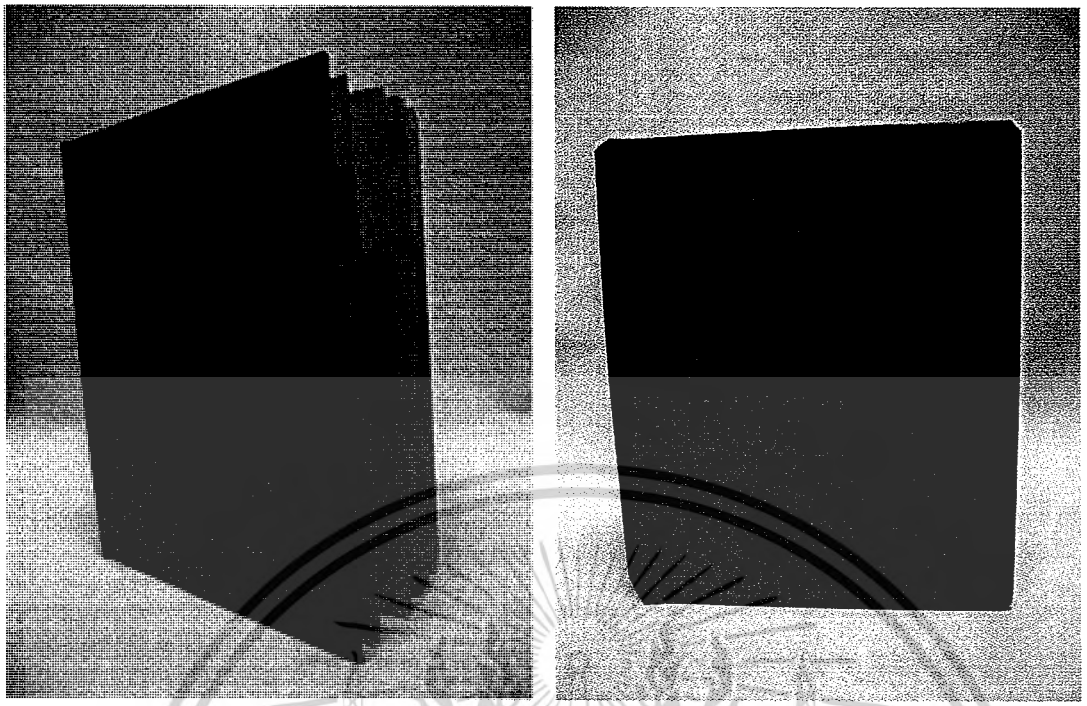

รูปเล่มจริง - ปก

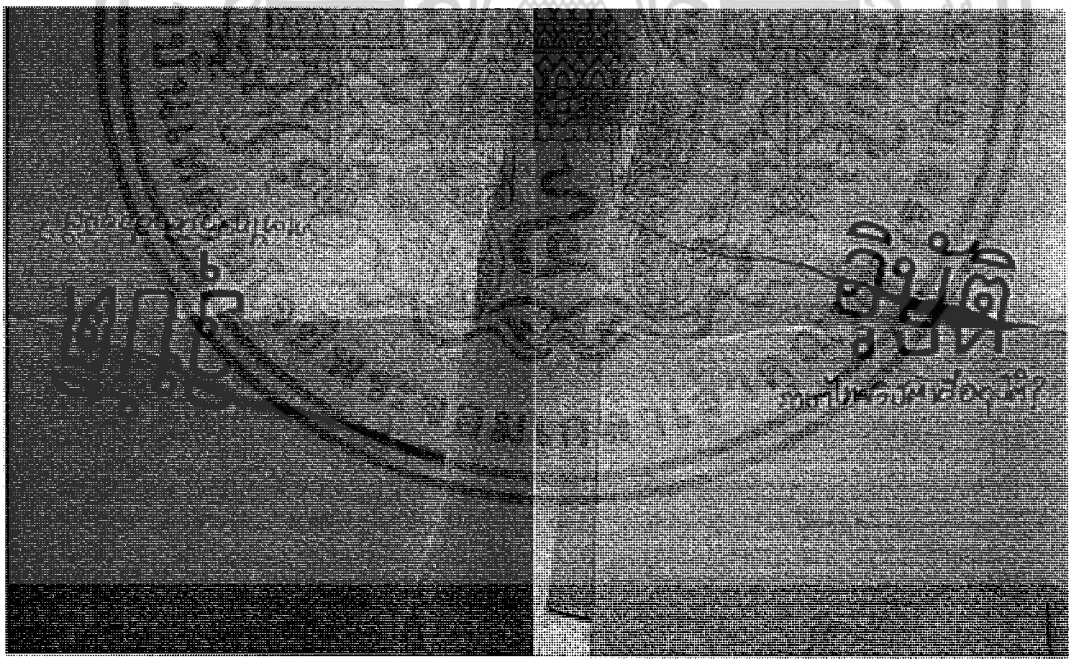

ปกหน้าและปกหลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 1

ภาษาวิบัติ

รองปก

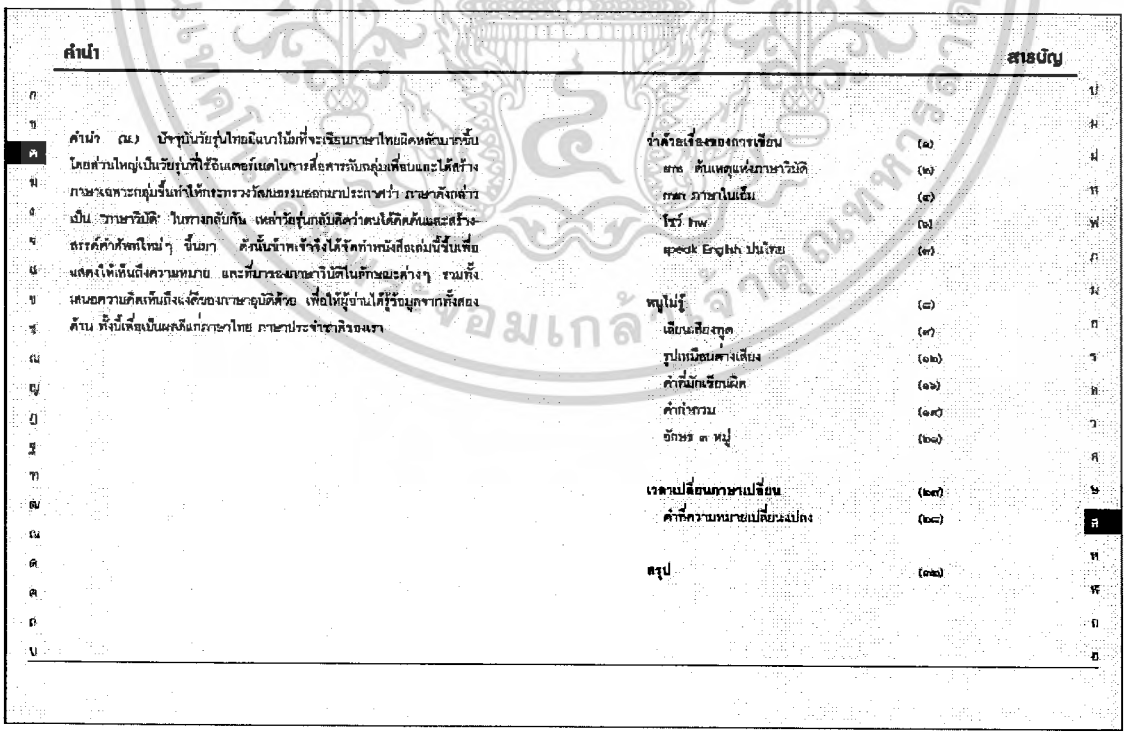

คำนำ - สารบัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

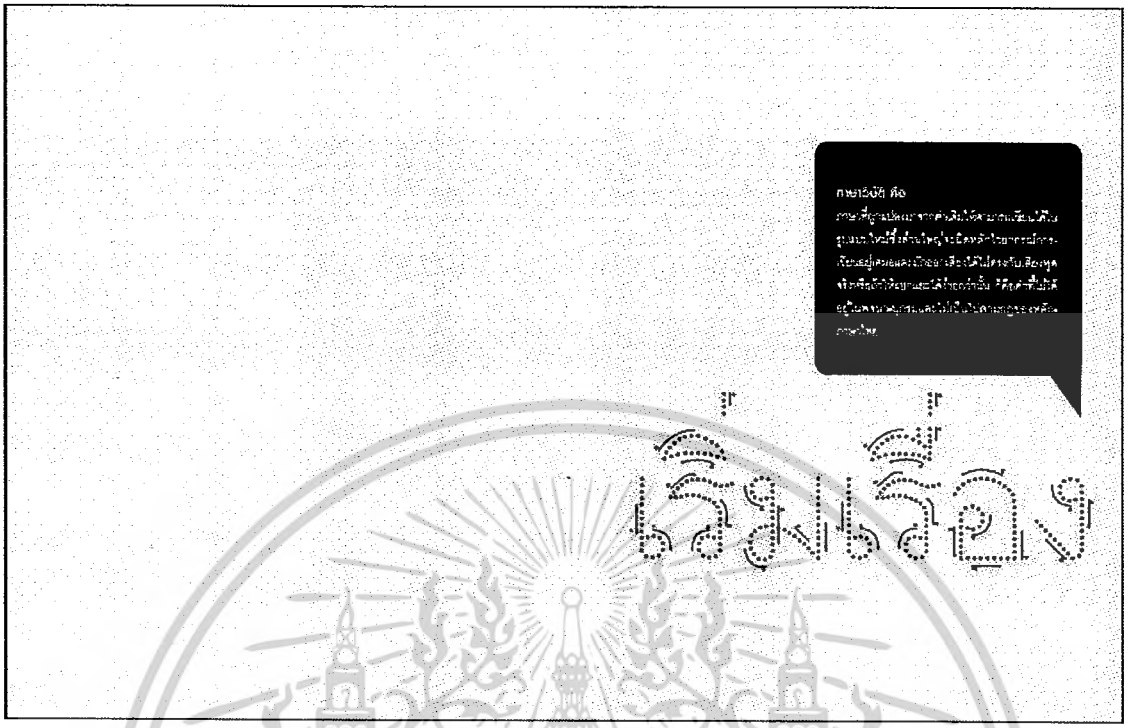

บทนำ

บทที่ 1 ว่าด้วยเรื่องของการเขียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

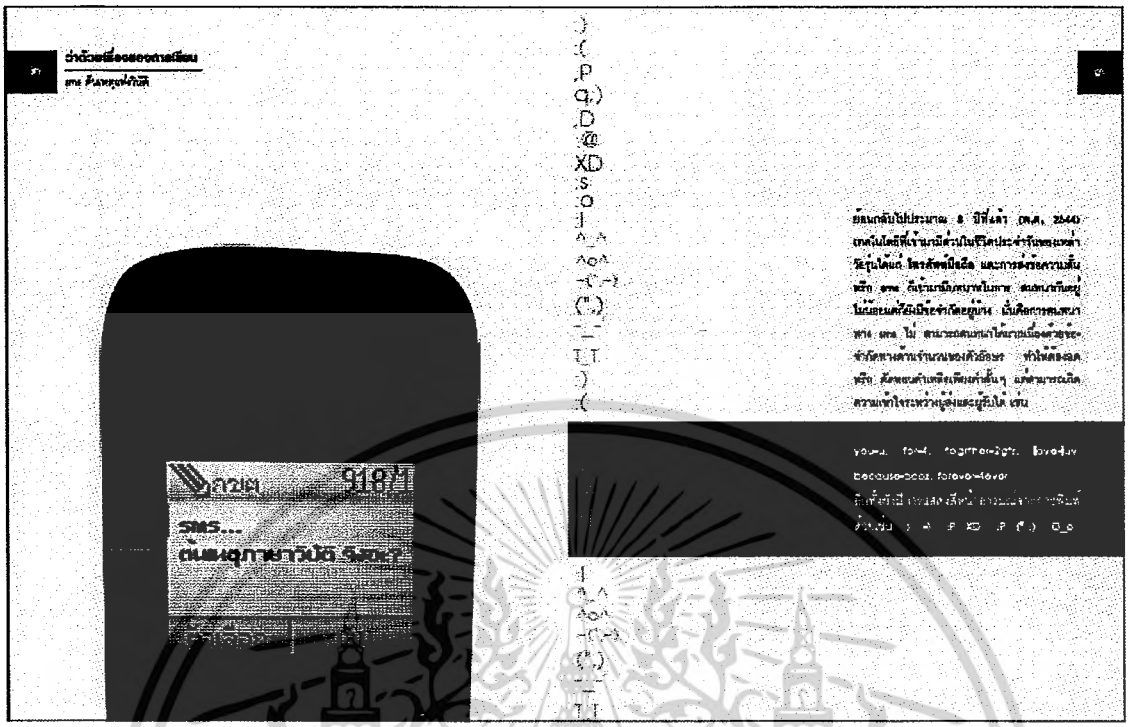

Sms ต้นเหตุแห่งวิบัติ

ภาษาในเอ็ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

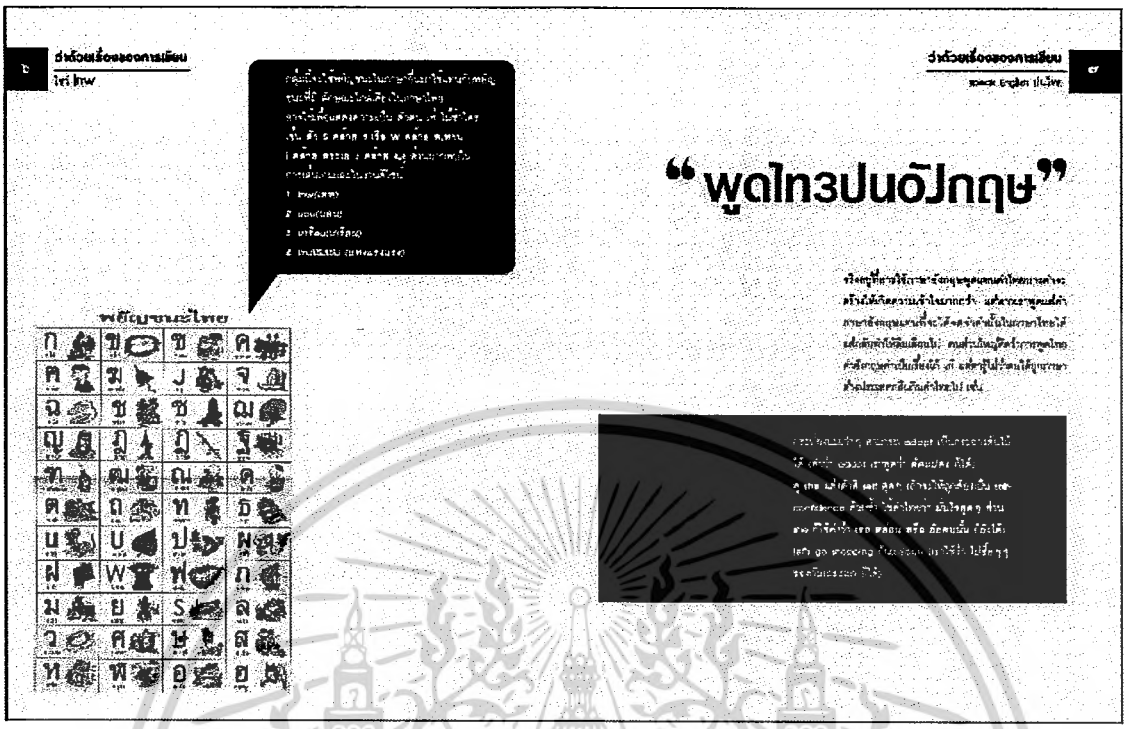

โชว์ lnW – speak English ปนไทย

บทที่ 2 หนูไม่รู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

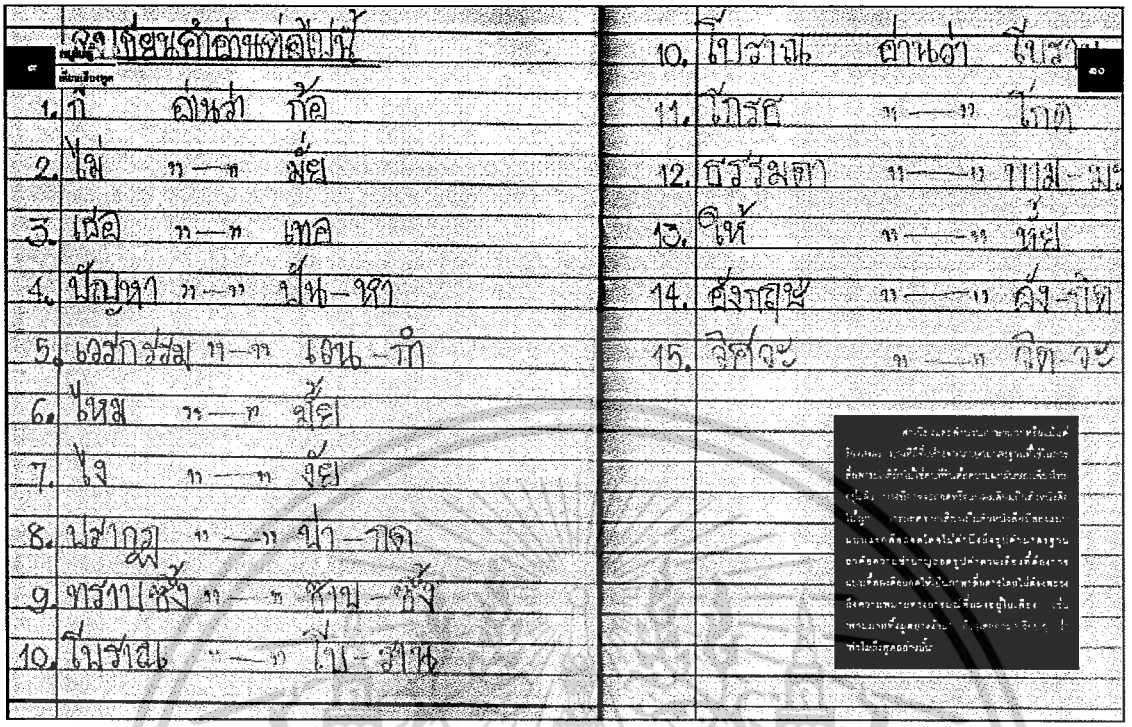

เลียนเสียงพูด

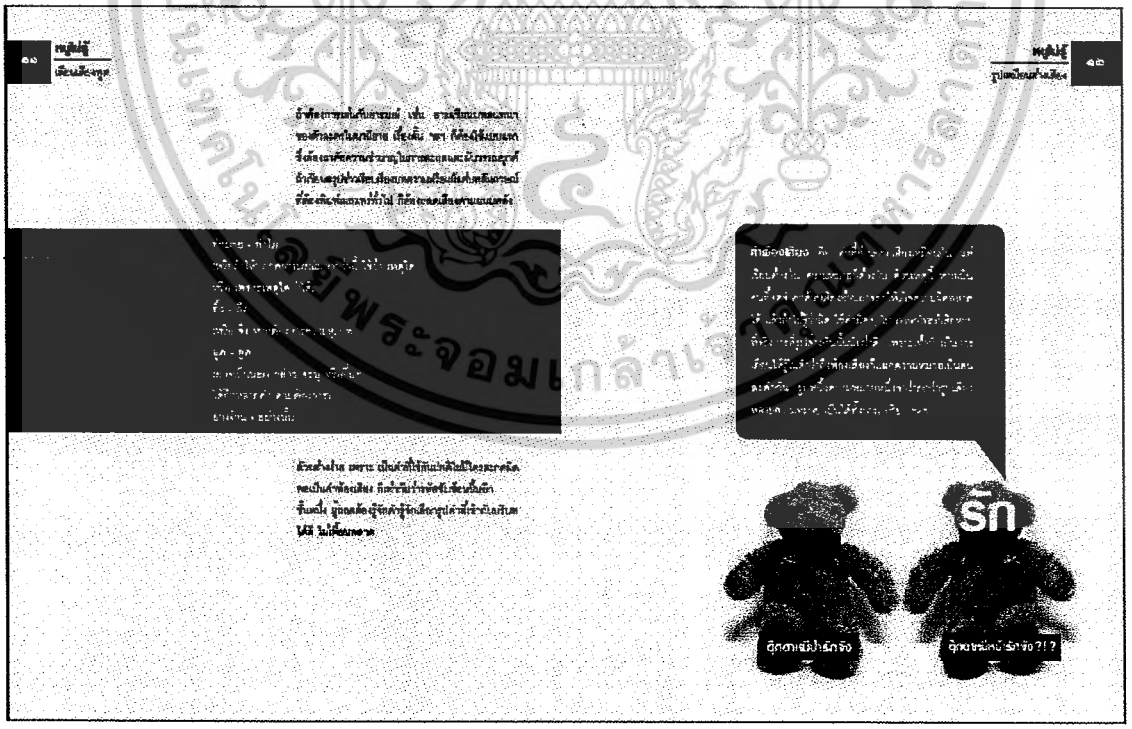

รูปเหมือนต่างเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

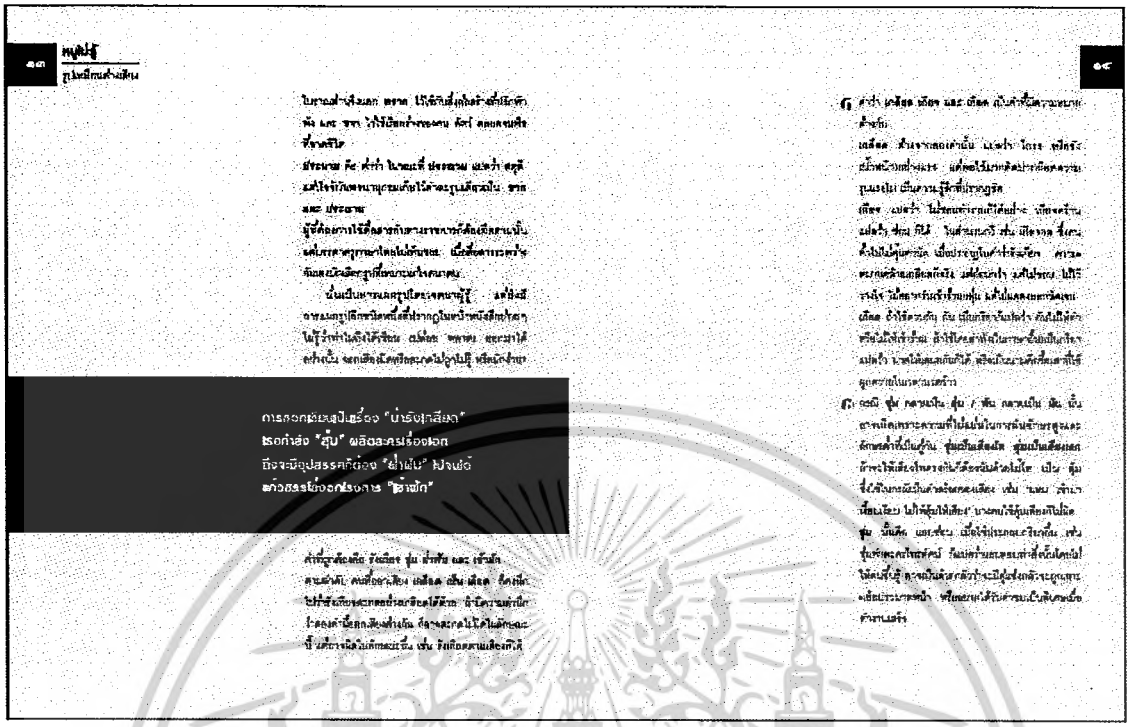

รูปเหมือนต่างเสียง

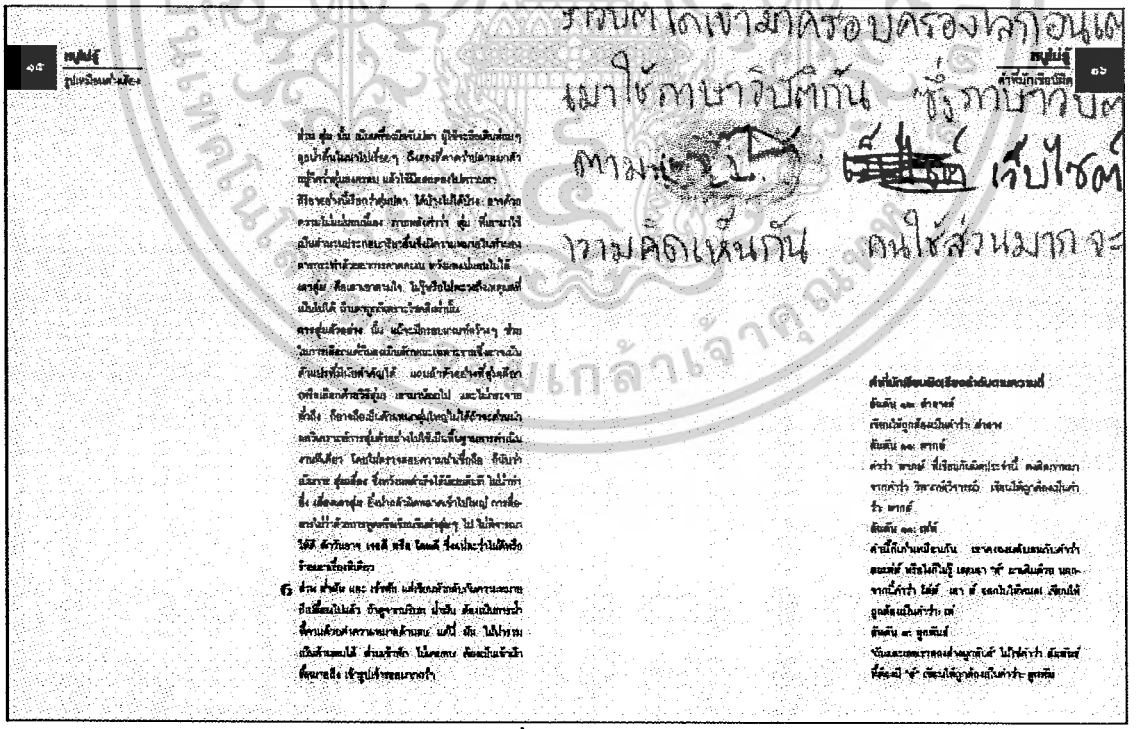

คำที่มักเขียนผิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

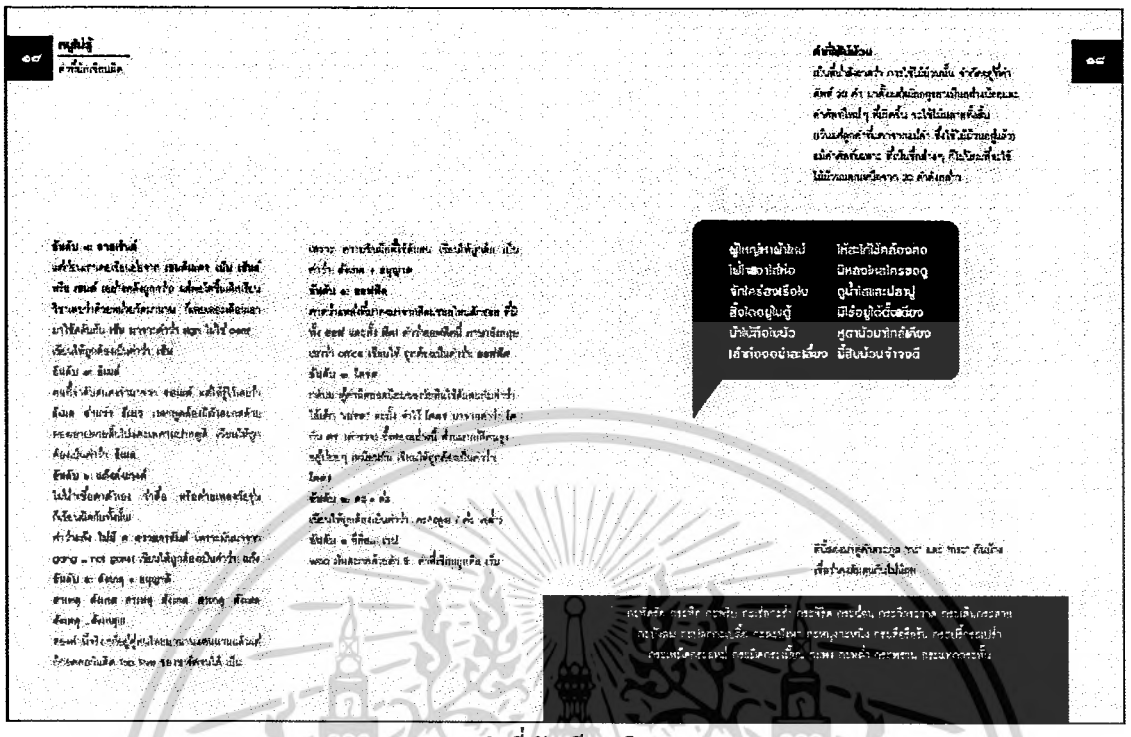

คำที่มักเขียนผิด

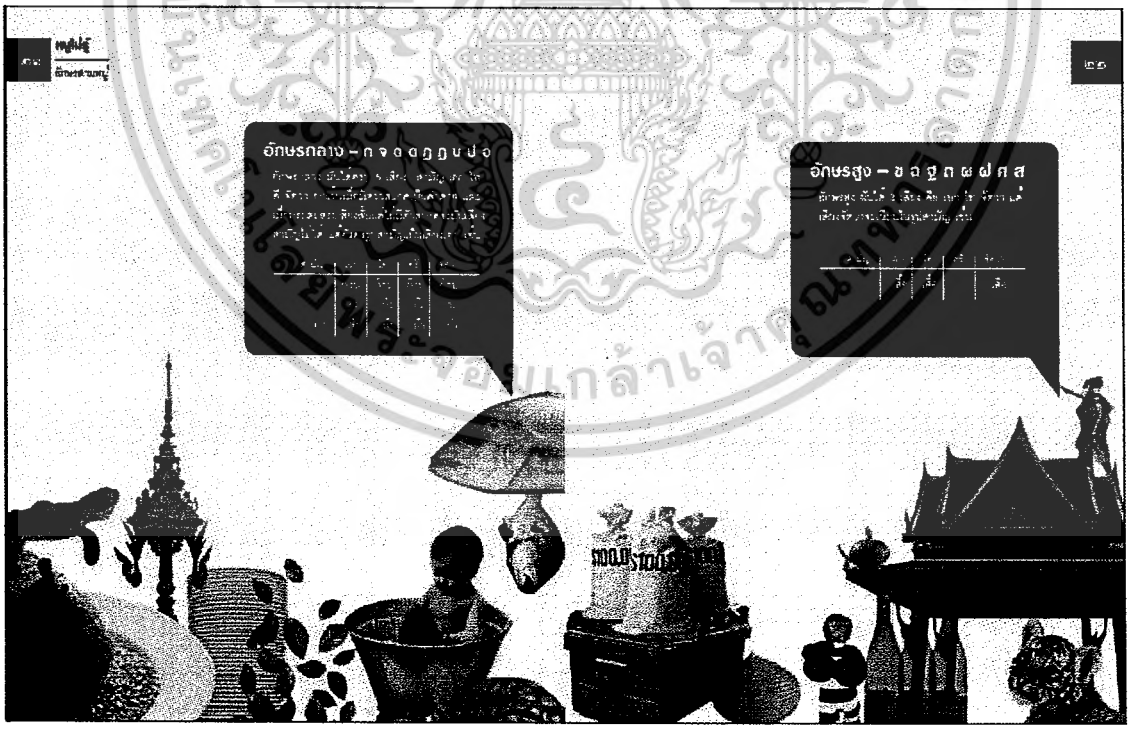

อักษรสามหมู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

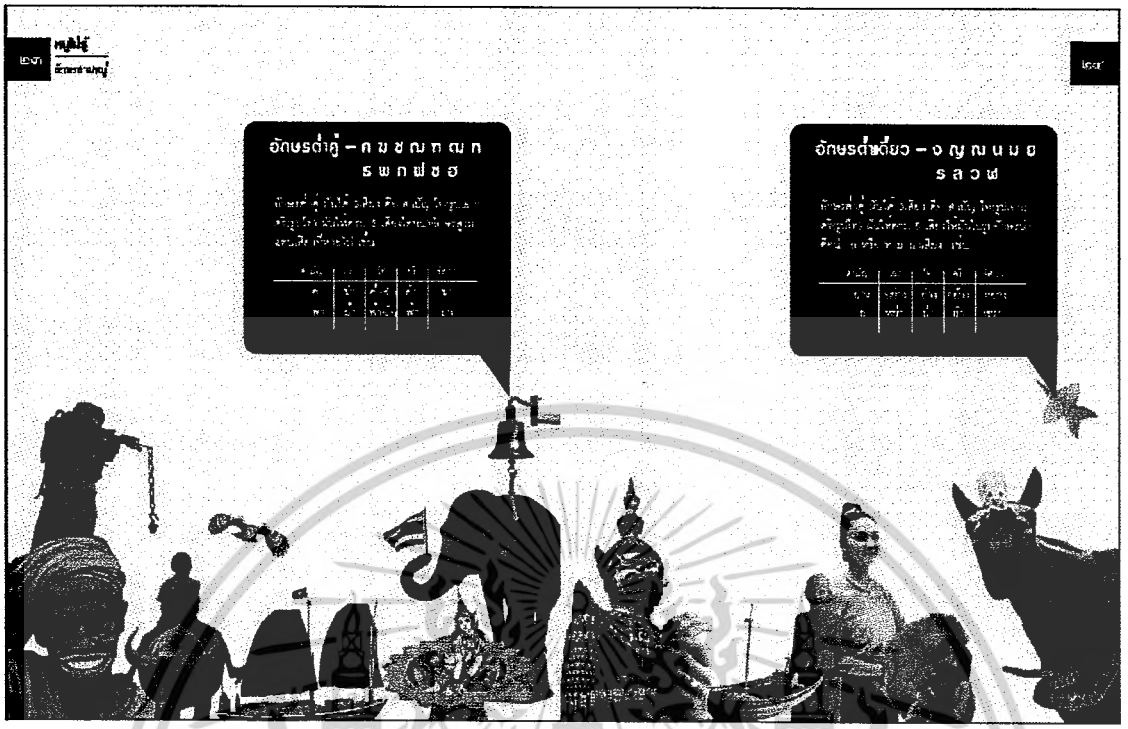

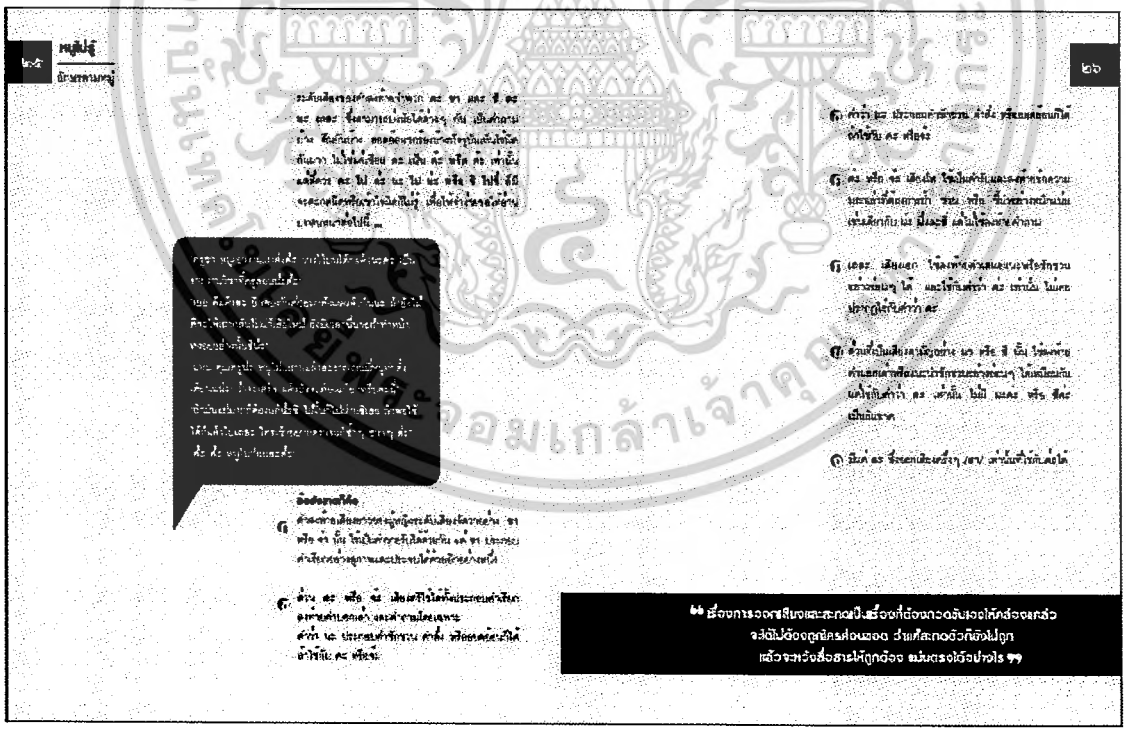
๒๕ หมู่ ๑ อักษรสามหมู่
๒๖
๑. คำว่า ๒๕ ประยุกต์ใช้ความ คำนี้ ศรีธนญชัยถูกใช้ ๔๕ หรือ๒๐
๒. ๔๕ หรือ ๑๕ เสียงสั้น ใช้เป็นคำนับและคำที่แสดงความประมาณที่ต่ำกว่า ๑๐๐ หรือ ๑๐๐ ขึ้นไปหลายหมื่นแสนเช่นเดียวกับ ๒๕ ฝึกและชี้ แต่ไม่ใช้ตอบคำถาม
๓. ๒๕๐ เสียงยาว ใช้บอกจำนวนและน้ำหนักรวมอย่างหนึ่งๆ ได้ และใช้กับคำว่า ๔๐ เท่านั้น ไม่ใช้ประกอบกับคำว่า ๔๐
๔. ห้ามใช้เป็นสิ่งของมีชีวิต ๒๐ หรือ ๑๕ นั้น ใช้แสดงจำนวนสิ่งของและการนับต่างๆ ได้เหมือนกับ ๔๐ ใช้กับคำว่า ๔๐ เท่านั้น ไม่ใช้ ๒๕๐ หรือ ๑๕๐ เป็นต้นมาค
๕. มีแค่ ๔๐ ที่ออกเสียงสั้นๆ /๔๐/ เท่านั้นที่ใช้กับเลขได้
๑. ๔๐ หรือ ๔๐ เสียงสั้นใช้ในกรณีประกอบคำนับ ๑๐ หรือ ๑๐ นั้น ใช้ในคำกรณีที่ไม่ต้องการ ๑๐ หรือ ประกอบคำว่า ๑๐ ประกอบคำว่า ๑๐ ประกอบคำว่า ๑๐

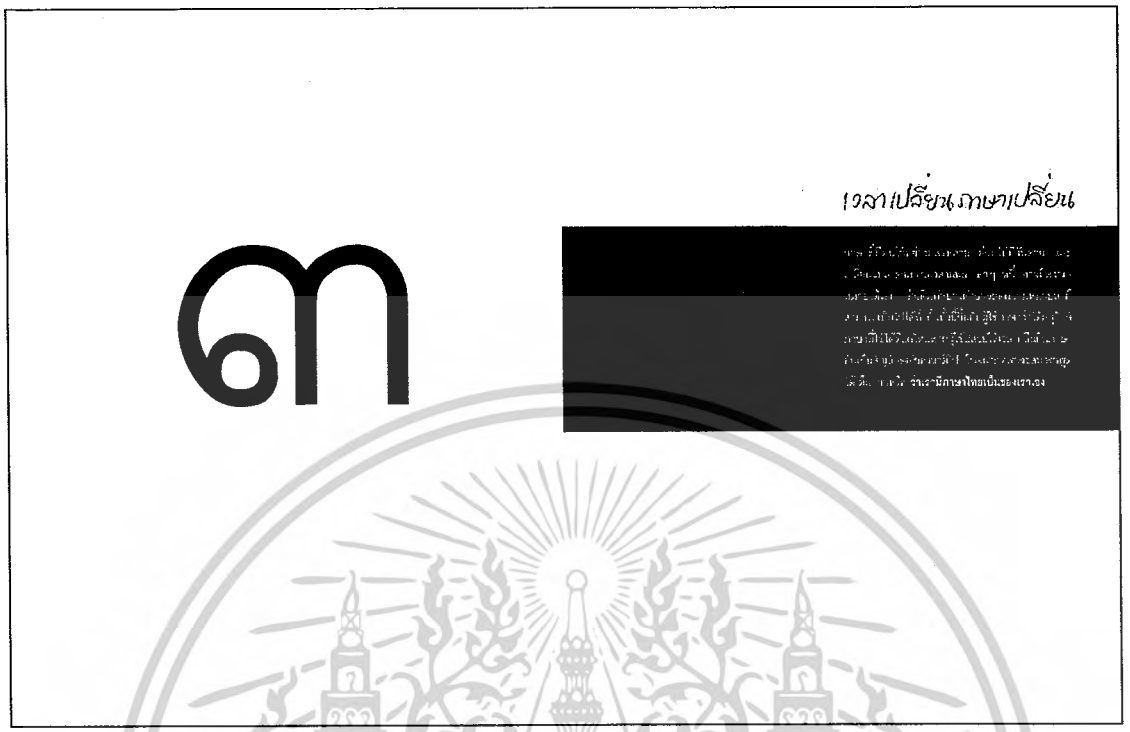

บทที่ 3 เวลาเปลี่ยนภาษาเปลี่ยน

คำที่ความหมายเปลี่ยนแปลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

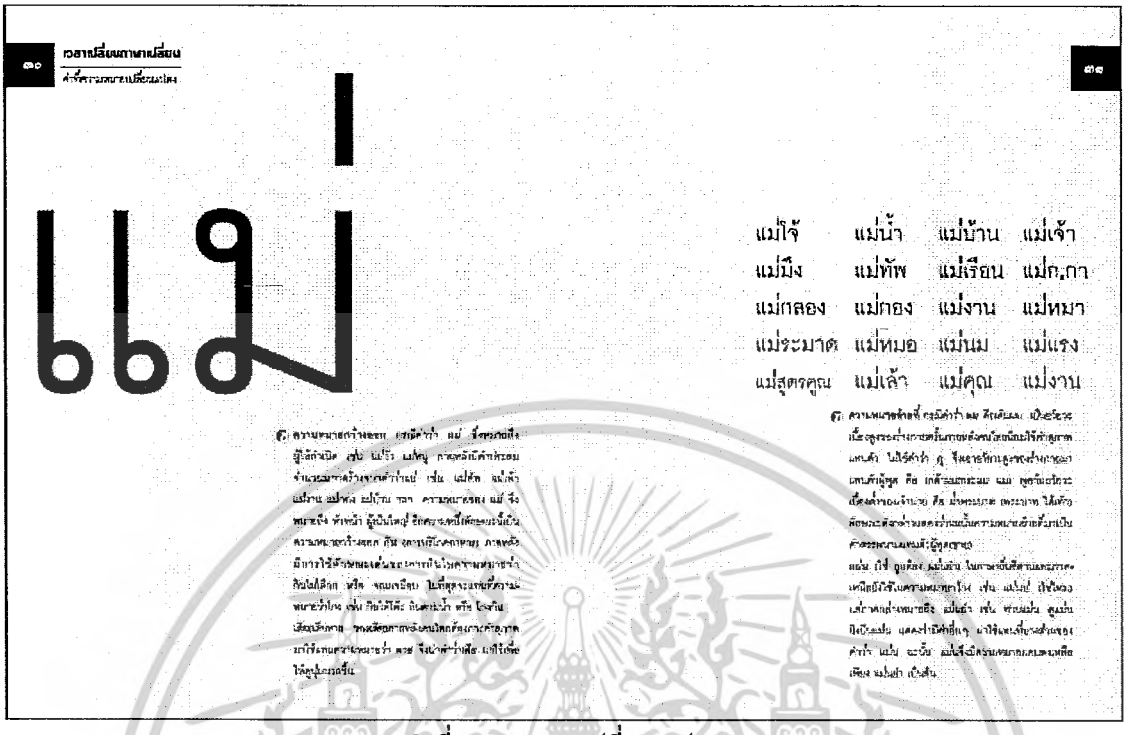

คำที่ความหมายเปลี่ยนแปลง

สรุป

ส่วนที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาษาอุบัติ

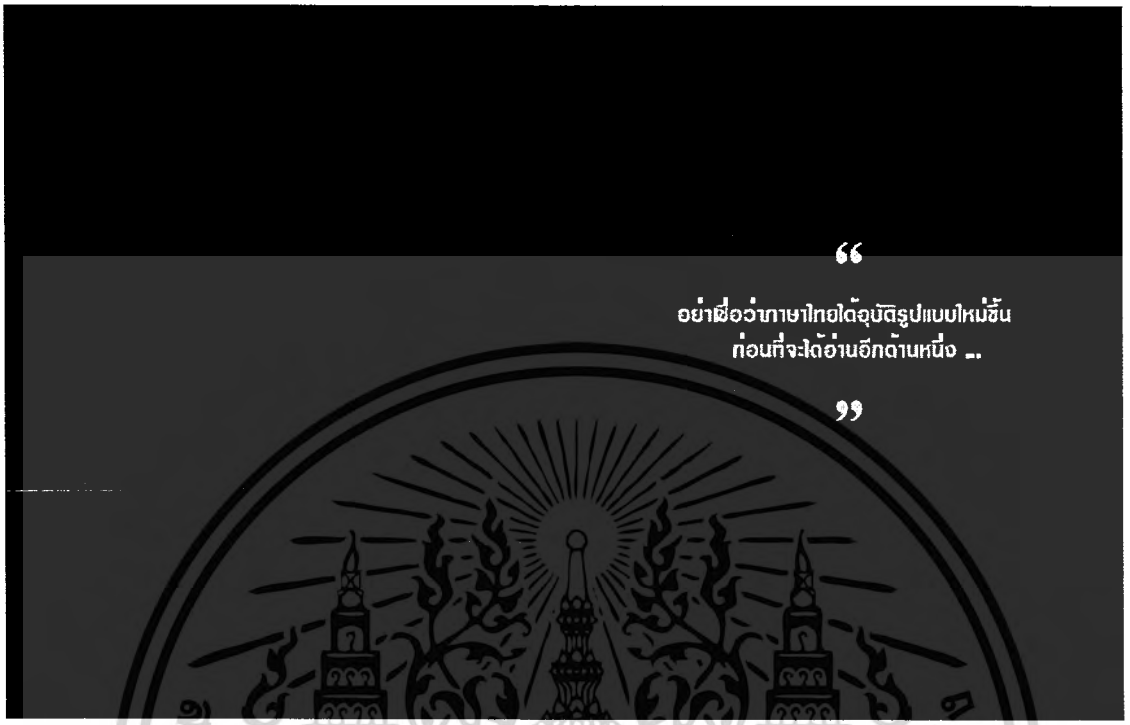

รองปก

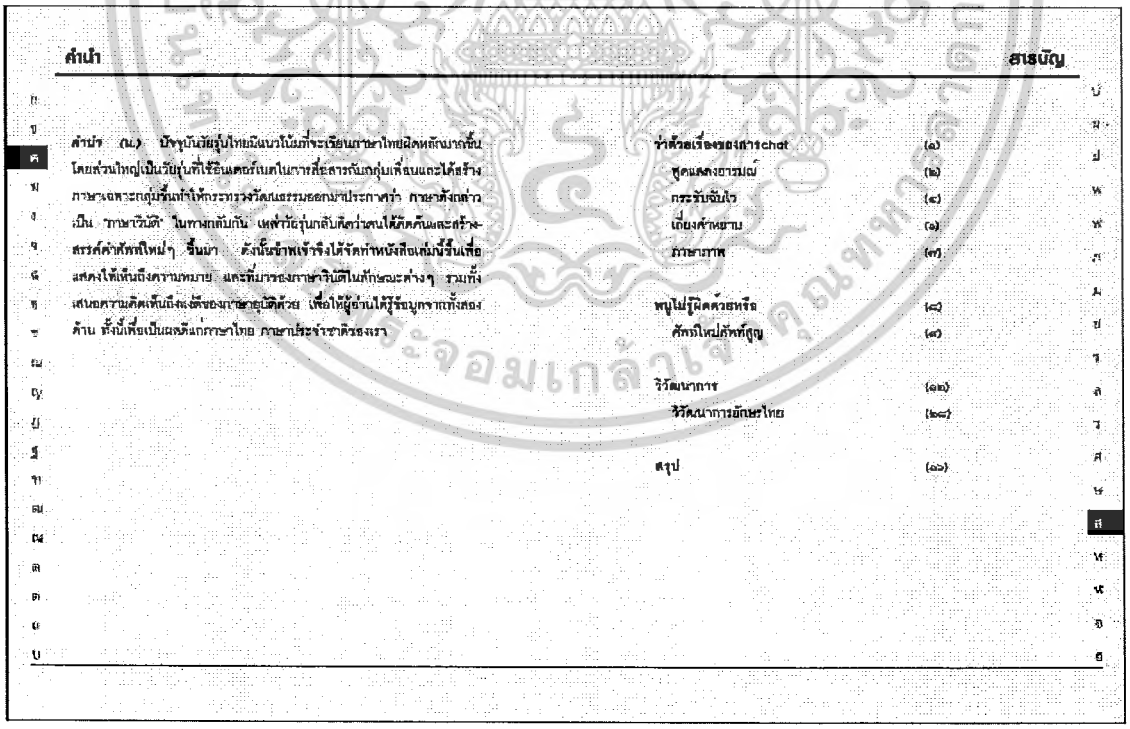

คำนำ - สารบัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

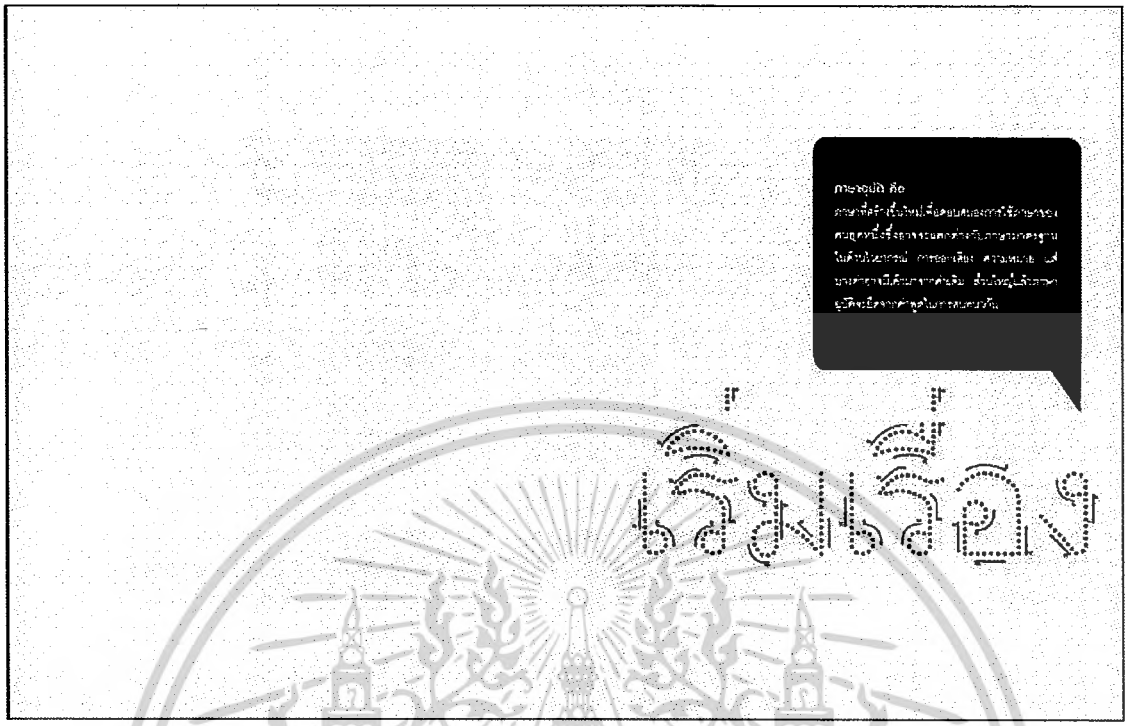

บทที่ 1 ว่าด้วยเรื่องของการ chat

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

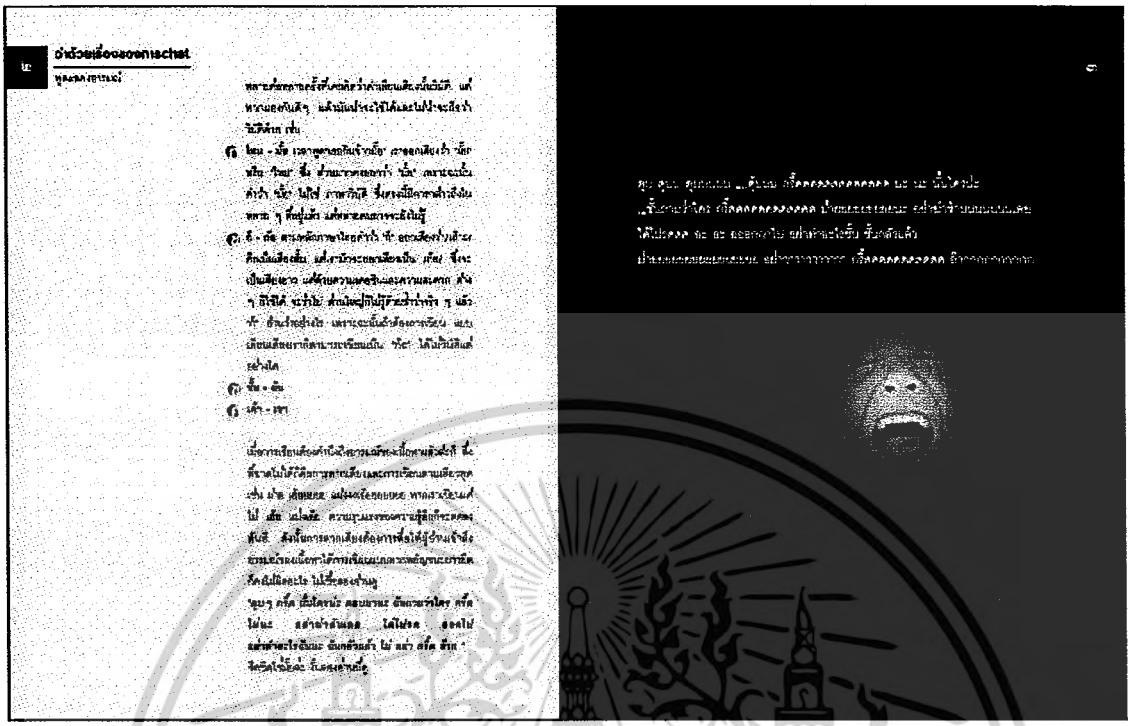

พูดแสดงอารมณ์

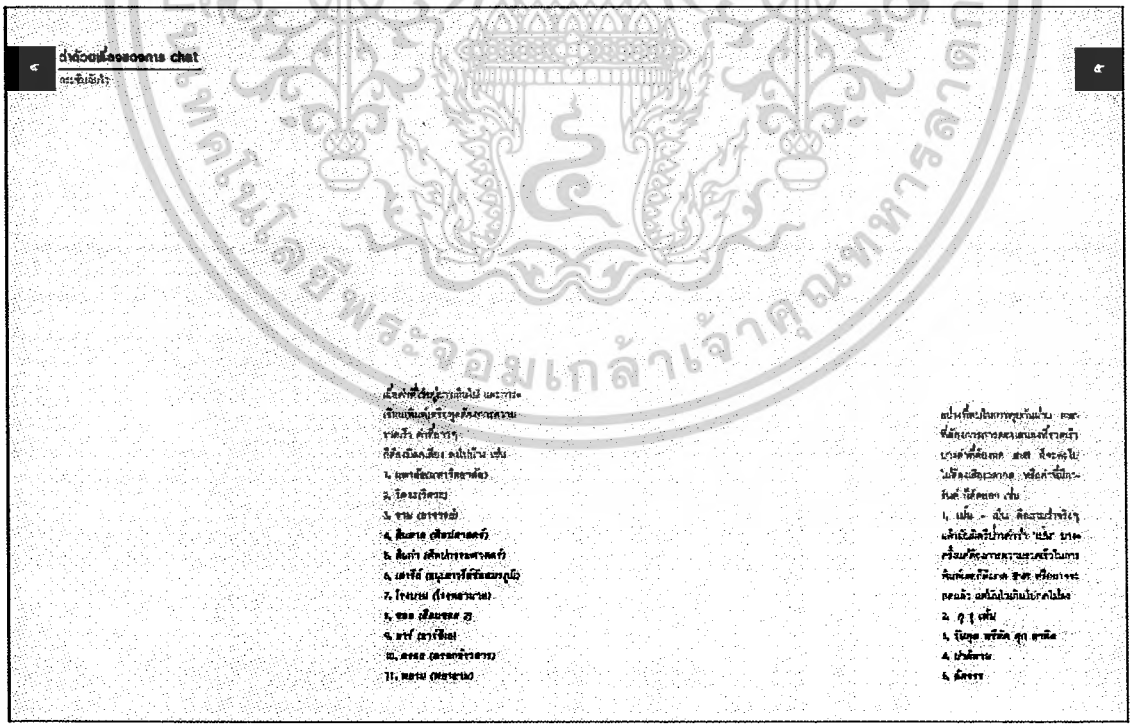

กระชับฉับไว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

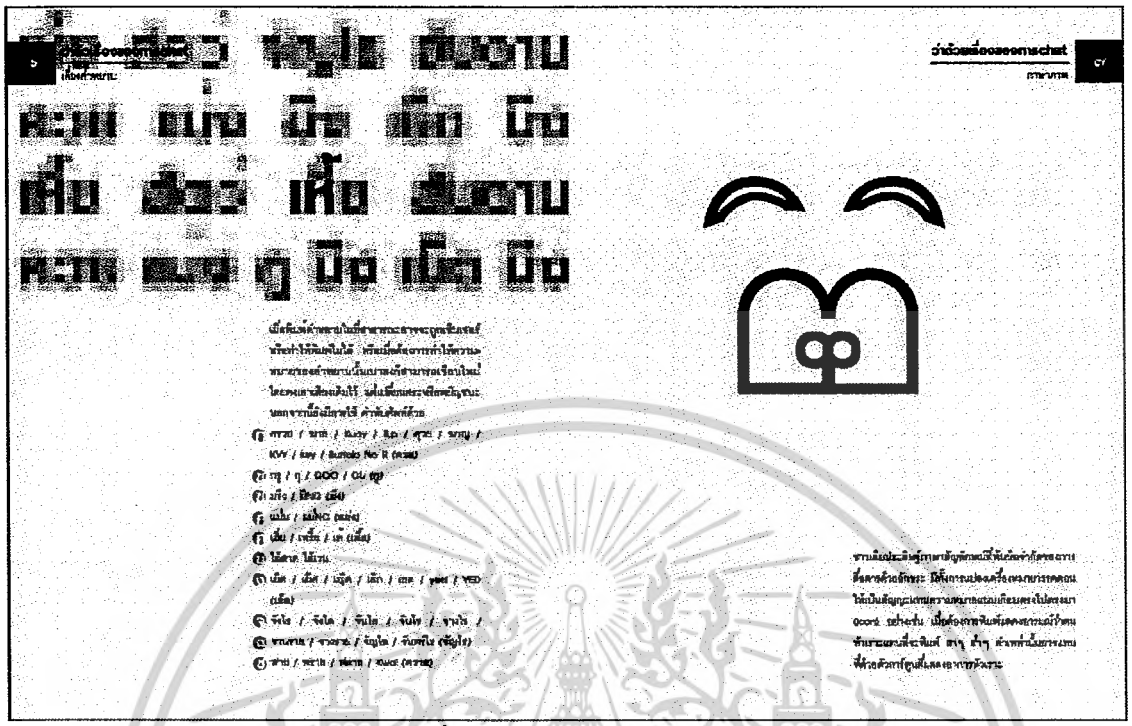

เลี่ยงคำหยาบ - ภาษาภาพ

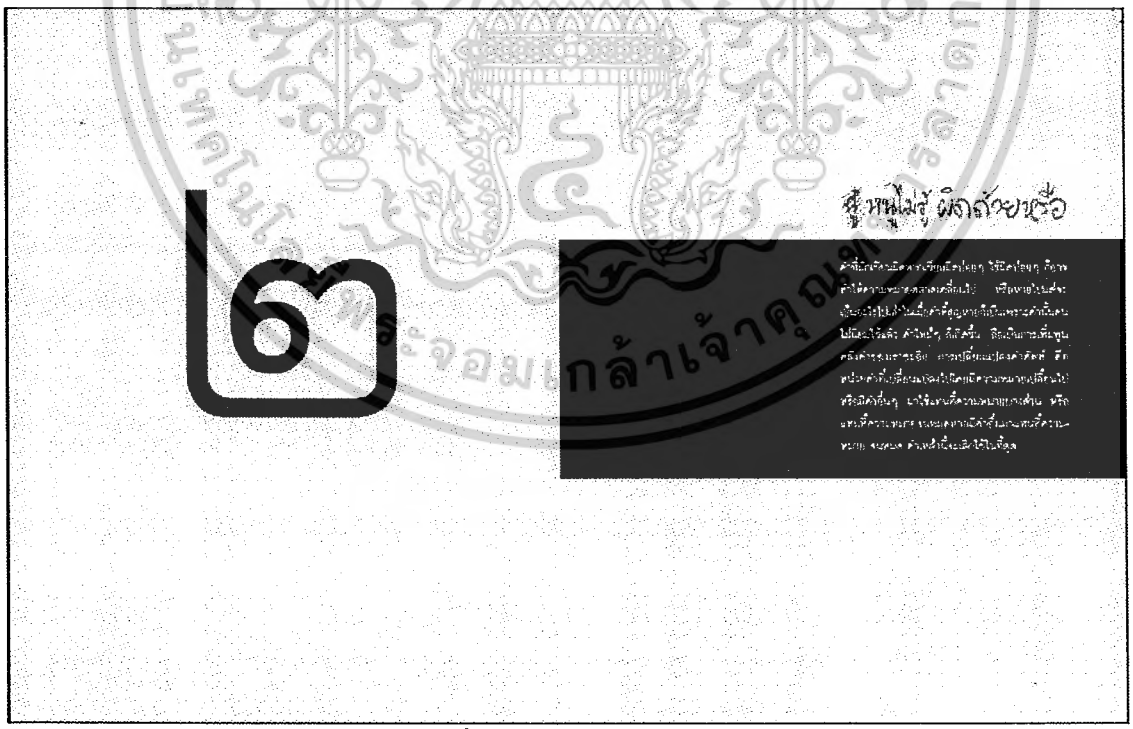

บทที่ 2 หนูไม่รู้ผิดด้วยหรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

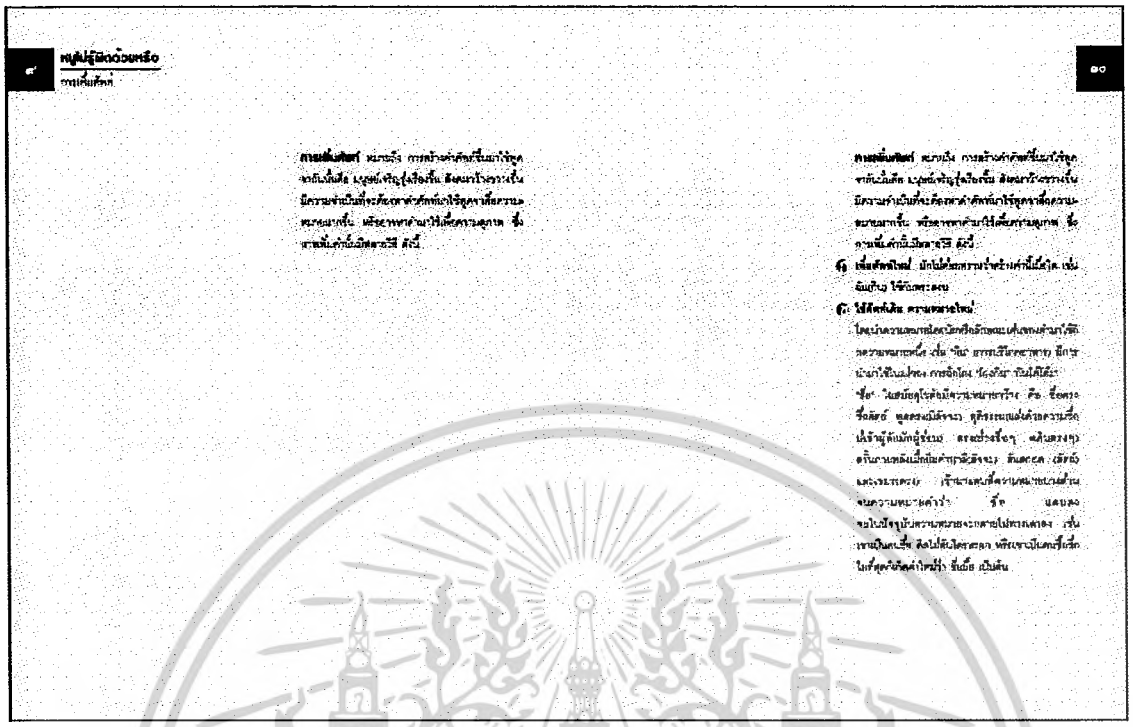

๙ หนูน้อยรู้จักด้วยหรือ
การเพิ่มศัพท์

การเพิ่มศัพท์ หมายถึง การสร้างคำศัพท์ขึ้นมาใช้พูดจากับเด็ก เมื่อเด็กพูดไม่ชัดขึ้น ต้องแก้ไขตรงนั้น มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างคำศัพท์มาใช้พูดจาสื่อความหมายกันขึ้น หรือจากคำมาใช้เพื่อความสุภาพ ซึ่งการเพิ่มคำนี้มีหลายวิธี ดังนี้

๑) **เพิ่มศัพท์ใหม่** มักไม่ค่อยพบการสร้างคำขึ้นมาใช้ใหม่ เช่น ฉันเป็น ใช้ฉันละลง

๒) **ใช้ศัพท์เดิม ความหมายใหม่**
ใช้คำที่มีความหมายอยู่แล้วมาใช้ในความหมายใหม่ เช่น ไม้ ลักษณะใช้ในความหมายว่า ต้น ใช้เรียกสิ่งของที่มีลักษณะเป็นท่อนยาวๆ เช่น ไม้ดินสอ ไม้ปากกา ไม้ยางลบ ไม้ไม้ ไม้ไม้ ไม้ไม้

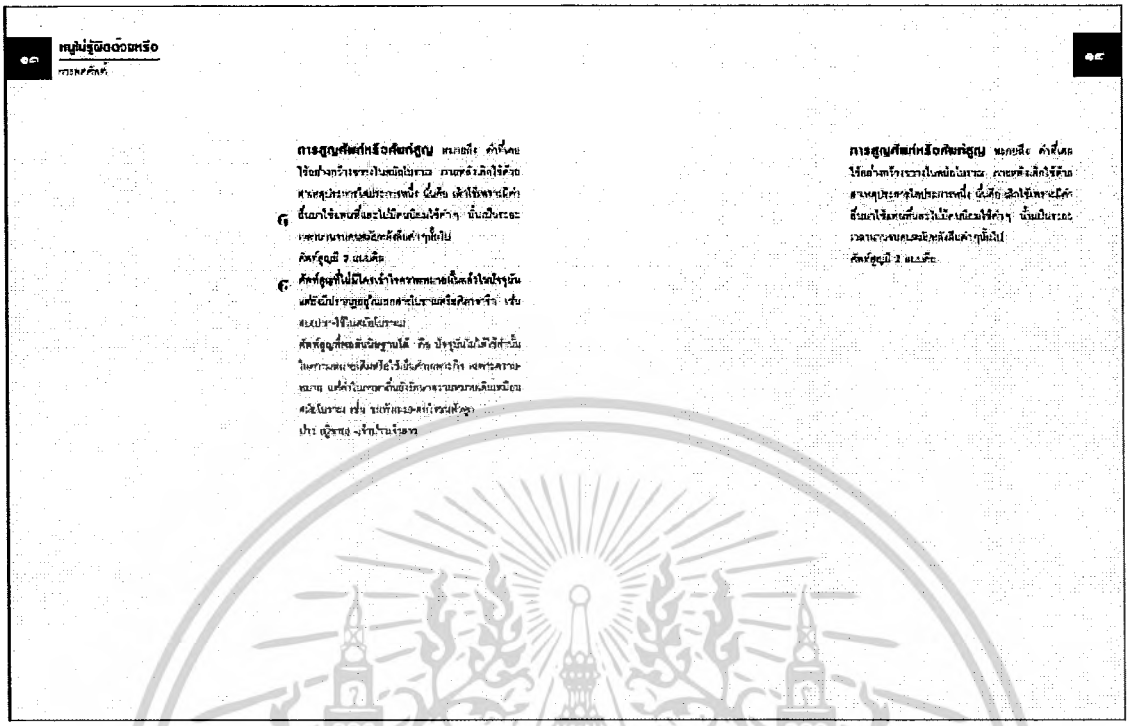

การลดศัพท์

บทที่ 3 วิวัฒนาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

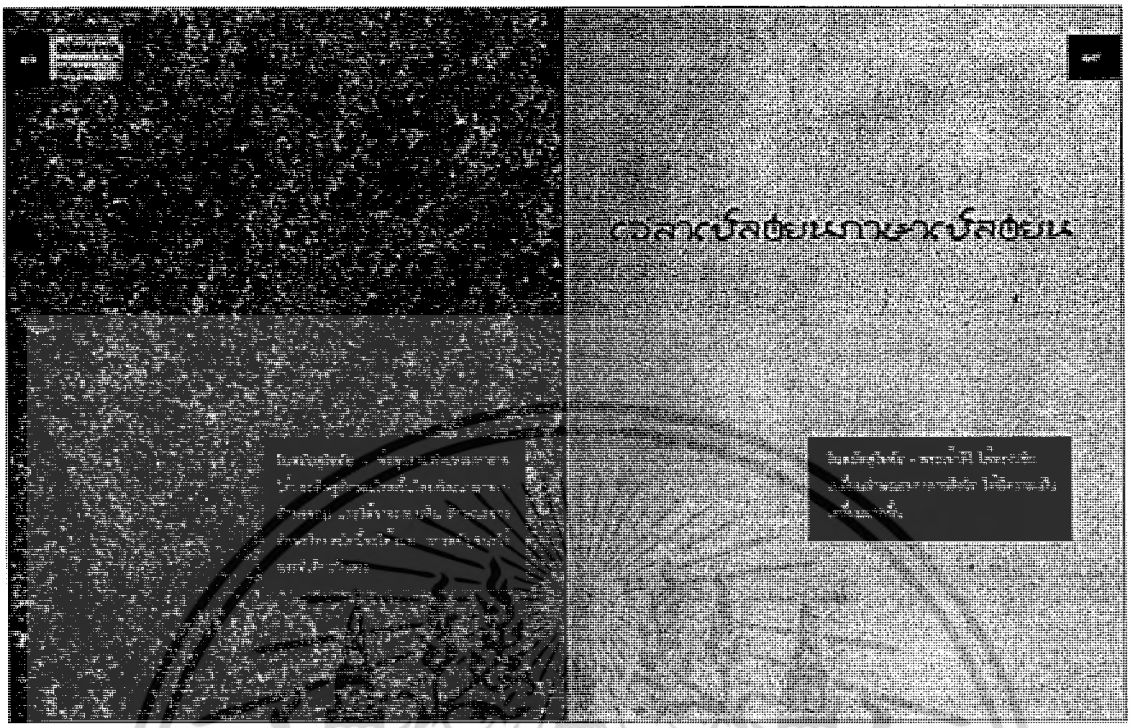

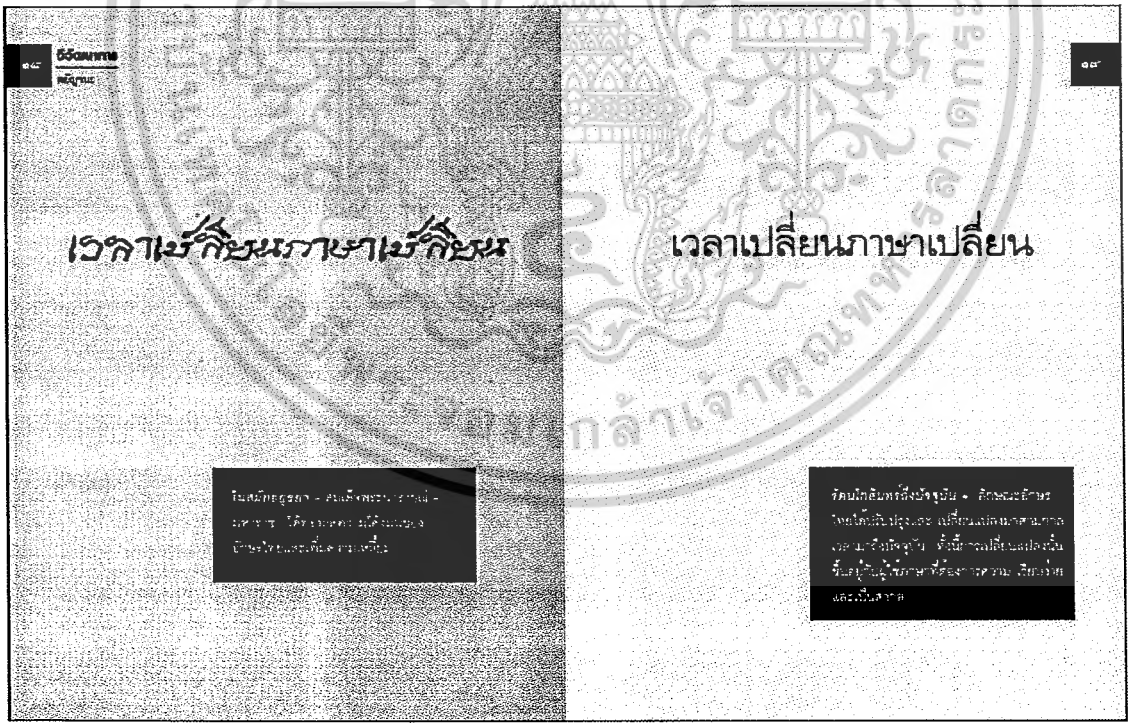

วิวัฒนาการพยัญชนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

ฉลวย มงคล. เอกสารประกอบการสอน วิชา 208432 วิวัฒนาการภาษาไทย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2515.

ก่องแก้ว วีระประจักษ์. 700 ปี ลายสือไทย (อักขรวิทยาไทย ฉบับย่อ : โรงพิมพ์พิฆเณศ, 2526.

ธวัช ปุณโณทก. วิวัฒนาการภาษาไทย : ไทยวัฒนาพานิช, 2543.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. พระบรมราชาธิบาย วิธีใหม่สำหรับใช้สระ และเขียนหนังสือไทย : ไทยเขษม, 2493.

อิงอร สุพันธุ์วณิช. วิวัฒนาการอักษรและอักขรวิธีไทย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

กมล วิชิตสรศาสตร์.เอกลักษณ์ของชาติ อ่านไทย เขียนไทย : ป้อมเพชร, 2529.

ไขศิริ ปราโมช ณ อยุธยา. การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

สุมาลี วีนะวงศ์, นาวาอากาศโทหญิง.ลับคมภาษา. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์, 2549.

ประยอม ซองทอง. ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาศาสตร์, 2551

อภิญญา สีหะอำไพ. "การออกแบบหนังสือเรื่องตัวเลข", ศิลปะกรรมศาสตรบัณฑิต, ภาควิชานิเทศศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2549

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ –สกุล อนรรคนงค์ จันทร์พาหิรกิจ
ที่อยู่ 449/2 ม.6 ถ.พหลโยธิน56
แขวงสายไหม เขตสายไหม
กทม. 10220
E-mail : kicka_nata@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

ระดับประถมศึกษา. โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย

ระดับมัธยมศึกษา. โรงเรียนมัธยมสาธิตฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ระดับอุดมศึกษา. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
ภาควิชานิเทศศิลป์ สาขาวิชานิเทศศิลป์

ประสบการณ์ฝึกงาน กราฟฟิกดีไซเนอร์ บริษัท คอนทัวร์ จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้